

Broedvogels van het Veerse Meer in 2009

Een inventarisatie van objecten van Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten

Mark Hoekstein, Karel Leeftink, André Hannewijk &
Jan-Willem Vergeer

SOVON-inventarisatierapport 2009/23
Dit rapport is samengesteld
in opdracht van
Staatsbosbeheer- Regio Zuid & Natuurmonumenten

Broedvogels van het Veerse Meer in 2009

Een inventarisatie van objecten van Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten

Mark Hoekstein, Karel Leeftink, André Hannewijk & Jan-Willem Vergeer

SOVON-inventarisatierapport 2009/23
Dit rapport is samengesteld in opdracht van
Staatsbosbeheer- regio Zuid & Natuurmonumenten

Colofon

© SOVON Vogelonderzoek Nederland
Natuurplaza (gebouw Mercator 3)
Toernooiveld 1
Postbus 6521
6503 GA Nijmegen

Dit rapport is samengesteld in opdracht van Staatsbosbeheer Regio Zuid en Natuurmonumenten

tekst: Mark Hoekstein, Karel Leeftink, André Hannewijk & Jan-Willem Vergeer

foto's: Mark Hoekstein (MH).

foto's omslag: Iepelaar-kolonie Middelplaten & Haringvreter. Foto's Mark Hoekstein

figuren: Lara Marx

lay-out: Peter Eekelder

Wijze van citeren: Hoekstein M., Leeftink K., Hannewijk A. & Vergeer J.W. 2009. Broedvogels van het Veerse Meer. Een inventarisatie van objecten van Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten. SOVON-inventarisatierapport 2009/23. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

ISSN 1382-6247

Inhoudsopgave

1. Inleiding	5
2. Gebiedsbeschrijvingen	6
3. Werkwijze	14
3.1. Doelstelling en inventarisatiemethode	14
3.2. Veldwerk	14
3.3. Interpretatie en verwerking van de gegevens	15
3.4. Weersomstandigheden	15
4. Resultaten	17
4.1.1. Schotsman	17
4.1.2. Rietput Veere	17
4.1.3. Aalvanger (Bos buitenhaven Veere)	17
4.1.4. Zilveren Schor	19
4.1.5. Haringvreter	20
4.1.6. Goudplaat	20
4.1.7. Aardbeieneiland	21
4.1.8. Lemmerplaat	21
4.1.9. Pietkreek	22
4.1.10. Pietbos	23
4.1.11. Middelplaten	23
4.1.12. Schelphoek	25
4.1.13. Kwistenburg	26
4.2. Soortbeschrijvingen	27
4.3 Ecologische vogelgroepen, Rode Lijst, Natura 2000	34
5. Historische ontwikkeling vogelbevolking	36
5.1. Algemene historische ontwikkeling	36
5.2. Voormalige broedvogels	36
6. Aanbevelingen	40
7. Samenvatting & Conclusies	41
Literatuur	44
Bijlagen	
Bijlage I Historisch overzicht broedvogels per deelgebied	
Bijlage II Soortgroepkaarten en kaart Rode Lijst-soorten 2009	
Bijlage III Soortkaarten 2009	

1. Inleiding

In het voorjaar van 2009 zijn in opdracht van Staatsbosbeheer (SBB) terreinen in en rond het Veerse Meer met een gezamenlijk oppervlak van 610 hectare (waarvan 49 ha in handen van derden) op broedvogels onderzocht. Daarnaast zijn door Vereniging Natuurmonumenten (NM) enkele gebieden met een gezamenlijk oppervlak van 238 hectare geïnventariseerd. In totaal is er derhalve een oppervlak van 848 hectare rond het Veerse Meer onderzocht. Een omschrijving van deze terreinen wordt gegeven in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 3 wordt de gevolgde werkwijze toegelicht. In hoofdstuk 4 worden de resultaten eerst per deelgebied beschreven en vervolgens worden een aantal relevante soorten uitgelicht en worden de ecologische vogelgroepen behandeld. Hoofdstuk 5 biedt een overzicht van de historische ontwikkeling van de broedvogelbevolking middels vergelijkingen met eerder uitgevoerde inventarisaties in de gebieden en geeft daarnaast een opsomming van voormalige broedvogelsoorten. Hoofdstuk 6 bevat enkele aanbevelingen voor het beheer. Hoofdstuk 7 biedt een korte samenvatting van relevante resultaten van de broedvogelkartering en een bespreking van de conclusies. Territoriumkaarten van alle vastgestelde soorten broedvogels van de diverse deelgebieden zijn in de bijlagen per soort samengevat in één kaartbeeld. Voorts worden in de bijlage enkele relevante soortgroepkaarten volgens de AVIS-systematiek, alsmede een kaart met de ligging van de territoria van Rode Lijst-soorten gepresenteerd.

De inventarisatie werd uitgevoerd door Mark Hoekstein en Karel Leeftink (SBB-terreinen) en André Hannewijk (NM-terreinen). Het basismateriaal van de SBB-terreinen in de vorm van veld- en soortkaarten met daarop de interpretatie van de gegevens wordt bewaard op het SOVON-bureau te Nijmegen, die van de NM-terreinen bij de Vereniging Natuurmonumenten.

Gedurende de loop van het project werden de auteurs begeleid door Piet de Keuning van Staatsbosbeheer. Aan hem gaat een woord van dank uit voor de prettige samenwerking. Bram van Leerdam zorgde dat er een bootje met motor beschikbaar was om de eilanden te bereiken. Een tijdreeks van de kustbroedvogels kon gemaakt worden dankzij gegevens verzameld door Rijkswaterstaat / Waterdienst. Voorts is een woord van dank aan de Vogelwerkgroep de Bevelanden op zijn plaats. Dankzij de door deze werkgroep geproduceerde inventarisatieverslagen was het immers mogelijk om voor deze gebieden een tijdreeks te presenteren.

Tot slot een woord van dank aan Piet de Keuning en Michel Nieuwelink van SBB en André Hannewijk van NM voor het kritisch doornemen van een eerdere versie van dit rapport.

2. Gebiedsbeschrijvingen

In het voorjaar van 2009 zijn in het Veerse Meer-gebied in opdracht van SBB elf van haar terreinen met een gezamenlijk oppervlak van 610 hectare (waarvan 49 ha in handen van derden) en twee terreinen van NM door een medewerker van NM zelf met een gezamenlijk oppervlak van 238 hectare op broedvogels onderzocht. In dit hoofdstuk wordt een karakteristiek gegeven van het Veerse Meergebied en worden de ligging en landschappelijke hoedanigheid van de deelgebieden kort besproken.

Het Veerse Meer

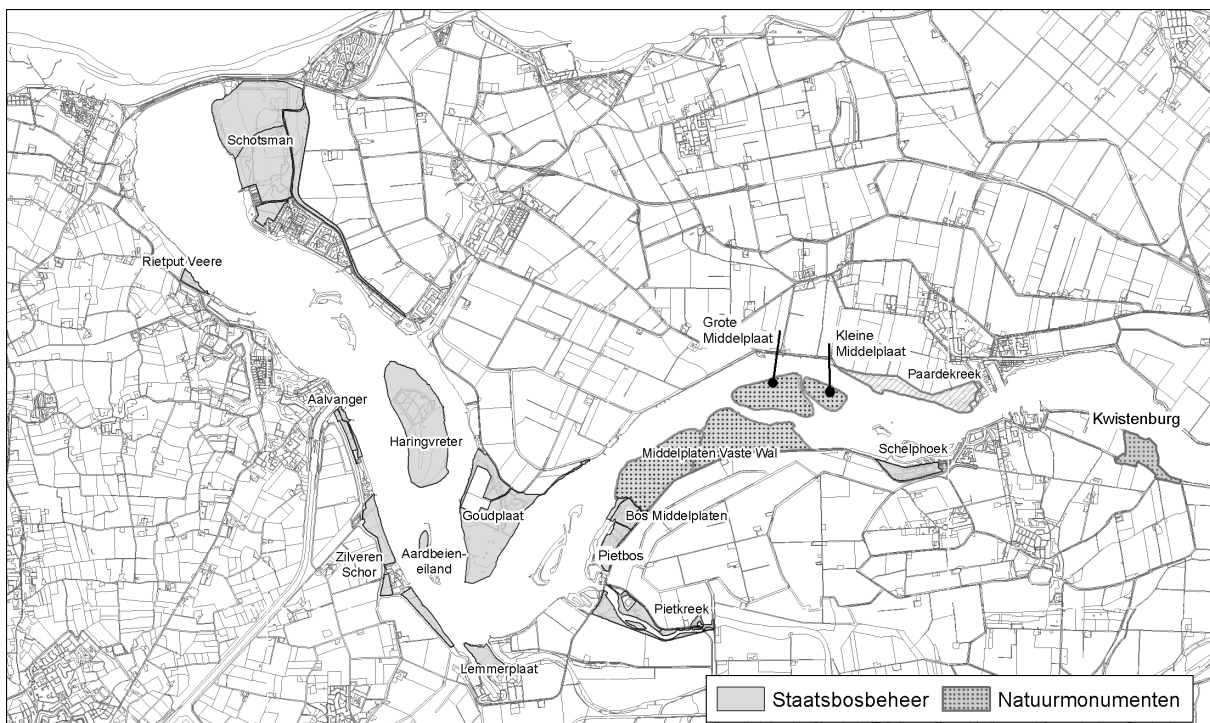
Veerse Meer is een kunstmatig brakwatermeer van 2057 hectare in de provincie Zeeland, ingeklemd tussen Walcheren, Noord- en Zuid-Beveland. Het is ontstaan door afdamming in 1960 en 1961 van respectievelijk de Zandkreek en het Veerse Gat in het kader van de Deltawerken. De dagelijkse getijdenbeweging van de zee verdween toen. In plaats daarvan werd een vast zomer- en winterpeil ingesteld, respectievelijk op NAP en op -0.70m NAP. Het waterpeil wordt in de zomer hoog gehouden ten behoeve van de recreatie en in de winter laag om de afwatering van landbouwgronden te vergemakkelijken. Het zoute zeewater ging na de afsluiting langzaam verzoeten, het werd een brakwatermeer met een geheel eigen flora en fauna.

Enkele na de afsluiting permanent drooggevallen platen werden 'natuurlijke' eilanden: Aardbeien-eiland en Haringvreter. De Lemmerplaat (Oranje-

plaat) en Soelekerkeplaat (deel van het plot 'Haringvreter') zijn door middel van zandopspuiting aangelegd.

Een deel van het in 1961 bedijkt gebied bestond uit schorren, deze kenden een voedselrijke bodem en werden spoedig omgezet in bouwland. De overige permanent drooggevallen gronden werden na de afsluiting grotendeels ingericht als recreatiegebied. Tussen aangelegde loofbossen zijn nu paden voor wandelaars, fietsers en ruiters en weides, langs het water zijn her en der aanlegsteigers voor plezierboten. Enkele gebieden (Goudplaat en Middelpaten) werden in eerste instantie aan Stichting Natuurmonument "de Beer" als reservaat in beheer gegeven. Alle onderzochte objecten zijn in of langs het water van het Veerse Meer gelegen. De meeste oevers zijn verstevigd met stortsteen en langs veel oevers ligt bovendien een vooroeververdediging van stortsteen. Alleen de Haringvreter, Pietkreek, Goudplaat, Middelpaten en Kwistenburg hebben deels natuurlijke oevers. Zoet water is schaars en komt voor in de vorm van drinkpoelen, slotjes en een afgedamde kreek.

Een groot deel van het landbouwgebied van Walcheren en Noord- en Zuid-Beveland watert af op het Veerse Meer. Daardoor, en door de geringe wateruitwisseling met de Oosterschelde, raakte het water zwaar overbemest met stikstof en fosfaat. Om aan dit probleem tegemoet te komen is in 2004 een door-

Figuur 2.1. Ligging van de deelgebieden in het Veerse Meer.

laatmiddel, genaamd de 'Katse Heule' gebouwd in de Zandkreekdijk, de dam die het Veerse meer aan de oostkant scheidt van de Oosterschelde. Vanaf juni 2004 stroomt door de Katse Heule het oosterscheldewater met ieder getij in- en uit het Veerse Meer. Uit de metingen van Rijkswaterstaat blijkt, dat de waterkwaliteit hierdoor sterk is verbeterd. Het zoutgehalte is toegenomen. Er is nu ook een bescheiden getijdenverschil van maximaal twaalf centimeter op het meer waar te nemen waardoor plaatselijk op zeer flauw aflopende oevers een zeer gering areaal aan intergetijdengebied ontstaat.

Het waterpeil wordt in 2008-2010 aangepast om het recreatie seizoen te verlengen. Een vast peil zou ook de ecologische ontwikkeling van het meer ten goede komen. In de zomer van 2003 heeft de stuurgroep Veerse Meer daarom besloten dat er een nieuw peilbeheer moet komen. De komende jaren gaat het waterpeil van het Veerse Meer in de winter geleidelijk dertig centimeter omhoog. In totaal stijgt het winterpeil van zestig centimeter onder NAP naar dertig centimeter onder NAP. Na de herfstvakantie (eind oktober) van 2008, 2009 en 2010 wordt het waterpeil telkens met tien centimeter verhoogd ten opzichte van het voorgaande jaar. Het peil van het Veerse Meer zal uiteindelijk in de zomerperiode fluctueren tussen NAP 0.0 m en NAP -0.10 m (zomerpeil) en in de winterperiode tussen NAP -0.20 m en NAP -0.40 m (winterpeil).

Het Veerse Meer is aangewezen (ontwerp-besluit) als Natura 2000 gebied, met name vanwege de vogelkundige waarden. Drie soorten kwalificeren zich hier vanwege hun status als broedvogel: Aalscholver, Lepelaar en Kleine Mantelmeeuw. In een eerdere versie van het ontwerp-besluit werden ook Strandplevier en Bontbekplevier als zodanig genoemd (SOVON & CBS 2005), maar deze soorten zijn in een later stadium afgevallen.

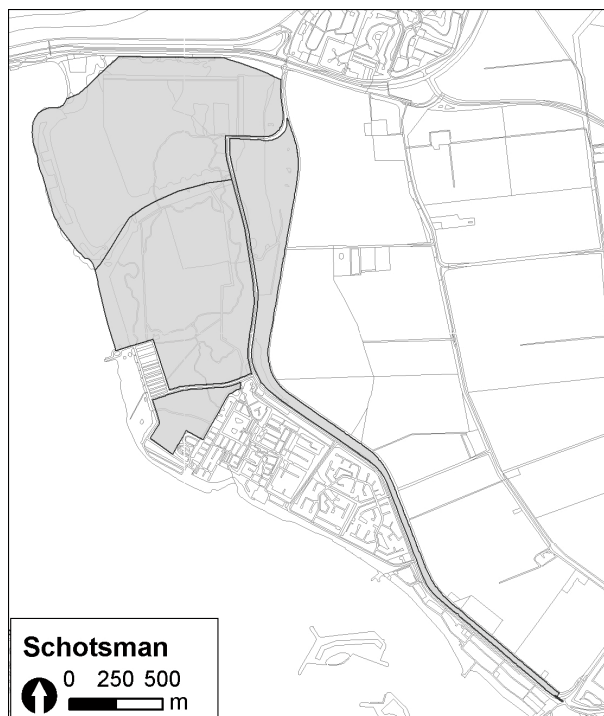
Objecten in beheer bij Staatsbosbeheer:

Schotsman (204 hectare)

In 1965-1966 werd na egalisatie ruim 100 ha. loofhoutbos ingeplant in de ontzilte bodem

De hoofdhoutsoort bestond uit de inlandse Eik (Zomereik), Iep en Es. Als vulhout werden diverse soorten aangeplant. Hier en daar in het bos heeft zich een struiklaag van liguster en braam ontwikkeld. Het overige deel buiten de bospercelen werd ingezaaid met een mengsel van diverse grassoorten. De functie was speel- en ligweiden te creëren. Doordat in het meest noordelijke deel van de Schotsman nauwelijks werd gerecreëerd, zijn die gedeeltes niet meer gemaaid, waardoor struweelvorming ontstond. Deze opslag van voornamelijk duindoorn en braam schrijdt nog steeds voort, de eerst opgekomen vlierstruiken nemen inmiddels sterk af.

Eind jaren '70 ontdekte men de groei van bijzondere

Figuur 2.2. De Schotsman

planten die alleen op arme zandgrond kunnen groeien, waaronder een aantal soorten orchideeën. Vanaf toen is besloten het gebied jaarlijks in het najaar te maaien. Nog steeds wordt jaarlijks de grote weide in de noordwesthoek van de Schotsman gemaaid.

Aan de oostkant van de Schotsman liggen de resten van de vroegere Kamperlandse Duintjes, nu overwoekerd met duindoornstruweel met opslag van vlier, meidoorn, en braam. Het deel ten oosten van de Schotsmanweg wordt met schotse hooglanders begraasd. Langs de dijk ligt nog een stukje vronland, waar 's winters flinke plassen water staan.

Recent zijn in de zuidrand van het noordelijke bos een vijftal 'happen' in het bos gekapt om een aantrekkelijk biotoop voor insecten te creëren. Tevens zijn in 1995 en 1996 langs de noordgrens en langs het slootje tussen het noordelijke en zuidelijke bos

Figuur 2.3. Bos Schotsman, 1 april 2009 (MH)

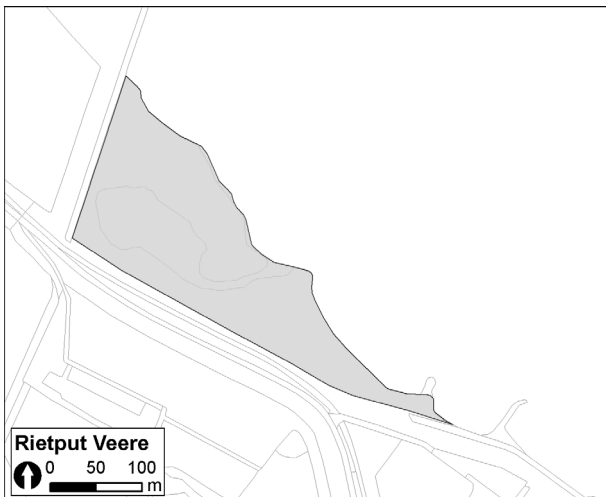
een aantal poelen gegraven. In 2005 is aan de oever van het Veerse Meer ter hoogte van het afwateringskanaaltje een deel van de bossages verwijderd zodat een open verbinding van de weide naar het Veerse Meer is gecreëerd.

Voor de recreant worden diverse ruit- en wandelpaden onderhouden. Enkele oude (sleep)paden zijn langzamerhand aan het dichtgroeien. Dode bomen worden alleen nog omgezaagd wanneer ze gevaar opleveren voor de mens. Het dode hout wordt tegenwoordig ook niet meer opgeruimd.

De afgelopen tien jaar zijn veel van de grote vlierstruiken, die in de diverse duindoornstruwelen stonden, afgestorven.

Rietput Veere (5 hectare)

De Rietput Veere is een overblijfsel van een dijkdoorbraak en staat via een geul in open verbinding met het Veerse Meer. Naast rietvelden aan de oever van het Veerse Meer en langs de geul, bestaat het gebied uit struweel in de vorm van onder meer duindoorn, dauwbraam, met daarnaast opschietende wilgen, meidoorn en vlier.

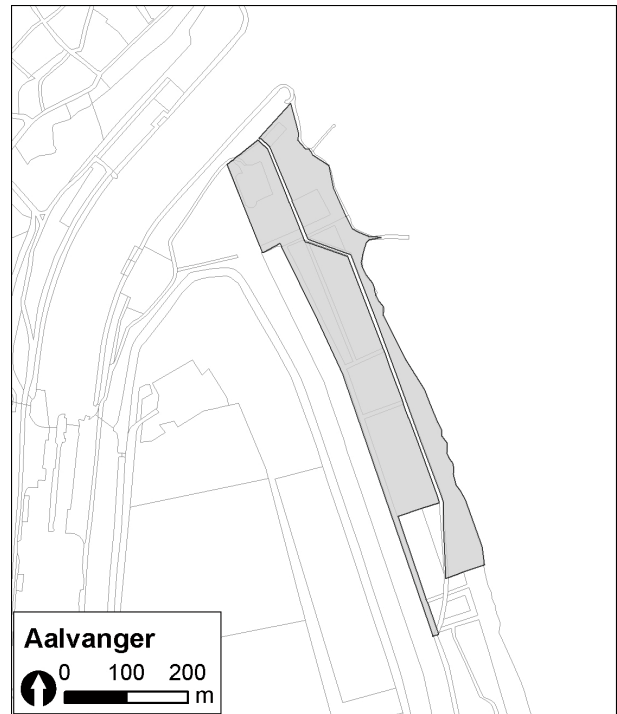
Figuur 2.4. Rietput Veere

Aalvanger (Bos buitenhaven Veere, 10 hectare)

De Aalvanger of het Bos buitenhaven Veere is een vrij open en relatief klein bos met populieren, essen en hier en daar eiken en struiken als meidoorn en dauwbraam. Het is gelegen tussen de oevers van het Veerse Meer en het aangrenzende bouwland, waar soorten als Veldleeuwerik, Graspieper en Fazant voorkomen.

Zilveren Schor (36 hectare)

Het Zilveren Schor Noord- en Zuid zijn gelegen aan de westoever van het Veerse Meer en bestaan met name uit aangeplant loofbos in de vorm van eik, es en populier met betrekkelijk weinig ondergroei en op plaatsen heel open. Daarnaast zijn er verspreide, kleine bosjes met struiken als meidoorn, wilde kar-

Figuur 2.5. Aalvanger of Bos buitenhaven Veere.

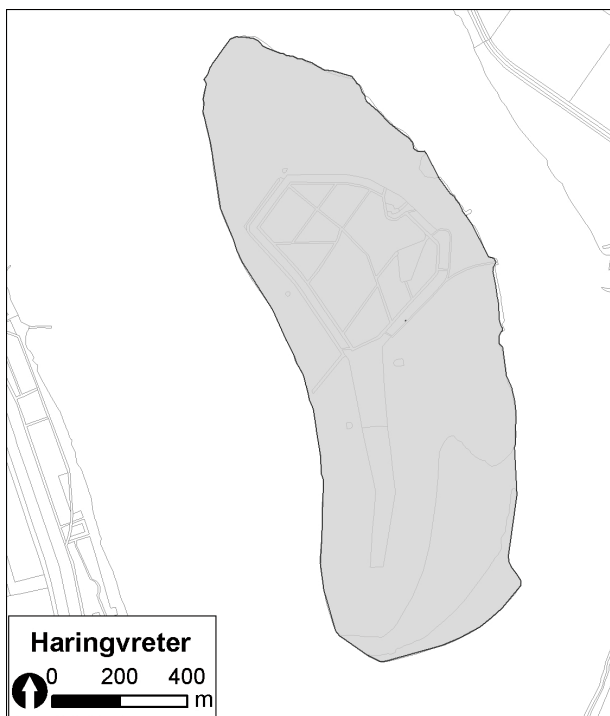

Figuur 2.6. Zilveren Schor Noord- en Zuid

dinaalsmuts, hondsroos en dauwbraam onder meer aan de oever van het Veerse Meer, hier en daar aangevuld met relatief kleine verruigde rietvelden en plaatselijk duindoorn.

Haringvreter (107 hectare)

Het 107 hectare grote object 'Haringvreter' bestaat feitelijk uit twee eilanden: de Haringvreter en de Soelekerkeplaat. Midden op de Haringvreter is bos

Figuur 2.7. Haringvreter.

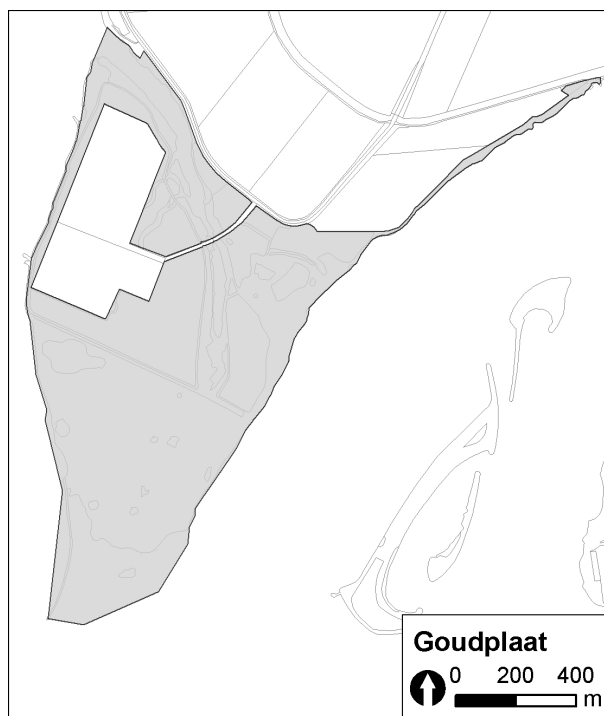
aangeplant, daaromheen ligt begraasd grasland en langs de noordoostkant is een uitgerasterde strook begroeid met rietruigte. Het begrazingsgebied is in twee delen gesplitst en wordt begraasd met paarden en rundvee. Ook zijn flinke groepen damherten aanwezig (maximaal 45 exemplaren geteld). In en rond het bos zijn diverse wandelpaden, er zijn enkele aanlegsteigers. Aan de zuidkant ligt de in 1974 opgespoten Soelekerkeplaat die deel uit maakt van het onderzoeksgebied. De Soelekerkeplaat kent een grazige kortgegraasde vegetatie met enkele stukken struikgewas. Tussen de Haringvreter en de Soelekerkeplaat ligt een ruime baai met ondiep water waar zich regelmatig vele honderden watervogels bevinden.

Figuur 2.8. Haringvreter, 30 april 2009 (MH).

Goudplaat (99,5 hectare)

Het landschap van de Goudplaat is gevarieerd: dwars door het gebied loopt een kreek die deels in

Figuur 2.9. Goudplaat

verbinding staat met het Veerse Meer en deels is afgedamd en verzoet. Langs het zilte deel van de kreek bevindt zich een rietkraag. Ongeveer eenderde van de Goudplaat bestaat uit aangeplant bos, dat deels wordt begraasd door Schotse Hooglanders. Ruwweg de helft van het terrein bestaat uit halfopen gebied met verspreid spontane opslag van duindoorn, vlier en berk. Hiervan wordt het grootste deel begraasd door Galloways, de rest met Przwalski paarden. Een klein deel van de Goudplaat is in gebruik als akkerland (geen beheersgebied).

Vrijwel de hele Goudplaat is toegankelijk voor wandelaars en er zijn enkele aanlegsteigers voor plezierboten. Het door SBB beheerde deel van de Goudplaat bestaat uit 82 hectare natuurgebied en een landbouwenclave van 17,5 hectare.

Figuur 2.10. Bos Goudplaat, 14 maart 2009 (MH).

Figuur 2.11. Aardbeieneiland.

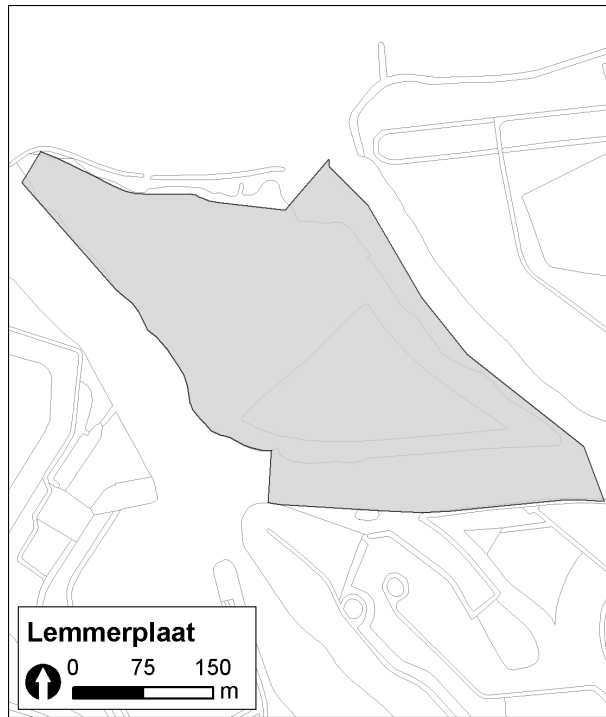
Figuur 2.12. Aardbeieneiland, 18 april 2009 (MH).

Aardbeieneiland (4 hectare)

Het 4 hectare kleine Aardbeieneiland kent een natuurlijke begroeiing, het is volledig overwoekerd met vrijwel ondoordringbaar struweel, bestaande uit voornamelijk liguster, duindoorn en braam; op delen van het eiland is bos gevormd met wilg, els en berk. Enkele tientallen meters van de oever zijn ligplaatsen voor plezierboten. Door de ontoegankelijkheid van het eiland wordt het vrijwel niet betreden.

Lemmerplaat (Oranjeplaat, 12 hectare)

Van het ruim 12 ha metende aangelegde eiland de Lemmerplaat (Oranjeplaat) is iets minder dan de helft bedekt met bosaanplant, de rest is bedekt met rietruigte waarbinnen zo'n halve hectare gedomineerd wordt door reuzenberenklauw. Er is een aanlegplaats voor plezierboten met een klein grasveldje.

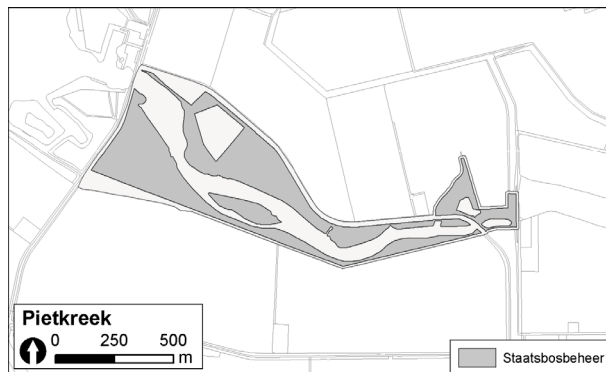
Figuur 2.13. Lemmerplaat

Figuur 2.14. Lemmerplaat, 30 maart 2009 (MH).

Pietkreek (58 hectare)

Het object de Pietkreek bestaat uit aangeplant bos langs de gelijknamige kreek, die in verbinding staat met het Veeze Meer. Langs het water staat wat riet en er zijn diverse recreatieve voorzieningen zoals

Figuur 2.15. Pietkreek. Het witte gebied is niet in beheer bij SBB.

wandelpaden, aanlegsteigers, vissteigers en een hondentrainingscentrum. Het riet wordt jaarlijks grotendeels gemaaid vanwege de botanische waarden. Het door SBB beheerde deel beslaat 30 ha, de overige 28 ha is deels particulier bezit en deels (met name de kreek zelf) in bezit van het waterschap Zeeuwse Eilanden.

Pietbos (Bos Middelplaten SBB-deel, 30 hectare)

Het Pietbos is 30 ha groot. Het beslaat het westelijk deel van de Middelplaten en vormt landschappelijk gezien één geheel met het 10 hectare metende deel dat in beheer is bij NM. Het zuidelijk deel van het bos grenst aan een open terrein (recreatieterrein 'De Piet') dat circa 18 ha groot is en als lig- en speelweide in gebruik is. Het bosgebied bestaat grotendeels uit aangeplant bos waarbinnen in een deel van ca. één hectare alle stammen zijn overwoekerd met klimop. Een klein deel met oorspronkelijke duintjes kent een afwisseling van open zandig terrein deels begroeid met rietruigte en deels met opslag van duindoorn en wilg. Door het bos lopen diverse recreatiepaden.

Figuur 2.16. Pietbos.

Schelphoek (15 hectare)

De Schelphoek beslaat 15 hectare en bestaat voor iets meer dan de helft uit bos. Het overige deel wordt gedomineerd door een deels sterk verruigde rietvegetatie. Het bos is ingeplant met populier, es en eik en enkele struwelen zijn ondoordringbaar en tot meters hoog gegroeid. Door het hele terrein lopen enkele wandelpaden. Aan één zijde loopt een

Figuur 2.17. Schelphoek.

Figuur 2.18. Struweel en rietland in de Schelphoek (MH).

deels dicht met riet begroeide sloot.

Objecten in beheer bij Natuurmonumenten:

Middelplaten (215 hectare)

De Middelplaten bestaan uit een complex van voormalige slikplaten, die nu bestaan uit verschillende delen; 'Vasteland', 'Bos Middelplaten' en de eilanden 'Kleine Middelplaat' en 'Grote Middelplaat'.

Vasteland Middelplaten (128 hectare)

Dit gebied loopt vanaf de Muidenweg tot aan de rand van het Veerse Meer en bestaat uit kleihoudend plaatzand. Het heeft zich ontwikkeld tot vochtig natuurlijk grasland en de bodem varieert van voedselrijk tot schraal. Het gebied heeft een open karakter. Plaatselijk tegen de rand van het Veerse Meer en langs de kreek, die tot ver naar het zuiden doorlopen en plaatselijk breed zijn, is reliëf in het terrein aanwezig. Aan de westkant, tegen het bos aan is de vegetatie kort begraasd. De rest van het gebied bestaat uit half ruig grasland. Verspreid groeit opschot van o.a. kruipwilg en duindoorn. Op de laaggelegen plekken en langs de kreek is een zilte vegetatie aanwezig. Het vaste land wordt het jaar rond begraasd met 14 Haflinger paarden (pony's) en 15 Zeeuwse trekpaarden. Van 1 november tot 15 april komen daar 13 Hereford koeien bij. In juni ko-

men er 40 runderen (d' Aquitaines) bij die het vaste land tot en met oktober begrazen. Begrazing wordt gestuurd door een raster wat het gebied in tweeën deelt. Aanvullend vindt maaibeheer plaats wanneer het grasland plaatselijk te ruig blijkt. In het najaar van 2008 is het oostelijk deel gemaaid. Vanaf eind april wordt een klein deel van het noordwestelijk deel uitgerasterd om het vee niet de kans te geven de vooroever waar visdieven broeden te betreden. De oostkant grenst aan een grote baai die met name in de winter geregeld duizenden steltlopers en eenden herbergt.

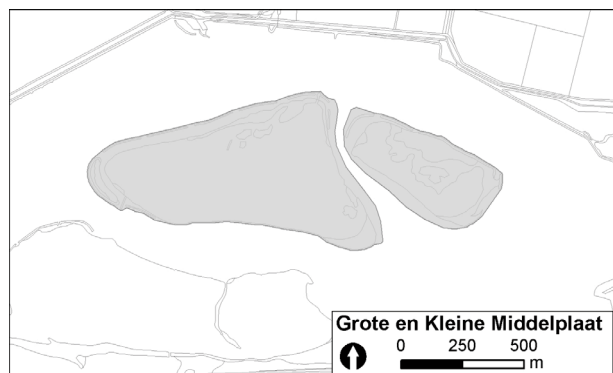

Figuur 2.19. Middelplaten wastewal.

Bos Middelplaten (10 hectare)

Het bosgebied is gelegen aan de zuidwestkant en maakt deel uit van het Pietbos, waarvan het westelijk deel in beheer is bij Staatsbosbeheer. Het is een licht vochtig gemengd loofbos bestaande uit boomsoorten als zomereik, canada-populier, iep, els en es. Door het bos loopt een werkpad wat in 2008 is verbeterd met hierlangs een klein open stuk begroeid met o.a. braam en brandnetel. Langs de zuidrand van het bos loopt een fietspad parallel aan de Muidenweg. Aan de oostrand van het bosgebied is een strook van circa 30 meter breed uitgerasterd als bescherming tegen het vee. De overgang naar het bos bestaat voornamelijk uit elzenopslag in het noorden en gras en ruigte (distels, brandnetel) aan de zuidwest rand. Er wordt geen actief bosbeheer uitgevoerd.

Grote Middelplaat (33 hectare)

Figuur 2.20. Grote en Kleine Middelplaat

Het groot eiland was ooit een grote kale grasvlakte, maar in de loop der jaren is deze aan de randen begroeid geraakt met duindoorn, wilg, vlier en braam. Langs de randen staat riet. Het middengedeelte van het eiland bestaat uit vochtig natuurlijk grasland met een bijzondere plantengroei van o.a. echte koekeksbloem, moeraswespenorchis, gevlekte orchis, kleverige ogentroost, en heelblaadje. Daarnaast groeien er ook groepjes akker- en speerdistels en jacobskruiskruid. De laatste genoemde soort neemt jaarlijks toe. Het grasland wordt jaarlijks in september gemaaid waarna het maaisel wordt afgevoerd. Voor insecten blijft de laatste jaren speciaal een 15-20 meter brede strook gras staan van honderden meters lang. Het struweel breidt zich verder uit, maar wordt jaarlijks deels afgezet, waarbij de voor de broedende aalscholvers en lepelaars belangrijke bomen ontzien worden.

Figuur 2.21. Luchtopname lepelaarkolonie Grote Middelplaat (MH).

Kleine Middelplaat (20 hectare)

Op de Kleine Middelplaat wordt geen beheer uitgevoerd waardoor als gevolg van successie het hele eiland begroeid is met ondoordringbaar struweel en opgaand geboomte. Aan de noordoost rand is rietbegroeiing aanwezig.

Figuur 2.22. Luchtopname Kleine Middelplaat, 23 augustus 2008 (MH).

Kwistenburg (26 hectare)

Het gebied Kwistenburg bestaat uit een buitendijks gelegen grasland, een kleine waterrijke inlaag met een deel grasland en een dijk. Aan de randen van het buitendijkse grasland groeit een zilte vegetatie, de oever loopt zeer flauw af. Meer naar de dijk toe is het zoeter en wat ruiger. Het buitendijkse grasland wordt vanaf 1 mei tot en met 1 november begraasd met runderen en kalveren. In het begin 10-12 stuks, na 15 juli wordt het aantal stuks vee opgevoerd tot 20 stuks met kalveren. Aanvullend vind een maai-

Figuur 2.23. Kwistenburg

beheer plaats indien teveel verruiging optreedt. In de inlaag lopen een aantal stuks vee; 4 runderen en kalveren. Het aantal wordt na 15 juli opgevoerd. Op de dijken van de inlaag staan hier en daar flinke meidoornstruiken. De laagst gelegen delen van Kwistenburg hebben een belangrijke functie als hoogwatervluchtplaats voor vaak duizenden steltlopers uit het Oosterscheldegebied.

Figuur 2.24. Buitendijks grasland Kwistenburg, 13 mei 2010 (MH).

3. Werkwijze

3.1. Doelstelling en inventarisatiemethode

Bij het verzamelen van broedvogelgegevens op terreinen van Staatsbosbeheer zijn de volgende aspecten van belang:

- verspreiding en aantal territoria van de broedvogelsoorten
- aantalsontwikkeling van de broedvogelsoorten
- relatie tussen het beheer en broedvogels

Bij het uitvoeren van het broedvogelonderzoek werd gebruik gemaakt van de door SOVON ontwikkelde Broedvogel Monitoring Project (BMP)-methode. Op verzoek van de SBB zijn in haar terreinen alle aanwezige soorten broedvogels onderzocht. Ook in de geïnventariseerde gebieden van NM zijn alle soorten gekarteerd. Alleen de Kleine Middelpaat is vanwege haar ontoegankelijkheid niet gekarteerd, hier zijn alleen enkele opvallende soorten geregistreerd.

3.2. Veldwerk

Het veldonderzoek vond plaats tussen 14 maart en 26 juni. Een overzicht van de tijdbesteding in alle onderzochte gebieden is gegeven in tabel 3.2.1. In totaal werd 172 uur besteed aan het veldwerk in 561 hectare Staatsbosbeheer-terrein plus 48 hectare door anderen beheerd terrein in Pietbos en Pietkreek. De gemiddelde tijdbesteding per hectare in de Staatsbosbeheer-terreinen bedroeg 16,9 minuut per hectare. Vergeleken met diverse andere karteringen is dit een opvallend hoog aantal minuten per hectare.

De onderzochte 238 ha van Natuurmonumenten werden in 51 uur gekarteerd, een gemiddelde van 12,9 minuut per hectare. Van Rietput Veere, Aalvanger en Zilveren Schor is alleen het totaal aantal bezoeken en het totaal aantal bestede uren bekend. Het veldwerk werd uitgevoerd door M. Hoekstein (MH), Karel Leeftink (KL) en André Hannewijk (AH, zie vierde kolom tabel 3.2.1.).

Een bezoek begon meestal een uur tot een half uur voor zonsopgang en duurde tot enkele uren na zonsopkomst. Per bezoek werd afhankelijk van weer en terrein 100 tot 250 ha onderzocht. Per deelgebied werden zes bezoeks rondes afgelegd en werd tenminste tweemaal ruim voor zonsopgang een nachtronde gebracht of een avondbezoek gebracht. Daarmee zijn dus voor elk gebied tenminste twee op nachtactieve soorten gerichte bezoeken gebracht. De te lopen route werd aangepast aan de terreingesteldheid, de tijd van de dag en de weersomstandigheden. Tijdens de inventarisaties werd gelet op territorium- en nestindicatief gedrag. Zangwaarnemingen waren het talrijkst en daardoor erg belangrijk. Waarnemingen als alarmeren, voerdragende vogels, afleidingsgedrag, bedelende jongen en nestvondsten zijn vanzelfsprekend ook gebruikt. Van een aantal soorten als Lepelaar, Aalscholver, ganzen, Kluut, Kokmeeuw en Visdief zijn nesten geteld. Zilver- en Kleine Mantelmeeuw zijn in samenwerking met en volgens de methode van Rijkswaterstaat –Waterdienst geteld (Meininger *et al.* 1999).

Tabel 3.2.1. Overzicht van de tijdbesteding in alle onderzochte gebieden.

Geb.nr.	Telgebied	Beheerder	Veldwerk	Opp. in ha.	Nbezoek ronde	Bezoekduur (uur:minuut)	Nminuut/ hectare
1	Schotsman	SBB	MH	204	6	48:05	14
2	Rietput Veere	SBB	KL	5	6		
3	Aalvanger	SBB	KL	10	6		
4	Zilveren Schor	SBB	KL	36	6		
5	Haringvreter	SBB	MH	107	6	26:55	15
6	Goudplaat	SBB	MH	100	6	24:35	14
7	Aardbeieneiland	SBB	MH	4	6	7:35	113
8	Lemmerplaat	SBB	MH	12	6	5:50	29
9	Pietkreek	SBB	MH	30(+28)	6	14:25	15
10	Pietbos	SBB/NM	MH	58	6	10:50	11
11	Middelpaten	NM	AH	215	6	42:15	12
12	Schelphoek	SBB	MH	15	6	7:15	29
13	Kwistenburg	NM	AH	23	5	8:45	23
				<i>Totaal:</i>	853		

3.3. Interpretatie en verwerking van de gegevens

In het veld werden de waarnemingen, voorzien van een adequate broedcode, ingetekend op kaarten met een schaal van circa 1: 5000. Later werden de veldkaarten overgezet op soortkaarten met een schaal van 1: 10.000. Na afloop van het broedseizoen werden de soortkaarten geïnterpreteerd conform de criteria voor BMP-monitoring zoals beschreven in Van Dijk (2004).

Bij de bepaling van de territoria is uitgegaan van het zwaartepunt van het territorium: de hoogste broedcode, het deel van het gebied met de meeste waarnemingen of, als er slechts weinig waarnemingen waren, de waarneming die het verst van de datumgrenzen verwijderd lag. De territoria zijn ingevoerd in een GIS-bestand. De verspreidingskaarten in de Bijlagen II & III zijn gemaakt met behulp van het GIS-programma ArcView.

3.4. Weersomstandigheden

Het weer is van invloed op de activiteit van vogels en daardoor op de doelmatigheid van het inventariseren. Harde wind, neerslag en lage temperatuur zijn belemmerende factoren. Veel territoriale activiteit neemt, zeker bij vogels, ook af bij hoge temperaturen. Vandaar een korte beschrijving van het weer in het broedseizoen van 2009 aan de hand van de maandoverzichten van het KNMI. In tabel 3.4.1. zijn enkele variabelen samengevat.

Maart

Maart 2009 was een tamelijk rustige en zonnige maand met een gemiddelde temperatuur van 6,10 C, duidelijk boven de 5,6 o C van het langjarig gemiddelde. De gemiddelde windsnelheid lag onder het langjarig gemiddelde, stormen ontbraken en slechts op enkele dagen stond -met name langs de kust- een harde wind. De neerslag lag iets onder het langjarig gemiddelde. Het zuidwesten van het land had de meeste zonuren, met name in het zuidoosten was het een stuk minder zonnig. Hier viel ook meer regen. Het aantal etmalen met nachtvorst was normaal: 2-8 dagen in het westen, 8-11 dagen in het oosten. Strenge vorst ontbrak overal.

April

April 2009 kan worden gekenschetst als een warme en droge voorjaarsmaand. Het landelijk gemiddelde was het op één na hoogste sinds de start van de metingen in 1706; alleen april 2007 was nog zachter. De hoogste temperaturen werden gemeten in het midden en oosten van het land. Koele dagen kwamen niet voor en nachtvorst bleef in het grootste deel van het land tot vijf of minder nachten. Alleen in het

oosten kwam het kwik nog 5-7 nachten onder de nul graden. Het neerslagpatroon was opmerkelijk variabel: extreem droog (5-15 mm) in oostelijk Groningen, Drenthe, Twente en de Achterhoek tot tamelijk droog in grote delen elders in het land. Alleen in Zuidoost-Brabant en Zuid-Limburg viel iets meer neerslag dan het landelijke gemiddelde voor april. Grote delen van het noorden en westen des lands kenden een hoeveelheid zonuren die ruim boven het gemiddelde lag. In het zuidoosten –met name Zuid-Limburg- was het beduidend minder zonnig.

Mei

Mei 2009 was een warme en natte maand. Dat laatste gaat met name op voor het noorden en westen des lands, waar de maandsom veelal tussen de 65 en de 125 mm lag. Grote delen van het oosten (met name van de Achterhoek via midden-Brabant tot in Zuid-Limburg) moesten het juist met weinig neerslag stellen, de maandsom bleef hier veelal onder de 45 mm. De temperatuur lag over het algemeen het hoogst in het zuidoosten, terwijl het noorden met een gemiddelde van onder de 12 graden duidelijk wat achterbleef. De meeste zonuren werden in de kuststrook geregistreerd. Nachtvorst bleef beperkt tot een enkele plek in het oosten des lands. In het westen van het land kwamen enkele pittige onweersbuien met flink wat neerslag en bliksemontladingen voor, met name op 14, 15, 24 en 25 mei.

Juni

Juni 2009 was een tamelijk warme en zonnige maand. Net als in de voorafgaande maanden waren de verschillen in het neerslagpatroon groot. Ditmaal was het opvallend droog (max. 45 mm neerslag) in grote delen van Friesland en Noord-Holland, terwijl in delen van Gelderland en Overijssel, alsmede in het Deltagebied op veel plaatsen meer dan 75 mm werd afgetapt. In de rest van het land zaten de neerslagwaarden tussen deze uitersten. De zon scheen traditiegetrouw het meest langs de kust, terwijl in het zuidoosten de hoogste temperaturen werden gemeten. Tropische dagen kwamen niet voor. In Gelderland en Noord-Limburg onweerde het enige keren, maar de hoeveelheid onweerdagen lag ruim onder die in mei. Wel vielen met name tussen 7 en 11 juni enkele zware buien in het zuiden en midden van het land.

Juli

Zomermaand juli verliep in 2009 over het algemeen warm en zonnig, maar zeker niet droog, al waren de verschillen op dit vlak groot. Zo bleef de hoeveelheid neerslag in delen van het noordwesten steken onder de 70 mm, terwijl in Twente en delen van Drenthe meer dan 150 mm werd afgetapt. In de eerste week van de maand vielen hier enkel zware hagel- en onweersbuien, een verschijnsel dat later in de maand in het hele land lokaal optrad. Met een gemiddelde van

18-19 o C was er in het zuiden van het land sprake van waarlijk zomerse omstandigheden. Met name het noordoosten bleef daar met gemiddelde waarden tot 17,5 o C iets bij achter. Tengevolge van de

verschillende depressies die veelal van de Noordzee ons land bereikten lag de gemiddelde windsnelheid duidelijk boven het gemiddelde. Lokaal werden hierbij soms zware windstoten gemeld.

Tabel 3.4.1. Enkele weersvariabelen (Meetstation Vlissingen) in de periode maart-juli 2009, op basis van het KNMI. ref. staat voor de referentie waarden (langjarig gemiddelde).

	Gem. temp °C	Ref	Neerslag in mm	Ref	Zonneschijn in %	Ref	Wind (m/s)	Ref
Maart	6,7	6,0	40,3	53	56	32	6,3	6,7
April	11,3	8,4	28,0	41	55	41	4,6	6,0
Mei	14,0	12,4	74,7	51	52	44	6,2	5,6
Juni	15,9	15,0	71,7	66	55	41	4,8	5,6
Juli	18,2	17,5	77,6	62	47	43	6,3	5,5

4. Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten van de in het voorjaar van 2009 uitgevoerde broedvogelkartering per deelgebied besproken. Voor elk deelgebied wordt een tabel met de vastgestelde aantallen gepresenteerd. Indien er ook net buiten het SBB-gebied territoria zijn vastgesteld wordt dit in een aparte kolom aangegeven. Voor alle deelgebieden waren gegevens uit eerdere jaren beschikbaar van inventarisaties en kustbroedvogeltellingen. Deze worden in de bijlagen gepresenteerd en worden in de teksten besproken. Voorts wordt het voorkomen van Rode Lijst-soorten en Natura 2000-soorten besproken en wordt een beeld geschetst van de aanwezigheid van relevante soortgroepen conform de AVIS-systematiek.

Voor een overzicht van het totaal aantal territoria wordt verwezen naar tabel 7.1. Overzichten van de territoria per deelgebied worden in het navolgende hoofdstuk gegeven. In Bijlage I zijn historische broedvogelgegevens opgenomen.

Alle onderzochte gebieden maken deel uit van het Natura 2000-gebied het Veerse Meer, waarvoor Aalscholver, Lepelaar, Bontbekplevier, Strandplevier en Kleine Mantelmeeuw als kwalificerende soorten broedvogels gelden. Alleen op de Middelplaten zijn enkele van deze soorten in het voorjaar van 2009 als broedvogel vastgesteld, het betreft Aalscholver, Lepelaar en Kleine Mantelmeeuw. Bontbekplevier en Strandplevier zijn anno 2009 als broedvogel uit het Veerse Meer verdwenen.

4.1.1. Schotsman

In het door SBB beheerde deel van de Schotsman zijn 55 soorten broedvogels aangetroffen met in totaal 951 territoria.

Twee aangetroffen soorten, te weten Bruine Kieken-dief en Cetti's Zanger, zijn landelijk gezien schaars (<1500 paar). Elf soorten staan vermeld op de Rode Lijst van de Nederlandse Broedvogels (Van Beusekom et al.2005), te weten: Zomertortel, Koekoek, Kerkuil, Ransuil, Groene Specht, Veldleeuwerik, Graspieper, Nachtegaal, Spotvogel, Grauwe Vliegenvanger en Kneu. De Rode Lijst-waarde van de Schotsman in 2009 is berekend volgens de volgende formule: gewogen aantal Rode Lijst-soorten * gewogen aantal Rode Lijst-territoria, gedeeld door oppervlak van het onderzoeksgebied, dus $(17*64)/204 = 5,3$ (Weging geschiedt aan de hand van de Rode Lijst-status, 1=Gevoelig, 2=Kwetsbaar, 3=Bedreigd, 4=Ernstig Bedreigd).

De broedvogelbevolking van de Schotsman wordt gedomineerd door soorten van struikgewas en (jong) bos. Talrijkste soorten zijn: Merel (92), Winterko-

ning (76), Zwartkop (73), Tuinfluiter (64), Roodborst (59), Zanglijster (59) en Fitis (51). Opvallende soorten zijn Houtsnip (2), Goudvink (10), Cetti's Zanger (3) en Havik (2). Weidevogels (Scholekster, Kievit, Veldleeuwerik en Graspieper) komen in zeer lage aantallen voor, van de grote weide in het noordwestelijk deel waren ze vrijwel verdwenen, het weggappen van een aantal hagen langs het water heeft voor een kleine opleving gezorgd. Vogels van riet/ruigte zijn in kleine aantallen present, ook het aantal watervogels is relatief gering. Opmerkelijk in dit gebied is de aanwezigheid van enkele soorten van bebouwing: Kerkuil, Kauw en Holenduif; de laatste soort broedde vroeger ook in konijnenholen op de Schotsman, maar is na de dramatische afname van het konijn nu aangewezen op de oude bunkers in het gebied. De Boerenzwaluw, een vierde soort van bebouwing present in 2006, kon nu niet meer als broedvogel worden genoteerd. De Zomertortel is van 14-29 territoria in 1984 afgenomen tot slechts 3 in 2009.

4.1.2. Rietput Veere

In het door SBB beheerde deel van de Rietput Veere zijn 23 soorten broedvogels aangetroffen met in totaal 52 territoria.

Eén aangetroffen soort, te weten Bruine Kieken-dief, is landelijk gezien schaars (<1500 paar). Twee soorten staan vermeld op de Rode Lijst van de Nederlandse Broedvogels (Van Beusekom et al.2005): Nachtegaal en Kneu. De Rode Lijst-waarde van de Rietput Veere in 2009 is berekend volgens de volgende formule: gewogen aantal Rode Lijst-soorten * gewogen aantal Rode Lijst-territoria, gedeeld door oppervlak van het onderzoeksgebied, dus $(3*4)/4,8 = 2,5$.

Vogels van riet/ruigte en struikgewas domineren de broedvogellijst, watervogels komen met 3 soorten in klein aantal voor. De Rietput Veere betreft het enige deelgebied in deze inventarisatie zonder kraaiachtigen.

4.1.3. Aalvanger (Bos buitenhaven Veere)

In het door SBB beheerde deel van de Aalvanger zijn 20 soorten broedvogels aangetroffen met in totaal 64 territoria.

Geen van de aangetroffen soorten is landelijk gezien schaars (<1500 paar). Twee soorten staan vermeld op de Rode Lijst van de Nederlandse Broedvogels (Van Beusekom et al.2005). De Rode Lijst-waarde van de Aalvanger in 2009 is berekend volgens de volgende formule: gewogen aantal Rode Lijst-soorten * gewogen aantal Rode Lijst-territoria, gedeeld

Tabel 4.1.1. Vastgestelde soorten, aantal territoria en dichtheid per 100 ha in de Schotsman (204 ha) in 2009. Een '*' geeft aan dat het een landelijk gezien schaarse broedvogel betreft. 'RL status'=Rode Lijst-status: 1=Gevoelig, 2=Kwetsbaar, 3=Bedreigd, 4=Ernstig Bedreigd. '%VM' geeft het percentage van de populatie op de Schotsman t.o.v. het gehele in 2009 onderzochte Veerse Meer-gebied. Een vet gedrukt percentage houdt in, dat dit het beste gebied voor de soort in het VM is. 'N2000VM' staat voor in het gebied aanwezige van soorten met een Natura 2000-aanwijsstatus als broedvogel voor het Veerse Meer.

Soort	N	N/100 ha	RL status	% VM	N2000 VM	Soort	N	N/100 ha	RL status	% VM	N2000 VM
Grauwe Gans	2	1,0		1,5		Merel	92	45,1		29,1	
Bergeend	4	2,0		12,1		Zanglijster	59	28,9		30,6	
Krakeend	1	0,5		50,0		Cetti's Zanger*	3	1,5		100,0	
Wilde Eend	23	11,3		13,9		Sprinkhaanzanger	6	2,9		31,6	
Bruine Kiekendief*	3	1,5		20,0		Bosrietzanger	10	4,9		20,8	
Havik	2	1,0		40,0		Kleine Karekiet	18	8,8		22,8	
Sperwer	2	1,0		66,7		Spotvogel	7	3,4	1	53,8	
Buizerd	3	1,5		27,3		Braamsluiper	14	6,9		58,3	
Fazant	23	11,3		34,3		Grasmus	33	16,2		39,3	
Meerkoet	6	2,9		16,7		Tuinfluitier	64	31,4		34,8	
Scholekster	2	1,0		4,8		Zwartkop	73	35,8		30,5	
Kievit	4	2,0		9,1		Tjiftjaf	44	21,6		29,9	
Houtsnip	2	1,0		66,7		Fitis	51	25,0		30,5	
Holenduif	4	2,0		33,3		Grauwe Vliegenvanger	1	0,5	1	50,0	
Houtduif	30	14,7		24,0		Staartmees	10	4,9		40,0	
Zomertortel	3	1,5	2	23,1		Pimpelmees	30	14,7		40,5	
Koekoek	2	1,0	2	40,0		Koolmees	37	18,1		37,4	
Kerkuil	1	0,5	2	100,0		Gaai	16	7,8		44,4	
Ransuil	1	0,5	2	33,3		Ekster	11	5,4		37,9	
Groene Specht	1	0,5	2	25,0		Kauw	1	0,5		100,0	
Grote Bonte Specht	17	8,3		36,2		Zwarte Kraai	8	3,9		29,6	
Veldleeuwerik	1	0,5	1	2,9		Vink	5	2,5		17,2	
Graspieper	1	0,5	1	2,5		Groenling	1	0,5		20,0	
Winterkoning	76	37,3		26,9		Putter	2	1,0		40,0	
Heggenmus	45	22,1		29,2		Kneu	12	5,9	1	30,8	
Roodborst	59	28,9		49,6		Goudvink	10	4,9		66,7	
Nachtegaal	13	6,4	2	33,3		Rietgors	1	0,5		2,1	
Roodborsttapuit	1	0,5		33,3							

Tabel 4.1.2. Vastgestelde soorten, aantal territoria en dichtheid per 100 ha in de Rietput Veere (4,8 ha) in 2009. Een '*' geeft aan dat het een landelijk gezien schaarse broedvogel betreft. 'RL status'=Rode Lijst-status: 1=Gevoelig, 2=Kwetsbaar, 3=Bedreigd, 4=Ernstig Bedreigd. '%VM' geeft het percentage van de populatie in de Rietput Veere t.o.v. het gehele in 2009 onderzochte Veerse Meer-gebied. Een vet gedrukt percentage houdt in, dat dit het beste gebied voor de soort in het VM is. 'N2000VM' staat voor in het gebied aanwezige van soorten met een Natura 2000-aanwijsstatus als broedvogel voor het Veerse Meer.

Soort	N	N/100 ha	RL status	% VM	N2000 VM	Soort	N	N/100 ha	RL status	% VM	N2000 VM
Grauwe Gans	7	146		5,1		Bosrietzanger	5	104		10,4	
Bergeend	1	21		3,0		Kleine Karekiet	4	83		5,1	
Wilde Eend	1	21		0,6		Braamsluiper	1	21		4,2	
Bruine Kiekendief*	2	42		13,3		Grasmus	3	63		3,6	
Fazant	1	21		1,5		Tuinfluitier	3	63		1,6	
Houtduif	2	42		1,6		Zwartkop	3	63		1,3	
Winterkoning	2	42		0,7		Tjiftjaf	1	21		0,7	
Heggenmus	3	63		1,9		Fitis	1	21		0,6	
Nachtegaal	1	21	2	2,6		Staartmees	1	21		4,0	
Merel	2	42		0,6		Kneu	2	42	1	5,1	
Zanglijster	3	63		1,6		Rietgors	2	42		4,2	
Sprinkhaanzanger	1	21		5,3							

Tabel 4.1.3 Vastgestelde soorten, aantal territoria en dichtheid per 100 ha in de Aalvanger (Bos buitenhaven Veere) (10 ha) in 2009. Een '*' geeft aan dat het een landelijk gezien schaarse broedvogel betreft. 'RL status'=Rode Lijst-status: 1=Gevoelig, 2=Kwetsbaar, 3=Bedreigd, 4=Ernstig Bedreigd. '%VM' geeft het percentage van de populatie in de Aalvanger t.o.v. het gehele in 2009 onderzochte Veerse Meer-gebied. Een vet gedrukt percentage houdt in, dat dit het beste gebied voor de soort in het VM is. 'N2000VM' staat voor in het gebied aanwezige van soorten met een Natura 2000-aanwijfsstatus als broedvogel voor het Veerse Meer.

Soort	N	N/100 ha	RL status	% VM	N2000 VM	Soort	N	N/100 ha	RL status	% VM	N2000 VM
Fazant	2	20,4		3,0		Zanglijster	4	40,8		2,1	
Holenduif	1	10,2		8,3		Kleine Karekiet	1	10,2		1,3	
Houtduif	8	81,6		6,4		Zwartkop	6	61,2		2,5	
Zomertortel	1	10,2	2	7,7		Tjiftjaf	7	71,4		4,8	
Grote Bonte Specht	1	10,2		2,1		Fitis	1	10,2		0,6	
Winterkoning	8	81,6		2,8		Staartmees	1	10,2		4,0	
Heggenmus	5	51,0		3,2		Pimpelmees	1	10,2		1,4	
Roodborst	5	51,0		4,2		Koolmees	3	30,6		3,0	
Nachtegaal	1	10,2	2	2,6		Gaai	1	10,2		2,8	
Merel	6	61,2		1,9		Ekster	1	10,2		3,4	

door oppervlak van het onderzoeksgebied, dus $(4*4)/10=1,6$. Bosvogels voeren de boventoon in dit deelgebied, het is het enige deelgebied waar watervogels geheel ontbreken.

4.1.4. Zilveren Schor

In het door SBB beheerde deel van het Zilveren

Schor zijn 36 soorten broedvogels aangetroffen met in totaal 239 territoria.

Een van de aangetroffen soorten, te weten Bruine Kiekendief, is landelijk gezien schaars (<1500 paar). Vier soorten staan vermeld op de Rode Lijst van de Nederlandse Broedvogels (Van Beusekom et al.2005), te weten: Zomertortel, Groene Specht, Nachtegaal en Spotvogel. De Rode Lijst-waarde

Tabel 4.1.4. Vastgestelde soorten, aantal territoria en dichtheid per 100 ha in het Zilveren Schor (35,9 ha) in 2009. Een '*' geeft aan dat het een landelijk gezien schaarse broedvogel betreft. 'RL status'=Rode Lijst-status: 1=Gevoelig, 2=Kwetsbaar, 3=Bedreigd, 4=Ernstig Bedreigd. '%VM' geeft het percentage van de populatie in het Zilveren Schor t.o.v. het gehele in 2009 onderzochte Veerse Meer-gebied. Een vet gedrukt percentage houdt in, dat dit het beste gebied voor de soort in het VM is. 'N2000VM' staat voor in het gebied aanwezige van soorten met een Natura 2000-aanwijfsstatus als broedvogel voor het Veerse Meer.

Soort	N	N/100 ha	RL status	% VM	N2000 VM	Soort	N	N/100 ha	RL status	% VM	N2000 VM
Nijlgans	2	5,6		7,7		Bosrietzanger	7	19,5		14,6	
Wilde Eend	1	2,8		0,6		Kleine Karekiet	3	8,4		3,8	
Bruine Kiekendief*	2	5,6		13,3		Spotvogel	2	5,6	1	15,4	
Buizerd	1	2,8		9,1		Grasmus	3	8,4		3,6	
Fazant	6	16,7		9,0		Tuinfluitter	9	25,1		4,9	
Holenduif	5	13,9		41,7		Zwartkop	22	61,3		9,2	
Houtduif	16	0,0		0,0		Tjiftjaf	22	61,3		15,0	
Zomertortel	4	11,1	2	30,8		Fitis	4	11,1		2,4	
Groene Specht	1	2,8	2	25,0		Staartmees	3	8,4		12,0	
Grote Bonte Specht	8	22,3		17,0		Pimpelmees	8	22,3		10,8	
Winterkoning	46	128,1		16,3		Koolmees	11	30,6		11,1	
Heggenmus	13	36,2		8,4		Boomkruiper	4	11,1		57,0	
Roodborst	10	27,8		8,4		Gaai	2	5,6		5,6	
Nachtegaal	2	5,6	2	5,1		Ekster	3	8,4		10,3	
Blauwborst	1	2,8		100,0		Zwarte Kraai	2	5,6		7,4	
Roodborsttapuit	1	2,8		33,3		Vink	1	2,8		3,4	
Merel	20	55,7		6,3		Groenling	2	5,6		40,0	
Zanglijster	9	25,1		4,7		Rietgors	2	5,6		4,2	
Rietzanger	1	2,8		3,2							

van het Zilveren Schor in 2009 is berekend volgens de volgende formule: gewogen aantal Rode Lijst-soorten * gewogen aantal Rode Lijst-territoria, gedeeld door oppervlak van het onderzoeksgebied, dus $(7*16)/35,9 = 3,1$.

Soorten van jong bos en struikgewas vormen de hoofdmoot van het soortenspectrum, daarnaast komt een aantal soorten voor van riet/ruigte. Voor de Blauwborst is het het enige deelgebied waar deze soort in aangetroffen. Het aantal van vier Zomertortels in dit betrekkelijk kleine gebied kan opmerkelijk genoemd worden, temeer omdat er bij inventarisaties in 1984 nog maar twee werden gevonden.

4.1.5. Haringvreter

In het door SBB beheerde deel van de Haringvreter zijn 54 soorten broedvogels aangetroffen met in totaal 399 territoria. Twee aangetroffen soorten, te weten Middelste Zaagbek en Bruine Kiekendief, zijn landelijk gezien schaars (<1500 paar). Elf soorten staan vermeld op de Rode Lijst van de Nederlandse

Broedvogels (Van Beusekom et al.2005), te weten: Slobeend, Middelste Zaagbek, Tureluur, Zomertortel, Koekoek, Ransuil, Veldleeuwerik, Graspieper, Nachtegaal, Spotvogel en Kneu. De Rode Lijst-waarde van de Haringvreter in 2009 is berekend volgens de volgende formule: gewogen aantal Rode Lijst-soorten * gewogen aantal Rode Lijst-territoria, gedeeld door oppervlak van het onderzoeksgebied, dus $(16*52)/106,7 = 7,8$.

De broedvogelbevolking van de Haringvreter is divers. Soorten van (jong) bos, rietruigte, weidevogels en watervogels zijn alle vrij goed vertegenwoordigd, die van struikgewas iets minder. Kustbroedvogels worden alleen vertegenwoordigd door de Zilvermeeuw. Erg opvallend is de tegenwoordig hoge dichtheid van de Veldleeuwerik, in het verleden werden op de Haringvreter lagere aantallen geconstateerd.

4.1.6. Goudplaat

In het door SBB beheerde deel van de Goudplaat

Tabel 4.1.5. Vastgestelde soorten, aantal territoria en dichtheid per 100 ha op de Haringvreter (106,7 ha) in 2009. Een '' geeft aan dat het een landelijk gezien schaarse broedvogel betreft. 'RL status' = Rode Lijst-status: 1=Gevoelig, 2=Kwetsbaar, 3=Bedreigd, 4=Ernstig Bedreigd. '%VM' geeft het percentage van de populatie op de Haringvreter t.o.v. het gehele in 2009 onderzochte Veerse Meer-gebied. Een vet gedrukt percentage houdt in, dat dit het beste gebied voor de soort in het VM is. 'N2000VM' staat voor in het gebied aanwezige van soorten met een Natura 2000-aanwijsstatus als broedvogel voor het Veerse Meer.*

Soort	N	N/100 ha	RL status	% VM	N2000 VM	Soort	N	N/100 ha	RL status	% VM	N2000 VM
Grauwe Gans	4	3,7		2,9		Witte Kwikstaart	1	0,9		100	
Soepgans	2	1,9		100		Winterkoning	16	15,0		5,7	
Canadese Gans	3	2,8		37,5		Heggenmus	14	13,1		9,1	
Nijlgans	4	3,7		15,4		Roodborst	6	5,6		5	
Bergeend	9	8,4		27,3		Nachtegaal	1	0,9	2	2,6	
Wilde Eend	21	19,7		12,7		Merel	35	32,8		11,1	
Slobeend	1	0,9	2	14,3		Zanglijster	23	21,6		11,9	
Kuifeend	2	1,9		13,3		Sprinkhaanzanger	1	0,9		5,3	
Middelste Zaagbek*	1	0,9	1	10		Rietzanger	13	12,2		41,9	
Bruine Kiekendief*	1	0,9		6,7		Bosrietzanger	6	5,6		12,5	
Havik	1	0,9		20		Kleine Karekiet	13	12,2		16,5	
Buizerd	1	0,9		9,1		Spotvogel	1	0,9	1	7,7	
Fazant	7	6,6		10,4		Braamsluiper	2	1,9		8,3	
Waterhoen	1	0,9		14,3		Grasmus	8	7,5		9,5	
Meerkoet	5	4,7		13,9		Tuinfluitier	18	16,9		9,8	
Scholekster	12	11,2		28,6		Zwartkop	24	22,5		10	
Kievit	14	13,1		31,8		Tjiftjaf	6	5,6		4,1	
Houtsnip	1	0,9		33,3		Fitis	17	15,9		10,2	
Tureluur	7	6,6	1	41,2		Staartmees	1	0,9		4	
Zilvermeeuw	9	8,4		0,6		Pimpelmees	8	7,5		10,8	
Houtduif	8	7,5		6,4		Koolmees	8	7,5		8,1	
Zomertortel	1	0,9	2	7,7		Gaai	5	4,7		13,9	
Koekoek	1	0,9	2	20		Zwarte Kraai	1	0,9		3,7	
Ransuil	1	0,9	2	33,3		Vink	6	5,6		20,7	
Grote Bonte Specht	4	3,7		8,5		Kneu	2	1,9	1	5,1	
Veldleeuwerik	16	15,0	1	47,1		Goudvink	1	0,9		6,7	
Graspieper	15	14,1	1	37,5		Rietgors	10	9,4		20,8	

Tabel 4.1.6. Vastgestelde soorten, aantal territoria en dichtheid per 100 ha op de Goudplaat (102,7 ha) in 2009. Een '*' geeft aan dat het een landelijk gezien schaarse broedvogel betreft. 'RL status'=Rode Lijst-status: 1=Gevoelig, 2=Kwetsbaar, 3=Bedreigd, 4=Ernstig Bedreigd. '%VM' geeft het percentage van de populatie op de Goudplaat t.o.v. het gehele in 2009 onderzochte Veerse Meer-gebied. Een vet gedrukt percentage houdt in, dat dit het beste gebied voor de soort in het VM is. 'N2000VM' staat voor in het gebied aanwezige van soorten met een Natura 2000-aanwijsstatus als broedvogel voor het Veerse Meer.

Soort	N	N/100 ha	RL status	% VM	N2000 VM	Soort	N	N/100 ha	RL status	% VM	N2000 VM
Dodaars	1	1,0		100,0		Sprinkhaanzanger	4	3,9		21,1	
Fuut	1	1,0		33,3		Rietzanger	3	2,9		9,7	
Nijlgans	4	3,9		15,4		Bosrietzanger	4	3,9		8,3	
Bergeend	4	3,9		12,1		Kleine Karekiet	6	5,8		7,6	
Wilde Eend	21	20,5		12,7		Spotvogel	3	2,9	1	23,1	
Kuifeend	2	1,9		13,3		Braamsluiper	3	2,9		12,5	
Middelste Zaagbek*	1	1,0	1	10,0		Grasmus	12	11,7		14,3	
Bruine Kiekendief*	2	1,9		13,3		Tuinfluitier	46	44,8		25,0	
Buizerd	2	1,9		18,2		Zwartkop	39	38,0		16,3	
Fazant	10	9,7		14,9		Tjiftjaf	25	24,4		17,0	
Meerkoet	7	6,8		19,4		Fitis	35	34,1		21,0	
Zilvermeeuw	3	2,9		0,2		Grauwe Vliegenvanger	1	1,0	1	50,0	
Holenduif	1	1,0		8,3		Staartmees	1	1,0		4,0	
Houtduif	26	25,3		20,8		Pimpelmees	10	9,7		13,5	
Zomertortel	2	1,9	2	15,4		Koolmees	16	15,6		16,2	
Koekoek	1	1,0	2	20,0		Wielewaal	2	1,9	2	50,0	
Groene Specht	1	1,0	2	25,0		Gaai	5	4,9		13,9	
Grote Bonte Specht	9	8,8		19,1		Ekster	5	4,9		17,2	
Graspieper	1	1,0	1	2,5		Zwarte Kraai	3	2,9		11,1	
Winterkoning	47	45,8		16,6		Vink	5	4,9		17,2	
Heggenmus	33	32,1		21,4		Putter	2	1,9		40,0	
Roodborst	22	21,4		18,5		Kneu	14	13,6	1	35,9	
Nachtegaal	9	8,8	2	23,1		Goudvink	2	1,9		13,3	
Merel	64	62,3		20,3		Rietgors	5	4,9		10,4	
Zanglijster	44	42,9		22,8							

zijn 49 soorten broedvogels aangetroffen met in totaal 569 territoria. Twee aangetroffen soorten, te weten Middelste Zaagbek en Bruine Kiekendief, zijn landelijk gezien schaars (<1500 paar). Tien soorten staan vermeld op de Rode Lijst van de Nederlandse Broedvogels (Van Beusekom et al.2005), te weten: Middelste Zaagbek, Zomertortel, Koekoek, Graspieper, Nachtegaal, Spotvogel, Grauwe Vliegenvanger, Wielewaal en Kneu. De Rode Lijst-waarde van de Goudplaat in 2009 is berekend volgens de volgende formule: gewogen aantal Rode Lijst-soorten * gewogen aantal Rode Lijst-territoria, gedeeld door oppervlak van het onderzoeksgebied, dus $(15*50)/102,7=7,3$.

De redelijk soortenrijke broedvogelbevolking bestaat vooral uit soorten van jong bos en struikgewas, daarnaast uit kleine aantallen soorten van riet/ruigte en van watervogels. Weidevogels (alleen Graspieper) en kustbroedvogels (alleen Zilvermeeuw) komen slechts marginaal voor.

4.1.7. Aardbeieneiland

In het door SBB beheerde deel van het Aardbeien-

eiland zijn 27 soorten broedvogels aangetroffen met in totaal 135 territoria.

Twee aangetroffen soorten, te weten Zwarte Zwaan en Middelste Zaagbek, zijn landelijk gezien schaars (<1500 paar). Twee soorten staan vermeld op de Rode Lijst van de Nederlandse Broedvogels (Van Beusekom et al.2005): Middelste Zaagbek en Zomertortel. De Rode Lijst-waarde van het Aardbeieneiland in 2009 is berekend volgens de volgende formule: gewogen aantal Rode Lijst-soorten * gewogen aantal Rode Lijst-territoria, gedeeld door oppervlak van het onderzoeksgebied, dus $(3*3)/4=2,25$.

De broedvogels zijn vooral die van jong bos en struikgewas, daarnaast komen er enkele soorten watervogels er tot broeden. Opvallend hoog is het aantal Grauwe Ganzen wat langs de oevers tot broeden komt.

4.1.8. Lemmerplaat

In het door SBB beheerde deel van de Lemmerplaat zijn 30 soorten broedvogels aangetroffen met in totaal 105 territoria.

Tabel 4.1.7. Vastgestelde soorten, aantal territoria en dichtheid per 100 ha op het Aardbeieneiland (4 ha) in 2009. Een '*' geeft aan dat het een landelijk gezien schaarse broedvogel betreft. 'RL status'=Rode Lijst-status: 1=Gevoelig, 2=Kwetsbaar, 3=Bedreigd, 4=Ernstig Bedreigd. '%VM' geeft het percentage van de populatie op het Aardbeieneiland t.o.v. het gehele in 2009 onderzochte Veerse Meer-gebied. Een vet gedrukt percentage houdt in, dat dit het beste gebied voor de soort in het VM is. 'N2000VM' staat voor in het gebied aanwezige van soorten met een Natura 2000-aanwijsstatus als broedvogel voor het Veerse Meer.

Soort	N	N/100 ha	RL status	% VM	N2000 VM	Soort	N	N/100 ha	RL status	% VM	N2000 VM
Zwarte Zwaan*	1	24,8		100,0		Zanglijster	8	198,0		4,1	
Grauwe Gans	45	1113,9		32,8		Braamsluiper	1	24,8		4,2	
Nijlgans	4	99,0		15,4		Tuinfluitier	7	173,3		3,8	
Bergeend	2	49,5		6,1		Zwartkop	11	272,3		4,6	
Wilde Eend	9	222,8		5,4		Tjiftjaf	3	74,3		2,0	
Middelste Zaagbek*	1	24,8	1	10,0		Fitis	1	24,8		0,6	
Havik	1	24,8		20,0		Staartmees	1	24,8		4,0	
Meerkoet	4	99,0		11,1		Pimpelmees	2	49,5		2,7	
Houtduif	3	74,3		2,4		Koolmees	1	24,8		1,0	
Zomertortel	1	24,8	2	7,7		Zwarte Kraai	1	24,8		3,7	
Winterkoning	12	297,0		4,2		Vink	2	49,5		6,9	
Heggenmus	3	74,3		1,9		Groenling	1	24,8		20,0	
Roodborst	1	24,8		0,8		Goudvink	1	24,8		6,7	
Merel	8	198,0		2,5							

Tabel 4.1.8. Vastgestelde soorten, aantal territoria en dichtheid per 100 ha op de Lemmerplaat (12,5 ha) in 2009. Een '*' geeft aan dat het een landelijk gezien schaarse broedvogel betreft. 'RL status'=Rode Lijst-status: 1=Gevoelig, 2=Kwetsbaar, 3=Bedreigd, 4=Ernstig Bedreigd. '%VM' geeft het percentage van de populatie op de Lemmerplaat t.o.v. het gehele in 2009 onderzochte Veerse Meer-gebied. Een vet gedrukt percentage houdt in, dat dit het beste gebied voor de soort in het VM is. 'N2000VM' staat voor in het gebied aanwezige van soorten met een Natura 2000-aanwijsstatus als broedvogel voor het Veerse Meer.

Soort	N	N/100 ha	RL status	% VM	N2000 VM	Soort	N	N/100 ha	RL status	% VM	N2000 VM
Grauwe Gans	31	248,0		22,6		Kleine Karekiet	3	24,0		3,8	
Nijlgans	1	8,0		3,8		Braamsluiper	1	8,0		4,2	
Wilde Eend	5	40,0		3,0		Grasmus	1	8,0		1,2	
Sperwer	1	8,0		33,3		Tuinfluitier	3	24,0		1,6	
Buizerd	1	8,0		9,1		Zwartkop	3	24,0		1,3	
Fazant	1	8,0		1,5		Tjiftjaf	2	16,0		1,4	
Meerkoet	1	8,0		2,8		Fitis	5	40,0		3,0	
Houtduif	3	24,0		2,4		Pimpelmees	1	8,0		1,4	
Winterkoning	9	72,0		3,2		Koolmees	2	16,0		2,0	
Heggenmus	1	8,0		0,6		Boomkruiper	1	8,0		33,3	
Roodborst	4	32,0		3,4		Gaai	1	8,0		2,8	
Merel	7	56,0		2,2		Ekster	2	16,0		6,9	
Zanglijster	4	32,0		2,1		Zwarte Kraai	1	8,0		3,7	
Sprinkhaanzanger	1	8,0		5,3		Kneu	1	8,0	1	2,6	
Bosrietzanger	3	24,0		6,3		Rietgors	5	40,0		10,4	

Er zijn geen landelijk gezien schaarse soorten (<1500 paar) aangetroffen. Eén soort, de Kneu, staat vermeld op de Rode Lijst van de Nederlandse Broedvogels (Van Beusekom et al.2005). De Rode Lijst-waarde van de Lemmerplaat in 2009 is berekend volgens de volgende formule: gewogen aantal Rode Lijst-soorten * gewogen aantal Rode Lijst-territoria, gedeeld door oppervlak van het onderzoeksgebied, dus $(1*1)/12,5=0,1$.

De Lemmerplaat wordt bevolkt door broedvogels

van jong bos, struikgewas, rietruigte en watervogels. Van bijna alle soorten waren er slechts enkele territoria, alleen het hoge aantal Grauwe Ganzen valt op. De Bruine Kiekendief die hier vrijwel jaarlijks tot broeden kwam (med. P.de Keuning, SBB) heeft dit seizoen waarschijnlijk voor het nabijgelegen Zilveren Schor gekozen.

4.1.9. Pietkreek

In het door SBB beheerde deel van de Pietkreek zijn

Tabel 4.1.9. Vastgestelde soorten, aantal territoria en dichtheid per 100 ha op de Pietkreek (57,8 ha, waarvan 30,77 ha in beheer bij SBB) in 2009. In de tabel is onderscheid gemaakt tussen de territoria in het door SBB beheerde deel (N) en het overige onderzochte deel (Nb). De dichtheid (N/100 ha) is die in het SBB-deel van 30,77 ha. Een '*' geeft aan dat het een landelijk gezien schaarse broedvogel betreft. 'RL status' = Rode Lijst-status: 1=Gevoelig, 2=Kwetsbaar, 3=Bedreigd, 4=Ernstig Bedreigd. '%VM' geeft het percentage van de populatie op de Pietkreek t.o.v. het gehele in 2009 onderzochte Veerse Meer-gebied. Een vet gedrukt percentage houdt in, dat dit het beste gebied voor de soort in het VM is. 'N2000VM' staat voor in het gebied aanwezige van soorten met een Natura 2000-aanwijsstatus als broedvogel voor het Veerse Meer.

Soort	N	Nb	N/100 ha	RI	%	N2000	Soort	N	Nb	N/100 ha	RI	%	N2000
				status	VM	VM					Status	VM	VM
Fuut	2		6,5		66,7		Zanglijster	12	1	39,0		6,7	
Grauwe Gans	1		3,2		0,7		Rietzanger	1		3,2		3,2	
Bergeend	2		6,5		6,1		Bosrietzanger	4	1	13,0		10,4	
Wilde Eend	57	1	185,2		34,9		Kleine Karekiet	7		22,7		8,9	
Slobeend	1		3,2	2	14,3		Braamsluiper	1		3,2		4,2	
Kuifeend	4		13,0		26,7		Grasmus	4	2	13,0		7,1	
Buizerd	1		3,2		9,1		Tuinfluit	13	2	42,2		8,2	
Fazant	7	1	22,7		11,9		Zwartkop	18	3	58,5		8,8	
Waterhoen	3		9,7		42,9		Tjiftjaf	14	2	45,5		10,9	
Meerkoet	10		32,5		27,8		Fitis	13		42,2		7,8	
Houtduif	14	2	45,5		12,8		Staartmees	3		9,7		12,0	
Turkse Tortel	1		3,2		100,0		Pimpelmees	8	1	26,0		12,2	
Koekoek	1		3,2	2	20,0		Koolmees	7	2	22,7		9,1	
Groene Specht	1		3,2	2	25,0		Wielewaal	2		6,5	2	50,0	
Grote Bonte Specht	5		16,2		10,6		Gaai	3		9,7		8,3	
Winterkoning	25	4	81,2		10,2		Ekster	1		3,2		3,4	
Heggenmus	10	3	32,5		8,4		Zwarte Kraai	3	1	9,7		14,8	
Roodborst	4		13,0		3,4		Vink	2	1	6,5		10,3	
Nachtegaal	4		13,0	2	10,3		Putter	1		3,2		20,0	
Merel	30	1	97,5		9,8		Rietgors	1		3,2		2,1	

40 soorten broedvogels aangetroffen met in totaal 301 territoria in het SBB-gebied en 28 in het overige deel.

Er zijn geen landelijk gezien schaarse soorten (<1500 paar) aangetroffen. Vijf soorten staan vermeld op de Rode Lijst van de Nederlandse Broedvogels (Van Beusekom et al.2005). De Rode Lijst-waarde van de Pietkreek in 2009 is berekend volgens de volgende formule: gewogen aantal Rode Lijst-soorten * gewogen aantal Rode Lijst-territoria, gedeeld door oppervlak van het onderzoeksgebied, dus $(10*18)/57,8=3,1$.

Met name soorten van jong bos, struikgewas en watervogels komen als broedvogel in de Pietkreek voor. Verder vinden we één soort van bebouwing, de Turkse Tortel. Een opvallende soort van de Pietkreek is de Wielewaal, deze komt hier net als een aantal voorafgaande jaren voor met twee territoria. Het aantal Wilde Eenden is naar verhouding erg hoog, de eenden zoeken hun voedsel op het omliggende bouwland.

4.1.10. Pietbos

In het door SBB beheerde deel van het Pietbos zijn

31 soorten broedvogels aangetroffen met in totaal 191 territoria.

Er zijn geen landelijk gezien schaarse soorten (<1500 paar) aangetroffen. Twee soorten staan vermeld op de Rode Lijst van de Nederlandse Broedvogels (Van Beusekom et al.2005): Zomertortel en Nachtegaal. De Rode Lijst-waarde van het Pietbos in 2009 is berekend volgens de volgende formule: gewogen aantal Rode Lijst-soorten * gewogen aantal Rode Lijst-territoria, gedeeld door oppervlak van het onderzoeksgebied, dus $(4*12)/57,9=0,8$.

In het Pietbos komen met name soorten van jong bos en struikgewas voor, daarnaast een klein aantal van riet/ruigte en een tweetal watervogelsoorten. Opmerkelijk is de aanwezigheid van bossoorten als Appelvink en Boomkruiper. Wat ook opvalt is dat roofvogels ontbraken, een oud buizerdnest bleef dit jaar leeg.

4.1.11. Middelpaten

In het door Natuurmonumenten beheerde deel van de Middelpaten zijn 52 soorten broedvogels aangetroffen met in totaal 3363 territoria. Daarbij zij aangetekend dat de Kleine Middelpaat onvolledig

Tabel 4.1.10. Vastgestelde soorten, aantal territoria en dichtheid per 100 ha in het Pietbos (58 ha) in 2009. Een '*' geeft aan dat het een landelijk gezien schaarse broedvogel betreft. 'RL status'=Rode Lijst-status: 1=Gevoelig, 2=Kwetsbaar, 3=Bedreigd, 4=Ernstig Bedreigd. '%VM' geeft het percentage van de populatie in het Bos Middelplaten t.o.v. het gehele in 2009 onderzochte Veerse Meer-gebied. Een vet gedrukt percentage houdt in, dat dit het beste gebied voor de soort in het VM is. 'N2000VM' staat voor in het gebied aanwezige van soorten met een Natura 2000-aanwijsstatus als broedvogel voor het Veerse Meer.

Soort	N	N/100 ha	RI status	% VM	N2000 VM	Soort	N	N/100 ha	RI status	% VM	N2000 VM
Wilde Eend	2	3,5		1,2		Grasmus	3	5,2		3,6	
Fazant	1	1,7		1,5		Tuinfluitier	11	19,0		6,0	
Meerkoet	1	1,7		2,7		Zwartkop	17	29,3		7,1	
Holenduif	1	1,7		8,3		Tjiftjaf	10	17,3		6,8	
Houtduif	10	17,3		8,0		Fitis	14	24,2		8,4	
Zomertortel	1	1,7	2	7,7		Staartmees	2	3,5		8,0	
Grote Bonte Specht	2	3,5		4,3		Pimpelmees	4	6,9		5,4	
Winterkoning	11	19,0		3,9		Koolmees	6	10,4		6,1	
Heggenmus	9	15,5		5,8		Boomkruiper	2	3,5		66,7	
Roodborst	7	12,1		5,9		Gaai	2	3,5		5,6	
Nachtegaal	5	8,6	2	12,8		Ekster	1	1,7		3,4	
Merel	32	55,2		10,1		Zwarte Kraai	2	3,5		7,4	
Zanglijster	13	22,4		6,7		Vink	5	8,6		17,2	
Sprinkhaanzanger	3	5,2		15,8		Appelvink	1	1,7		100,0	
Bosrietzanger	5	8,6		10,4		Rietgors	3	5,2		6,3	
Kleine Karekiet	6	10,4		7,6							

Tabel 4.1.11. Vastgestelde soorten, aantal territoria en dichtheid per 100 ha op de Middelplaten (214,9 ha) in 2009. Een '*' geeft aan dat het een landelijk gezien schaarse broedvogel betreft. 'RL status'=Rode Lijst-status: 1=Gevoelig, 2=Kwetsbaar, 3=Bedreigd, 4=Ernstig Bedreigd. '%VM' geeft het percentage van de populatie op de Middelplaten t.o.v. het gehele in 2009 onderzochte Veerse Meer-gebied. Een vet gedrukt percentage houdt in, dat dit het beste gebied voor de soort in het VM is. 'N2000VM' staat voor in het gebied aanwezige van soorten met een Natura 2000-aanwijsstatus als broedvogel voor het Veerse Meer.

Soort	N	N/100 ha	RI status	% VM	N2000 VM	Soort	N	N/100 ha	RI status	% VM	N2000 VM
Aalscholver	201	93,5		100,0	x	Zilvermeeuw Gr.	1459	679,0		99,2	
Lepelaar*	28	13,0		100,0	x	Mantelmeeuw*	1	0,5	1	100,0	
Grauwe Gans	46	21,4		33,6		Visdief	51	23,7	2	96,2	
Canadese Gans	5	2,3		62,5		Houtduif	5	2,3		4,0	
Brandgans	411	191,3		100,0		Zomertortel	1	0,5	2	7,7	
Nijlgans	10	4,7		38,5		Gr. B. Specht	1	0,5		2,1	
Bergeend	7	3,3		21,2		Veldleeuwerik	17	7,9	1	50,0	
Krakeend	1	0,5		50,0		Graspieper	19	8,8	1	47,5	
Wilde Eend	16	7,4		9,6		Winterkoning	13	6,0		4,6	
Slobeend	3	1,4	2	42,9		Heggenmus	10	4,7		6,5	
Kuifeend	3	1,4		20,0		Nachtegaal	3	0,5	2	7,5	
Middelste Zaagbek*	6	2,8	1	60,0		Merel	7	3,3		2,2	
Bruine Kiekendief*	3	1,4		20,0		Zanglijster	6	2,8		3,1	
Havik	1	0,5		20,0		Sprinkhaanzanger	1	0,5		5,3	
Buizerd	2	0,9		16,7		Rietzanger	7	3,3		22,6	
Fazant	4	1,9		6,0		Bosrietzanger	2	0,9		4,2	
Waterhoen	1	0,5		14,3		Kleine Karekiet	8	3,7		10,1	
Scholekster	24	11,2		57,1		Grasmus	8	3,7		9,5	
Kluut	12	5,6		63,2		Tuinfluitier	3	1,4		1,6	
Kievit	21	9,8		47,7		Zwartkop	14	6,5		5,9	
Grutto	4	1,9	1	57,1		Tjiftjaf	5	2,3		3,4	

vervolg tabel 4.1.11

Soort	N	N/100 ha	RI status	% VM	N2000 VM	Soort	N	N/100 ha	RI status	% VM	N2000 VM
Tureluur	7	3,3	1	41,2		Fitis	16	7,4		9,6	
Kl. Mantelmeeuw	866	403,0		100,0	x	Staartmees	1	0,5		4,0	
Koolmees	3	1,4		3,0		Vink	2	0,9		6,9	
Ekster	2	0,9		6,9		Kneu	1	0,5	1	2,6	
Zwarte Kraai	1	0,5		3,7		Rietgors	14	6,5		29,2	

onderzocht is.

Er zijn vier landelijk gezien schaarse soorten (<1500 paar) aangetroffen, te weten Lepelaar, Middelste Zaagbek, Bruine Kiekendief en Grote Mantelmeeuw. Tien soorten staan vermeld op de Rode Lijst van de Nederlandse Broedvogels (Van Beusekom et al.2005), te weten: Slobeend, Middelste Zaagbek, Grutto, Tureluur, Grote Mantelmeeuw, Visdief, Veldleeuwerik, Graspieper, Nachtegaal en Kneu. De Rode Lijst-waarde van de Middelplaten in 2009 is berekend volgens de volgende formule: gewogen aantal Rode Lijst-soorten * gewogen aantal Rode Lijst-territoria, gedeeld door oppervlak van het onderzoeksgebied, dus $(12*164)/214,9 = 9,2$.

De Middelplaten maken deel uit van het Natura 2000-gebied het Veerse Meer, waarvoor Aalscholver, Lepelaar en Kleine Mantelmeeuw als kwalificerende soorten broedvogels worden genoemd. Alle drie genoemde soorten werden voorjaar 2009 op de Middelplaten als broedvogel vastgesteld.

De vogelbevolking wordt gedomineerd door de kolonievogelsoorten Aalscholver, Zilver- en Kleine Mantelmeeuw en Brandgans. Andere opmerkelijke soorten zijn Lepelaar, Middelste Zaagbek en Grote Mantelmeeuw. Watervogels, kustbroedvogels en weidevogels zijn talrijk, soorten van rietruigte en bos zijn relatief schaars.

4.1.12. Schelphoek

In het door Staatsbosbeheer beheerde deel van de Schelphoek zijn 36 soorten broedvogels aangetroffen met in totaal 134 territoria.

Eén aangetroffen soort, te weten de Bruine Kiekendief, is landelijk gezien schaars (<1500 paar). Drie soorten staan vermeld op de Rode Lijst van de Nederlandse Broedvogels (Van Beusekom et al.2005), het betreft Ransuil, Nachtegaal en Kneu. De Rode Lijst-waarde van de Schelphoek in 2009 is berekend volgens de volgende formule: gewogen aantal Rode

Tabel 4.1.12. Vastgestelde soorten, aantal territoria en dichtheid per 100 ha in de Schelphoek (16,4 ha) in 2009. Een '*' geeft aan dat het een landelijk gezien schaarse broedvogel betreft. 'RL status'=Rode Lijst-status: 1=Gevoelig, 2=Kwetsbaar, 3=Bedreigd, 4=Ernstig Bedreigd. '%VM' geeft het percentage van de populatie in de Schelphoek t.o.v. het gehele in 2009 onderzochte Veerse Meer-gebied. Een vet gedrukt percentage houdt in, dat dit het beste gebied voor de soort in het VM is. 'N2000VM' staat voor in het gebied aanwezige van soorten met een Natura 2000-aanwijsstatus als broedvogel voor het Veerse Meer.

Soort	N	N/100 ha	RI status	% VM	N2000 VM	Soort	N	N/100 ha	RI status	% VM	N2000 VM
Wilde Eend	3	18,3		1,8		Bosrietzanger	1	6,1		2,1	
Kuifeend	1	6,1		6,7		Kleine Karekiet	10	61,0		12,7	
Bruine Kiekendief*	2	12,2		13,3		Braamsluiper	1	6,1		4,2	
Buizerd	1	6,1		9,1		Grasmus	4	24,4		4,8	
Fazant	2	12,2		3,0		Tuinfluitier	5	30,5		2,7	
Waterhoen	1	6,1		14,3		Zwartkop	6	36,6		2,5	
Meerkoet	1	6,1		2,8		Tjiftjaf	6	36,6		4,1	
Houtduif	13	79,3		10,4		Fitis	9	54,9		5,4	
Ransuil	1	6,1	2	33,3		Staartmees	1	6,1		4,0	
Winterkoning	11	67,1		3,9		Pimpelmees	1	6,1		1,4	
Heggenmus	3	18,3		1,9		Koolmees	3	18,3		3,0	
Roodborst	1	6,1		0,8		Gaai	1	6,1		2,8	
Nachtegaal	2	12,2	2	5,1		Ekster	2	12,2		6,9	
Roodborsttapuit	1	6,1		33,3		Zwarte Kraai	3	18,3		11,1	
Merel	11	67,1		3,5		Groenling	1	6,1		20,0	
Zanglijster	7	42,7		3,6		Kneu	6	36,6	1	15,4	
Sprinkhaanzanger	2	12,2		10,5		Goudvink	1	6,1		6,7	
Rietzanger	6	36,6		19,4		Rietgors	4	24,4		8,3	

Tabel 4.1.13. Vastgestelde soorten, aantal territoria en dichtheid per 100 ha op Kwistenburg (25,7 ha) in 2009. Een '*' geeft aan dat het een landelijk gezien schaarse broedvogel betreft. 'RL status'=Rode Lijst-status: 1=Gevoelig, 2=Kwetsbaar, 3=Bedreigd, 4=Ernstig Bedreigd. '%VM' geeft het percentage van de populatie in Kwistenburg t.o.v. het gehele in 2009 onderzochte Veerse Meer-gebied. Een vet gedrukt percentage houdt in, dat dit het beste gebied voor de soort in het VM is. 'N2000VM' staat voor in het gebied aanwezige van soorten met een Natura 2000-aanwijsstatus als broedvogel voor het Veerse Meer.

Soort	N	N/100 ha	RI status	% VM	N2000 VM	Soort	N	N/100 ha	RI status	% VM	N2000 VM
Grauwe Gans	1	3,9		0,7		Kokmeeuw	7	27,2		100,0	
Nijlgans	1	3,9		3,8		Visdief	2	7,8	2	3,8	
Bergeend	4	15,6		12,1		Noordse Stern*	1	3,9		100,0	
Wilde Eend	6	23,3		3,6		Houtduif	1	3,9		0,8	
Slobeend	2	7,8	2	28,6		Graspieper	4	15,6		10,0	
Kuifeend	3	11,7	1	20,0		Gele Kwikstaart	1	3,9	1	100,0	
Middelste Zaagbek*	1	3,9		10,0		Winterkoning	3	11,7		1,1	
Bruine Kiekendief	1	3,9		6,3	x	Heggenmus	2	7,8		1,3	
Fazant	2	7,8		3,0		Merel	1	3,9		0,3	
Waterhoen	1	3,9		14,3		Grasmus	3	11,7		3,6	
Meerkoet	2	7,8		5,6		Ekster	1	3,9		3,4	
Scholekster	4	15,6		9,5		Zwarte Kraai	1	3,9		3,7	
Kluut	7	27,2		36,8		Ringmus	1	3,9	1	100,0	
Kievit	5	19,5		11,4		Kneu	1	3,9	1	2,6	
Grutto	3	11,7	1	42,9		Rietgors	1	3,9		2,1	
Tureluur	3	11,7	1	17,6							

Lijst-soorten * gewogen aantal Rode Lijst-territoria, gedeeld door oppervlak van het onderzoeksgebied, dus $(5*12)/16,4 = 3,7$.

De broedvogellijst bestaat vooral uit soorten van jong bos, struikgewas en rietruigte, de aanwezigheid van een enkele sloot zorgt voor de presentie van ook nog eens vier watervogelsoorten. Opvallende soorten in dit deelgebied zijn Ransuil, Roodborsttapuit en de aanwezigheid van maar liefst twee paar Bruine Kiekendieven.

4.1.13. Kwistenburg

In het door Natuurmonumenten beheerde deel van Kwistenburg zijn 31 soorten broedvogels aangetroffen met in totaal 76 territoria.

Twee aangetroffen soorten, te weten Middelste Zaagbek en Noordse Stern, zijn landelijk gezien schaars (<1500 paar). Acht soorten staan vermeld op de Rode Lijst van de Nederlandse Broedvogels (Van Beusekom et al.2005). De Rode Lijst-waarde van Kwistenburg in 2009 is berekend volgens de volgende formule: gewogen aantal Rode Lijst-soorten * gewogen aantal Rode Lijst-territoria, gedeeld door oppervlak van het onderzoeksgebied, dus $(10*20)/25,7 = 7,8$.

Kwistenburg maakt deel uit van het Natura 2000-gebied het Veerse Meer, waarvoor Aalscholver, Lepelaar, Bontbekplevier, Strandplevier en Kleine Mantelmeeuw als kwalificerende soorten broedvogels worden genoemd. Geen van deze soorten werd voorjaar 2009 in Kwistenburg als broedvogel vastgesteld, zij het dat de Bontbekplevier in 2008 er nog gebroed heeft.

De broedvogelbevolking van Kwistenburg bestaat vooral uit watervogels, weidevogels en kustbroedvogels, zij het dat de laatste twee groepen flink in betekenis zijn afgenomen. Van de weidevogels Kievit, Grutto, Tureluur, Veldleeuwerik, Graspieper en Gele Kwikstaart broedden er in de jaren '90 rond de 50 paar, sinds 2004 ligt het totaal van deze soorten rond de 20 paar. De Veldleeuwerik is van het toneel verdwenen. Het aantal kustbroedvogels, vertegenwoordigd door Kluut, Bontbekplevier, Strandplevier, Zilvermeeuw, Kokmeeuw, Visdief en Noordse Stern, was afgenomen van ruim 30 in 1997 tot slechts 7 in de jaren 2007-2008 en vertoont dit jaar een kleine opleving door met name de vestiging van de Kokmeeuw. Tenslotte valt op dat er geen enkele broedvogelsoort talrijk is op Kwistenburg.

4.2. Soortbeschrijvingen

In dit hoofdstuk worden een aantal van de in het voorjaar van 2009 in het onderzoeksgebied vastgestelde broedvogelsoorten besproken. In het verleden in een of meer van de deelgebieden vastgestelde soorten broedvogels, die anno 2009 niet meer aanwezig waren, worden besproken in hoofdstuk 5. Per soort worden achtereenvolgens het totaal aantal in het Veerse Meer-gebied in 2009, en vervolgens de totalen in het SBB-deel en het NM-deel gegeven. Deze territoria zijn tevens terug te vinden op de verspreidingskaarten in Bijlage III.

DODAARS 1 (1, 0)

De Dodaars broedt vrijwel altijd langs zoet water en is daarom een zeer schaarse broedvogel in het Veerse Meer gebied. Al jarenlang wordt gebroed in de afgedamde kreek op de Goudplaat (archief VWG de Bevelanden, de Keuning 2002). In het voorjaar 2009 kon één territorium worden vastgesteld in de afgedamde kreek op de Goudplaat. Een nest of jongen werden dit jaar echter niet vastgesteld.

AALSCHOLVER 201 (0, 201)

Nadat in de loop van de jaren veertig van de vorige eeuw de kolonies Aalscholvers uit Zeeland waren verdwenen, vestigden in 1987 zich op de Middelpalten voor het eerst weer zeven paar, zoals reeds tien jaar daarvoor door Meininger (1977) was voorspeld. Na een sterke toename tot 330 paar in 1992 volgde een stabilisatie van de aantallen in de periode 1993-1997. Daarna volgde wederom een toename en in 2002 kwam een recordaantal van 576 paar in het gebied tot broeden (Meininger et al. 2002). Daarna werden de nesten pas weer in 2008 geteld, toen bleek de kolonie gekrompen tot 280 nesten. In 2009 werden weer minder nesten gevonden: 201. Daarbij moet worden vermeld dat de telling van 2009 pas ver na het broedseizoen kon worden uitgevoerd zodat mogelijk een aantal nesten is gemist. De getelde

aantallen bedragen voor de Kleine Middelplaat 85 en voor de grote Middelplaat 70 (noordoost) en 46 (zuidoost). De nestplaatsen bevinden zich in bomen en struikgewas. Volgens de voorlopige Natura 2000-aanwijzing dienen in het Veerse Meer tenminste 300 paar Aalscholvers te broeden (website Min. van LNV). Aan deze doelstelling werd in 2009 derhalve niet voldaan.

De vestiging op de Middelpalten is de grootste aalscholverkolonie van Zeeland. Andere, kleinere Zeeuwse kolonies bevinden zich tegenwoordig op Schouwen-Duiveland (Maire en Schelphoek), Walcheren (Oostkapelle en Rammekenshoek), Tholen (Oesterdam), in Zeeuws-Vlaanderen (Braakman) en op het werkeiland Roggenplaat.

LEPELAAR 28 (0, 28)

De ontdekking op 4 mei 1997 van een tiental nestbouwende Lepelaars in de wilgen op de Middelpalten was een sensatie, voor het eerst vond in Zeeland een serieuze vestiging plaats. Vanaf 1997 broeden Lepelaars jaarlijks op de Middelpalten in het Veerse Meer, het is daarmee de langst bezette kolonie in Zeeland. Het aantal groeide jaarlijks tot echter in 2005 een groot deel van de broedparen verhuisde naar het nabijgelegen Sloegebied. Waarschijnlijk waren ze danig geschrokken van het verschijnen van een enkele vos. Tot dan broedden de Lepelaars in rietkragen op de grond, vanaf 2005 wordt bovenop hoog struikgewas op de Grote Middelplaat gebroed en groeit de kolonie weer jaarlijks. Andere Zeeuwse kolonies zijn momenteel gevestigd in het Sloegebied en het Volkerakmeer.

In 2009 konden op grond van luchtfoto's van de Grote Middelplaat tenminste 28 nesten onderscheiden worden, mogelijk lagen er nog enkele. Vanaf de grond was te zien dat een aantal nesten twee tot vier jongen bevatte, het broedsucces lijkt dus prima voor deze soort.

In 2002-2004, toen ze nog op de grond broedden, zijn bijna 100 jonge Lepelaars gekleurd in de

Tabel 4.2.1. Aantal nesten van de Aalscholver op de Middelpalten.

1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
7	47	120	109	190	?	330	337	332	323	285	410
1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
507	446	513	576	?	?	?	?	?	280	201	

Tabel 4.2.2. Aantal nesten van de Lepelaar op de Middelpalten.

1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
9	12	8	9	13	14	14	23	6	13	17	28	28

Figuur 1. Lepelaarkolonie op de Grote Middelplaat, 4 mei 2009 (MH).

kolonie; een deel daarvan is nu broedvogel in dezelfde kolonie en wordt gedurende het broedseizoen foeragerend gezien in het Oosterscheldegebied, op Noord- en Zuid-Beveland, Schouwen-Duiveland en Walcheren. In de nazomer verblijven de ouders met hun jongen met name op Kwistenburg (vaak in de Inlaag) en de Wanteskuup op Noord-Beveland. Volgens de voorlopige Natura 2000-aanwijzing dienen in het Veerse Meer tenminste 10 paar Lepelaars te broeden (website Min. van LNV). Aan deze doelstelling werd in 2009 derhalve voldaan.

GRAUWE GANS 137 (90, 47)

De Grauwe Gans broedt vanaf 1970 in Zeeland, een populatie die deels ontstond uit uitgezette exemplaren in het Zwin. Het eerste broedgeval in het Veerse Meer vond in 1977 plaats op de Middelplaten (Meininger 1977). Inmiddels is de Grauwe Gans een talrijke broedvogel van veel natte natuurgebieden. Ook in het Veerse Meer zijn gedurende het hele jaar honderden exemplaren aanwezig. Het was opmerkelijk dat in het Veerse Meer slechts in enkele gebieden flinke aantallen nesten werden aangetroffen. Op het Aardbeieneiland lagen 45 nesten onder de struiken direct aan het water, op de Lemmerplaat broedden 31 paar Grauwe Ganzen daarentegen in rietvegetaties op soms tientallen meters van het water. Verspreid over het vasteland en het grote eiland van de Middelplaten werden 46 nesten gevonden; het is zeer wel mogelijk dat er op het kleine eiland nog een aantal heeft gebroed. Opmerkelijk is het (vrijwel) ontbreken op ogenschijnlijk geschikte broedlocaties op de Goudplaat en de Haringvreter. Soepganzen broedden op de Haringvreter en de Middelplaten, een deel van de op de Middelplaten als 'Grauwe Gans' aangemerkte broedparen betrof eveneens Soepganzen.

BRANDGANS 411 (0, 411)

De Brandgans maakt in Nederland een stormachtige ontwikkeling door als broedvogel. Op de Middelplaten zijn broedgevallen van zuivere brandgansparen bekend vanaf het jaar 2000. Sindsdien broedden

er 33 paren in 2002, 91 in 2005 en 411 in 2009. Op de Middelplaten broedden de Brandganzen zowel op het vasteland als op de Grote Middelplaat. In de rest van de onderzoeksgebieden werd de soort niet als broedvogel aangetroffen; wel werden vooral op de Haringvreter regelmatig foeragerende exemplaren gezien.

SLOBEEND 7 (2, 5)

De Slobeend is in het Veerse Meer nooit een algemene broedvogel geweest. Lebret noemt vijf paar voor de Middelplaten in 1971; bij een aantal van 30 in 1964 vraagt hij zich af of deze er werkelijk broedden (Lebret 1964, 1972). In de jaren '70 en '80 worden door SBB enkele paren genoemd voor de Schotsman.

Dit jaar betekende het herhaaldelijk heftige afleidingsgedrag op de Haringvreter een nagenoeg zeker broedgeval, in de andere gevallen ging het om minder duidelijke aanwijzingen.

MIDDELSTE ZAAGBEK 10 (3, 7)

De Middelste Zaagbek geldt in Europa vooral als broedvogel van Scandinavië maar komt ook in diverse andere landen in kleine aantallen voor; ten zuiden van Nederland zijn de aantallen zeer klein. Het Veerse Meer is een van de weinige gebieden in Nederland waar jaarlijks gebroed wordt. Vanaf 1979 wordt jaarlijks in het Veerse Meer overzomerd en vanaf 1984 waarschijnlijk jaarlijks gebroed (V&Z 1994). In totaal werden in 2007 in het land 50 mogelijke en zekere broedgevallen geteld (van Dijk et al 2009), de populatie in het Veerse Meer is dus op landelijke schaal van belang. De Middelste Zaagbek is een lastig te inventariseren soort; lange tijd was het gebruikelijk om alleen vrouwtjes met jongen te tellen, maar dit was vrijwel zeker een flinke onderschatting omdat broedsels nogal eens verloren gaan. Op diverse plaatsen werden herhaaldelijk paartjes gezien, bij het Aardbeieneiland was sprake van afleidingsgedrag. Op de Middelplaten werd in augustus een vrouwtje met zeven vrijwel volgroeide jongen gezien. Opmerkelijk was overigens dat tijdens het broedseizoen ook een vrouwtje en een mannetje Grote Zaagbek op het Veerse Meer werden gezien, een soort die niet bekend is als broedvogel in Nederland.

BRUINE KIEKENDIEF 16 (12, 4)

In 2008 werd de Zeeuwse populatie van de Bruine Kiekendief geschat op 169-209 paren, duidelijk minder dan in 2000-2002 toen er 270-360 paren broedden. Sinds 2002 lopen de aantallen in Zeeland langzaam terug, zo ook in het Veerse Meer (Castelijns 2008, 2009).

Zo was dit jaar op de Haringvreter slechts één paar aanwezig tegen vier of vijf in 1997 en 1999. de Lemmerplaat was jaren een vaste broedplaats, mogelijk is dit paar verhuisd naar het Zilveren Schor.

Figuur 2. Jonge Bruine Kiekendieven op de Schotsman, 3 juli 2009 (MH).

In 2009 werden in het Veerse Meer-gebied 16 paar aangetroffen. De meeste nesten waren in rietruigtes gelegen, maar op de Goudplaat (1) en de Schotsman (3) werd gebroed in duindoornstruweel.

2009 was een slecht muizenjaar, wat ongunstig is voor de Bruine Kiekendief. Van enkele nesten kon het aantal uitvliegende jongen bepaald worden: Schotsman 2 (andere nesten onbekend), Kwistenburg 2, Schelphoek 3 en 0, Haringvreter 2, Goudplaat 2 (andere nest onbekend), Zilveren Schor 3 (andere nest onbekend), Rietput Veere 4, Grote Middelplaat 2 (andere nest onbekend) en Kleine Middelplaat 2.

HAVIK 6 (4, 2)

Het eerste Zeeuwse Havik-territorium werd in 1997 vastgesteld in de Boswachterij Westenschouwen (Vergeer 1998). In de tien jaren die volgden is het snel gegaan, in 2008 werd het aantal broedparen in Zeeland al op 32-42 geschat (Castelijns 2008). De bossen rond het Veerse Meer bieden prima broedgelegenheid en in het gebied vormen watervogels een

Figuur 3. Haviksnest op de Haringvreter, 3 april 2009 (MH).

snel bereikbare bron van voedsel.

In de onderzoeksgebieden werden zes nestplaatsen gevonden: Schotsman (2x), Middelplaten Vasteland, Kleine Middelplaat, Aardbeieneiland en Haringvreter. Op de Goudplaat is in eerdere jaren wel gebroed, het oude nest bleef dit jaar leeg maar wel werd meerdere malen territoriumgedrag gezien; waarschijnlijk is het dit paar dat gebroed heeft op het nabijgelegen Aardbeieneiland. Op de Haringvreter werd in eerste instantie gebroed langs een vrij toegankelijk wandelpad. Mogelijk is vanwege verstoring dit paar vervolgens verhuisd naar een oud buizerdnest.

Rond de verschillende nesten werden de volgende prooiresten aangetroffen: Fuut, Grauwe Gans (halfwas), Kievit, Stormmeeuw, Zilvermeeuw 2x, Houtduif 7x, Holenduif, Zanglijster, Merel, Ekster 2x, Zwarte Kraai en Haas.

BUIZERD 12 (10, 2)

Het is nauwelijks voor te stellen dat nog zo kort geleden als begin jaren '90 de Buizerd in Zeeland bestempeld werd als "uiterst schaarse tot zeer schaarse broedvogel" (Vergeer & van Zuylen 1994). Inmiddels is de soort in de hele provincie ook tijdens de broedtijd een gewone verschijning geworden. Toch gaat het de soort niet alleen maar voor de wind. De Buizerd kende in Zeeland een moeizaam broedseizoen vanwege de schaarste aan muizen. Mede daarom was het soms niet eenvoudig territoria op te sporen. Sommige paren kwamen laat of in het geheel niet tot broeden of de nesten mislukten in een vroeg stadium. Ook de vondst van vogelprooien (o.a. Houtsnip en Zwarte Kraai, beide onvolwassen) duidde op voedselschaarste. Territoria waren er op de Schotsman (3), Zilveren Schor (1), Haringvreter (1), Goudplaat (2), Lemmerplaat (1), Middelplaten (2), Pietkreek (1) en Schelphoek (1). Opmerkelijk was dat tijdens de inventarisatiewerkzaamheden maar liefst 3 dode Buizerds werden aangetroffen: één adult onder een leeg nest in het Pietbos, één verward in draad in een boomtop op de Goudplaat en één elders op de Goudplaat.

KLUUT 19 (0, 19)

Na de afsluiting van het Veerse Meer schommelde het aantal Kluten in de periode 1979-1986 tussen de 80 en 165 paar. De belangrijkste broedgebieden in deze periode waren de Middelplaten en de Haringvreter. Na 1986 namen de aantallen in beide gebieden sterk af en in 1989-1993 kwamen in het Veerse Meer slechts 5-25 paar tot broeden. Na 1993 volgde een gedeeltelijk herstel en in 1998 werden 81 broedparen vastgesteld, vooral op de Middelplaten en Kwistenburg. Sindsdien broedden hoogstens enkele tientallen Kluten in deze gebieden. In 2009 waren er 12 nesten op de Middelplaten en 7 op Kwistenburg. Rond Kwistenburg wordt de laatste jaren ook af en toe op aangrenzende akkers gebroed.

Kluten hebben baat bij een (zeer) open landschap en schaars begroeide, flauw aflopende oevers. Met het de afgelopen jaren gevoerde peilbeheer kwamen deze omstandigheden steeds minder voor in het Veerse Meer-gebied.

GRUTTO 7 (0, 7)

De Grutto broedde na de afsluiting geregeld op de Goudplaat (max. 3 paar in 1984), de Haringvreter (max. 28 paar in 1979, na 1988 voorzover bekend niet meer gebroed) en mogelijk met één paar in 1984 op de Schotsman. Op de Middelplaten broedden maximaal 25 paar in 1972, in 1998 was het aantal geslonken tot 5 paar. In dat laatste jaar werd op Kwistenburg juist het maximum van negen paar vastgesteld (Jongenelen 1998), in 2007 en 2008 waren hier nog drie paren aanwezig. Bij de kartering in 2009 werd de Grutto vastgesteld op de Middelplaten (vier paar) en op Kwistenburg (wederom drie paar). In andere gebieden werden geen broedverdachte Grutto's waargenomen.

Voor de Grutto en andere weidevogels geldt dat het landschap van het Veerse Meer de afgelopen decennia minder aantrekkelijk en minder veilig is geworden. Opgaande begroeiing in de vorm van bosaanplant en spontaan opschietend struikgewas trekt predatoren aan. Dientengevolge verkiezen nogal wat weidevogels andere broedgebieden, terwijl de blijvers veelal een gering broedsucces kennen.

TURELUUR 17 (7, 10)

In het voormalig Veerse Gat / Zandkreekgebied was de Tureluur een algemene broedvogel van de oeverwallen in de schorren (Lebret 1961). Kort na de afsluiting wist de soort zich goed te handhaven, getuige de 120 paren op de Middelplaten en 12 paren op de Goudplaat in 1964 (Lebret 1964). In 1972 broedden nog circa 50 paar op de Middelplaten en 6 paar op de Goudplaat (Bewakingsverslag 1972). In de periode 1998-2001 broedden nog ruim 20 paar op de Middelplaten, van 1997-99 rond de 10 op Kwistenburg (Jongenelen 2001). Op de Haringvreter was 1982 een piekjaar met 32 territoria. Anno 2009 blijkt de Tureluur nog in kleine aantallen te kunnen standhouden op plaatsen waar een gunstig weidevogelhabitat in stand blijft. Zowel op de Haringvreter als op de Middelplaten broedden nog 7 paren, op Kwistenburg is de soort nog marginaal aanwezig met 3 paar.

HOUTSNIP 3 (3, 0)

De Houtsnip komt in Zeeland vrijwel alleen voor in de duinbossen van Walcheren, Schouwen en vanaf 1989 op de Schotsman (Vergeer & van Zuylen 1994). In 2006 werden op de Schotsman maar liefst vijf territoria gevonden (Hoekstein 2006), in het huidige onderzoek konden er nog maar twee worden gevonden. Mogelijk dat predatie van o.a. Havik hierbij een rol speelt. Op de Haringvreter was één

territorium, mogelijk broedde de soort hier ook al in 1984. In 2000 was er een territorium in het Pietbos. Overigens werden tijdens de inventarisatie de resten van een net vliegvlugge Houtsnip aangetroffen op de plukplaats van een Buizerd.

KOKMEEUW 7 (0, 7)

Het aantal Kokmeeuwen in het Veerse Meer is in de afgelopen 25 jaar dramatisch afgenomen. In de periode 1979-1985 kwamen in het gebied nog 1750-4525 paar tot broeden, verdeeld over Middelplaten, Goudplaat en Haringvreter/Soeikerkeplaat. Lebret meldde voor 1971 ruim 3000 paar verspreid over de Goudplaat en de Middelplaten. Daarna volgde een afname en verdwenen de kolonies op de Goudplaat en Soeikerkeplaat. In de tweede helft van de jaren negentig vond een stabilisatie van de aantallen plaats op een veel lager niveau (240-405 paar). Na 1999 volgde een verdere afname en verdwenen de kolonies in de vesten van Veere en op de Middelplaten.

De kleine vestiging op Kwistenburg in 2009 mislukte helaas. Vermeld kan nog worden dat buiten de beheerde gebieden op een midden in het water gelegen steenbult nabij de Schelphoek nog jaarlijks enkele tientallen paren tot broeden komen.

KLEINE MANTELMEEUW 866 (0, 866)

Vanaf 1974 wordt door de Kleine Mantelmeeuw in het Veerse Meer gebroed (Vergeer & van Zuylen 1994). De Middelplaten vormen hier veruit het belangrijkste broedgebied. Van 1987 tot 2002 werd ook gebroed op de Goudplaat en de Soeikerkeplaat (Haringvreter) met maximaal enkele tientallen paren. De kolonie op de Middelplaten bevond zich tot 1998 alleen op de Grote Middelplaat, maar sindsdien wordt ook op het vasteland gebroed. Tot 1992 broedden er maximaal 100 paar, daarna schommelen de aantallen sterk tussen de 390 en 1240 paar (1997) zonder duidelijke trend.

Volgens de voorlopige Natura 2000-aanwijzing dienen in het Veerse Meer tenminste 300 paar Kleine Mantelmeeuwen te broeden (website Min. van LNV). Aan deze doelstelling werd in 2009 derhalve voldaan.

ZILVERMEEUW 1471 (12, 1459)

Het aantal Zilvermeeuwen in het Veerse Meer is in de periode 1979-2002 duidelijk toegenomen. Veruit de belangrijkste kolonie bevindt zich al tientallen jaren op de Middelplaten, waar in 2009 ruim 1450 paar tot broeden kwamen. Jaren werd getracht de kolonie te beperken tot de Grote Middelplaat (o.a. Beheersverslag 1972), maar desondanks ging de soort ook broeden op het vasteland van de Middelplaten. Op de Goudplaat broedt de soort in kleine aantallen, maximaal zo'n 100 in de jaren '90, de laatste jaren broeden er hoogstens enkele paren op de strekdam. De Zilvermeeuwen broedt waarschijnlijk jaarlijks

in kleine aantallen op de Haringvreter/Soelekerkeplaat, dit jaar werden negen nesten gevonden.

GROTE MANTELMEEUW 1 (0, 1)

In 1993 vond het eerste broedgeval van een Grote Mantelmeeuw in Nederland plaats op de oeververdediging van de Middelplaten (Vercrujssse & Spaans 1994). Sindsdien worden op de Middelplaten jaarlijks één tot drie territoria of broedpogingen vastgesteld, waarmee dit de belangrijkste en meest geregeld bezette broedplaats van de soort in ons land is. Er wordt afwisselend gebroed op het vasteland, de Grote Middelplaat en de oeververdediging.

VISDIEF 53 (0, 53)

Visdieven zijn in het Veerse Meer duidelijk in aantal afgenomen. In 1964 –toen de landelijke populatie tengevolge van vergiftiging op een dieptepunt was beland- broedden nog circa 100 paar op de Middelplaten en 75 paar op de Goudplaat (Lebret 1964). In de jaren tachtig bevond zich op de Haringvreter / Soelekerkeplaat een kolonie van honderden paren, vanaf 1991 is deze broedplaats verlaten. Sindsdien herbergt de Middelplaten de belangrijkste kolonie die de laatste jaren ongeveer 50 paren telt. De vogels nestelen hier op de vooroeververdediging (vroeger ook op het vasteland), in het verleden werden nesten en jongen er soms vertrapt door vee; sinds enkele jaren wordt de kolonie in de broedtijd met schrikdraad uitgerasterd. Jaarlijks doen ook één of enkele paren broedpogingen op Kwistenburg. Buiten de beheerde gebieden kwamen in 2009 in het Veerse Meer kleine aantallen tot broeden op een grindbult in het water nabij de Schelphoek.

NOORDSE STERN 1 (0, 1)

Pas vele jaren na de afsluiting begon de Noordse Stern te broeden in het Veerse Meer. In de jaren tachtig was de soort regelmatig als broedvogel aanwezig in drie gebieden: Soelekerkeplaat, Middelplaten en Kwistenburg. Het totale aantal voor deze gebieden bedroeg maximaal tien paar in de jaren '90. Na een langzame afname is de Noordse Stern vrijwel weer verdwenen. Tegenwoordig broeden Noordse Sterns alleen nog niet-jaarlijks op Kwistenburg

ZOMERTORTEL 14 (13, 1)

De landelijke teloorgang van de Zomertortel doet zich ook gelden in het Veerse Meer. Op de Schotsman broedden in 1984 nog 27-49 paar, in 1998-1999 14 paar, in 2006 zeven en in 2009 nog maar drie, Van de 8 paar in het Pietbos in 1984 is er nog slechts één over. In dit kader kan de aanwezigheid van vier territoria op het Zilveren Schor opmerkelijk worden genoemd, overige gebieden herbergden hoogstens twee paren.

KOEKOEK 5 (5, 0)

De Koekoek is in het Veerse Meer sterk achteruit

gegaan, de welluidende roep begint er een bijzonderheid te worden. In 2009 werden vijf territoria gekarteerd, waarbij overigens een enkele dubbeltelling niet is uitgesloten. Op de Schotsman waren in 1984 nog 11-13 territoria, in 1998-1999 vier, in 2006 en in 2009 nog maar twee.

RANSUIL 3 (3, 0)

In 2009 werden ransuienterritoria vastgesteld op de Schotsman, in de Schelphoek en op de Haringvreter. Bij het Pietbos was nog een territorium net buiten het door SBB beheerde deel. In 1984 werden in de inventarisatiegebieden nog tenminste acht territoria aangetroffen bij de provinciale karteringen. Gezien de toename van de hoeveelheid geschikt broedhabitat is de afname opmerkelijk, maar hij past wel in de regionale en landelijke tendens, zeker voor gebieden waar grote roofvogels en/of uilen in aantal toenemen.

GROENE SPECHT 4 (4, 0)

In Zeeland is het aantal Groene Spechten toegenomen van slechts enkele in de jaren vijftig naar vele honderden in deze eeuw (Vergeer & van Zuylen 1994, SOVON 2002).

Gezien de flinke oppervlakte bos en bosjes in de geïnventariseerde gebieden is het aantal gevonden territoria opmerkelijk laag. Een verklaring vinden we wellicht in de bossen: veel dicht opeen geplante bomen van zo'n 40 jaar oud zijn op de schrale bodem nog geen 15 centimeter dik geworden, waarschijnlijk een te geringe omvang om er een goed hol in te kunnen maken. Ook ander holenbroeders zijn opmerkelijk schaars in deze bossen.

VELDLEEUWERIK 34 (17, 17)

De achteruitgang van de Veldleeuwerik in het Veerse Meer kan gerust als 'schrikbarend' omschreven worden. Zo werden in 1979 voor het hele Schotsmangebied 33-41 paar opgegeven (Meininger, 1979). De Middelplaten vormen reeds lange tijd een bolwerkje voor de Veldleeuwerik, in 1979 ging het om circa 90 paar, in 1999-2000 werden nog rond de 50 zangposten geteld (Jongenelen 2001), nu broedden er nog 17 paar. Op Kwistenburg, waar in 1997 nog elf paar broedden, is de soort sinds kort verdwenen. Het enige gebied wat positief verraste wat betreft aantallen Veldleeuweriken was de Haringvreter / Soelekerkeplaat met 16 territoria. Dat is meer dan de opgegeven aantallen voor 1979 (12 paar) en 1984 (9 paar).

Opvallend was ook dat een deel van de territoria hier gelegen was in de relatief smalle strook tussen het bos en het water aan de zuidwestkant van de Haringvreter. Deze situatie is vergelijkbaar met die op de Veermansplaat in de Grevelingen waar ook nog vrij dicht langs een bosrand gebroed wordt met aan de andere kant open water. In elk geval blijkt het graslandbeheer op de Haringvreter geschikt voor

Figuur 4. Veldleeuwerik op de Haringvreter, 18 april 2009 (MH).

een flinke dichtheid van deze soort.

GRASPIEPER 40 (17, 23)

De verspreiding van Graspiepers in het Veerse Meer is tegenwoordig hoofdzakelijk beperkt tot drie gebieden: Haringvreter (15 paar), Middelplaten (19 paar) en Kwistenburg (4 paar). De soort komt in het Veerse Meer met name tot broeden in ietwat verruigd grasland dat niet omzoomd is door boschages. In het verleden was ook de Schotsman van belang voor deze soort (12-16 paar in 1984). Ook in de meeste nu nog bezette gebieden is de soort afgenomen. Zo werden in 1979 nog circa 70 paren geteld op de Middelplaten en 18 paar op Kwistenburg. Alleen op de Haringvreter is sprake van een positieve aantalsontwikkeling, getuige eerder tellingen in o.m. 1979 (5 paar) en 1988 (2 paar).

GELE KWIKSTAART 1 (0, 1)

In 2009 is de Gele Kwikstaart alleen nog op Kwistenburg als broedvogel vastgesteld. In het verleden kwam de soort met name op de Middelplaten wel voor (20 in 1964, 7 in 1984, Lebret 1964, Vergeer & van Zuylen 1994).

NACHTEGAAL 39 (38, 1)

De Nachtegaal lijkt zijn bloeitijd in het Veerse Meer achter zich te hebben. In 1970 broedde de soort nog niet in het Veerse Meergebied (Lebret 1972), in 1977 wordt de zang voor het eerst vermeld (Archief VWG Bevelanden). In 1991 waren er maar liefst 47 territoria op de Schotsman (SBB-archief), deze broedden toen verspreid in de nog jonge bosaanplant. In 1998-1999 waren er op de Schotsman nog 26 en in 2009 slechts 13. Heden ten dage broedt de Nachtegaal op de Schotsman nog slechts aan de bosranden en in de spontaan opgeschoten struvelen. Eenzelfde verhuizing en teruggang heeft zich voltrokken in het Pietbos en het Bos Middelplaten. Ook op de Haringvreter (15 paar in 1988) is de soort hard achteruitgegaan: in 2009 was hier nog slechts één territorium aanwezig.

De Nachtegaal heeft in eerste instantie geprofiteerd

van de jonge bosaanplanten en de spontane opslag van struikgewas. In de huidige situatie is het bos ouder geworden en groeit het struikgewas door naar bos. Ook is plaatselijk het vlierenstruweel afgestorven en heeft het plaatsgemaakt voor laag en ondoordringbaar bramenstruweel, wat voor de Nachtegaal –die graag op de grond foerageert- minder aantrekkelijk blijkt.

De Nachtegaal komt anno 2009 wijd verspreid, maar in gering aantal voor in het Veerse Meer. Van allee in 2009 onderzochte gebieden ontbreekt de soort alleen op de Lemmerplaat en het zeer open Kwistenburg. Ook zijn er nog diverse territoria net buiten de onderzoeksterreinen, zoals bij de Schotsman, Schelphoek en het Pietbos.

BLAUWBORST 1 (1, 0)

Het is menigeen al opgevallen: de Blauwborst ontbreekt vrijwel als broedvogel rond het Veerse Meer. Ogenscheinlijk is er voldoende habitat in de vorm van rietruigtes met af en toe een struikje, maar blijkbaar is er niet voldoende voedsel beschikbaar. Dat het Veerse Meer brak is kan niet de enige verklaring zijn; op diverse schorren langs de Westerschelde is de soort algemeen. Het enige voorjaar 2009 aangetroffen territorium bevond zich op het zuidelijk deel van het Zilveren Schor.

CETTI'S ZANGER 3 (3, 0)

De Cetti's Zanger is een van oorsprong mediterrane soort die in Nederland de noordgrens van zijn verspreidingsgebied bereikt. In jaren met milde winters breidt de soort zich langzamerhand naar het noorden uit. Hoewel de relatief strenge koudeperiode in de voorafgaande winter deed vermoeden dat de aantallen Cetti's Zangers dit seizoen zouden zijn afgenomen bleek dit voorjaar het tegendeel. Op de Schotsman waren maar liefst drie territoria; in 2008 was er voor het eerst één territorium geweest, de eerste in het Veerse Meer gebied. In 2002 verbleef er in januari en februari ook een zingende Cetti's Zanger in hetzelfde gebied. In veel van de onderzochte terreinen lijkt nog voldoende geschikt habitat, zodat met de voorspelde klimaatopwarming we een verdere toename van deze soort rond het Veerse Meer kunnen verwachten.

SPOTVOGEL 13 (0, 13)

De Spotvogel komt in vijf van de 13 onderzochte gebieden voor met in totaal 13 territoria. Dat is beduidend minder dan bij de redelijk volledige telling van 1979, toen in vier deelgebieden in totaal 27 territoria werden opgetekend. Toch is de soort plaatselijk 'terug van weggeweest'. Op de Schotsman was de soort in 1998-99 nog maar met één territorium vertegenwoordigd nadat in 1984 al vier á zes territoria waren vastgesteld. In 2009 waren weer 7 territoria aanwezig op de Schotsman. Voorts werden ter-

ritoria vastgesteld op de Goudplaat, de Haringvreter en op het Zilveren Schor.

ZWARTKOP 239 (225, 14)

Deze kenmerkende soort van opgaand jong bos en hoog struikgewas is de afgelopen decennia sterk toegenomen in Zeeland. Ook in de geïnventariseerde terreinen is de Zwartkop een van de talrijkste broedvogels, die naast enkele kolonievogels numeriek alleen door Merel en Winterkoning wordt voorbijgestreefd. De soort ontbreekt alleen op het vrijwel boomloze Kwistenburg. Zwartkoppen vertoeven vooral in bosranden en hoog opgaand struikgewas, in de centrale delen van de grotere boscomplexen zijn ze veel schaarser. De verspreidingskaart is een perfecte weergave van de aanwezigheid van bos(randen) en aaneengesloten hoger struikgewas.

BOOMKRUIPER 7 (7, 0)

In Zeeland is de verspreiding van de Boomkruiper in de 20e eeuw teruggedrongen door het verdwijnen van de meeste oudere bomen door oorlogsinundaties, Watersnoodramp en verkavelingen. Sindsdien is langzaam herstel opgetreden. Op Noord- en Zuid-Beveland is de Boomkruiper nu een schaarse broedvogel waarvan slechts een handvol vaste broedplaatsen bekend is, met name in dorpskernen; op Walcheren komt de soort wat algemener voor in de duinstreek en in parken. In 2009 werden voor het eerst territoria rond het Veerse Meer territoria vastgesteld, één op de Lemmerplaat, twee in het Pietbos en liefst vier in het Zilveren Schor. Opvallend was dat twee van de drie territoria in dit gebied gelegen waren in een stuk bos waarvan de stammen grotendeels overwoekerd waren door klimop. Waarschijnlijk levert de klimop de broodnodige broedgelegenheid. Veel van de aangeplante bomen op de voormalige zandplaten zijn nog onvoldoende ontwikkeld of hebben een gladde bast.

WIELEWAAL 4 (4, 0)

Deze vogel van hoog opgaand loofbos vertoont in Nederland een dalende tendens. Ook in de onderzoeksgebieden rond het Veerse Meer ontkomt de Wielewaal niet aan deze teruggang. In 1979 werden er in zeven deelgebieden in totaal 12 territoria vastgesteld, drie keer zoveel dus als de oogst in 2009. Dit jaar bevonden zich alleen op de Goudplaat en langs de Pietkreek twee territoria. Op de Schotsman werd net buiten de datumgrens nog een zingende Wielewaal gehoord (P. de Keuning). In 1991 werden op de Schotsman nog vier zangposten genoteerd, op de Haringvreter in 1993 twee en in het Pietbos drie in 1984.

Vermeldenswaard is nog dat in 2009 ook in het bos rond de Paardekreek (Willem Adriaanbos) langs het Veerse Meer nabij Kortgene nog twee zingende Wielewalen werden gehoord.

RINGMUS 1 (0, 1)

De Ringmus is in 2009 met slechts één territorium vertegenwoordigd. Waarschijnlijk is de soort in de onderzoeksgebieden nooit echt algemeen geweest bij gebrek aan voldoende broedgelegenheid. In 1984 broedden er nog wel 25 op het Zilveren Schor en vijf op de Haringvreter. Wellicht hingen er destijds nestkasten in deze bossen?

KNEU 39 (37, 2)

De Kneu is met 39 territoria redelijk vertegenwoordigd in de gebieden rond het Veerse Meer. De Goudplaat (14) en Schotsman (12) zijn daarbinnen de belangrijkste gebieden, een verdeling die meteen aangeeft waar de meest uitgestrekte struwelen zijn te vinden. In 1979 werden in het gehele Veerse Meer-gebied nog 73 territoria geteld, waarvan circa 40 op de Schotsman.

GOUDVINK 15 (15, 0)

De Goudvink is in Zeeland een kenmerkende soort van duinstruwelen. Langs het Veerse Meer voelt de soort zich kennelijk ook thuis in andersoortig struweel, zoals dat onder meer op de Haringvreter en in de Schelphoek te vinden is. Het leeuwendeel van de Goudvinken bevond zich op de Schotsman (10 paar), verder was de soort present op de Haringvreter, het Aardbeieneiland, de Goudplaat en de Schelphoek. Voorlopig lijkt de langzame opmars van de Goudvink nog gestaag voort te gaan. Op Noord-Beveland werden in 1997 voor het eerst Goudvinken waargenomen en wel op de Banjaard, vlakbij de Schotsman. In 1998 werden Goudvinken voor het eerst gezien op de Schotsman, tijdens de inventarisatie in 1984 ontbrak deze soort daar nog. Waarschijnlijk zijn deze Goudvinken afkomstig van de omstreeks 1970 ontstane populatie op Walcheren, die zich tot net aan de andere kant van de Veerse Dam uitstrekt. Waarschijnlijk worden nu vanuit de Schotsman andere gebieden rond het Veerse Meer gekoloniseerd.

APPELVINK 1 (1, 0)

Een verrassing van de kartering in 2009 was de vondst van een territorium van de Appelvink in het Pietbos. De vogels werden ook gezien in het aangrenzende Bos Middelplaten. Tot voor kort werd de soort slechts als doortrekker of wintergast gemeld. Mogelijk vanaf 1963 wordt er in zeer klein aantal gebroed in Zeeland. Vanaf begin jaren negentig wordt het aantal op 1-4 paar geschat (V&Z 1994). De laatste jaren neemt het aantal waarnemingen toe, vooral in Zeeuws-Vlaanderen en op Walcheren. Door het ouder worden van de bossen rond het Veerse Meer neemt de kans toe dat de soort zich hier definitief vestigt.

4.3 Ecologische vogelgroepen, Rode Lijst, Natura 2000

Aan de hand van hun specifieke biotoopvoorkeuren kunnen broedvogels worden ingedeeld in zogenaamde ecologische vogelgroepen. Informatie uit broedvogelkarteringen kan met behulp van dit systeem geanalyseerd worden. Hiertoe is door SOVON in samenspraak met SBB het systeem AVIS ontwikkeld (Sierdsema 1995). Hieronder worden voor het onderhavige onderzoek relevante ecologische vogelgroepen besproken. De bijbehorende kaarten zijn te vinden in Bijlage II.

Kuifeendgroep

Van de vogelgroepen van open water is de Kuifeendgroep het sterkst vertegenwoordigd. Deze ecologische vogelgroep is kenmerkend voor voedselrijk, open water met of zonder een onderwatervegetatie. Vertegenwoordigende soorten van deze groep zijn Fuut, Canadese Gans, Brandgans, Nijlgans, Bergeend, Wilde Eend, Kuifeend en Meerkoet. De eveneens tot deze groep behorende Knobbelzwaan (verdwenen) en Mandarijneend ontbreken. In vrijwel alle onderzoeksgebieden is de groep vertegenwoordigd, maar ontbreekt vrijwel in de Aalvanger en het Zilveren Schor. De verspreidingskaart toont een voorkeur voor de oevers van de gebieden, zodoende is het gebied met relatief veel oeverlengte, de Pietkreek, naar verhouding het best bedeed met leden van deze groep. Deze groep bestaat vrijwel geheel uit weinig kritische soorten. De enige vrij kritische soort, de Kuifeend, is verspreid over een viertal gebieden aanwezig.

Overigens ontbreekt in de AVIS-systematiek een soortgroep die kenmerkend is voor stagnante zoute / brakke wateren en derhalve voor het Veerse Meer relevant zou zijn.

Vogelgroepen van riet

Deze overkoepelende soortgroep bevat alle in de AVIS-systematiek opgenomen broedvogelsoorten die kenmerkend worden geacht voor riet- en andere verlandingsvegetaties. Van het grote aantal tot deze groep gerekende soorten komen er zeven rond het Veerse Meer voor als broedvogel, te weten Lepelaar, Bruine Kiekendief, Waterhoen, Sprinkhaanzanger, Rietzanger, Kleine Karekiet en Rietgors. Dit betreft vooral soorten van verlande rietvegetaties met af en toe struikopslag. Slechts op enkele plaatsen komt (zoet) waterriet voor langs slootjes en drinkputten, hier treffen we relatief veel Waterhoenders en Kleine Karekieten aan, soorten van nat rietland.

De blanco plekken op de verspreidingskaart van deze groep laten fraai zien waar rietvegetaties geheel ontbreken: de bossen van de zuidelijke Schotsman, het zuidelijk deel van de Haringvreter met grasland en bosaanplant en het centrale deel van de Middelpalten met alleen grazige vegetaties.

Strandpleviergroep

De strandpleviergroep bestaat uit kenmerkende soorten van schaars begroeide zandplaten van brakke tot zoute milieus, vooral zogeheten kustbroedvogels. De volgende tot deze soortgroep behorende soorten broeden in het gebied: Scholekster, Kluut, Noordse Stern en Visdief. Een aantal voormalige broedvogels behoort ook tot deze groep: Bontbekplevier, Strandplevier, Grote Stern en Dwergstern. Hierbij zij vermeld dat de Noordse Stern nog maar net de criteria behaalde om als broedvogel gekwalificeerd te worden en dat Kluut en Visdief sterk in aantal zijn teruggelopen. De vertegenwoordigers van deze groep broedden vooral op de zeer schaars begroeide en aan water gelegen delen van de Middelpalten en Kwistenburg (Kluut, Noordse Stern en Visdief), de Scholekster broedde ook op de graziger delen van genoemde gebieden en van de Haringvreter.

Deze groep heeft sterk geleden onder de vegetatiesuccessie en het jaren gevoerde tegennatuurlijke peilbeheer. Voorheen open en schaars begroeide terreinen zijn nu voorzien van bos en struikgewas. De nog open gebieden hebben over het algemeen een verruigde grasmat die door begrazing en / of maaien open wordt gehouden. De overgangen van land naar water zijn veelal scherp door het vaste (zomer)peil.

Veldleeuwerikgroep

De veldleeuwerikgroep bestaat uit broedvogelsoorten die zich op zowel nat als droog grasland thuisvoelen. Van de tot deze groep behorende soorten zijn vastgesteld: Scholekster, Kievit, Veldleeuwerik en Graspieper. De eveneens tot deze groep behorende Patrijs en Kwartel zijn in het verleden broedvogel geweest; Wulp en Grauwe Gors zijn nimmer als broedvogel vastgesteld. De verspreidingskaart van deze groep toont mooi waar open grasland aanwezig is: Schotsman, Haringvreter, Middelpalten en Kwistenburg. Opmerkelijk daarbij is wel de schaarse vertegenwoordiging van deze groep op de graslanden van de noordelijke Schotsman en de Grote Middelpalt, blijkbaar is de vrijwel volledige omzoming met bos en struikgewas daar debet aan. Mogelijk speelt ook het verschrallingsbeheer een rol voor deze gebiedsdelen.

Grasmusgroep

Kenmerkende soorten van struweel, opslag en zeer jong bos zijn verzameld in de grasmusgroep. Van deze ecologische vogelgroep werden er in 2009 in de onderzoeksgebieden in totaal 736 territoria vastgesteld, verdeeld over de volgende soorten: Heggenmus, Nachtegaal, Roodborsttapuit, Bosrietzanger, Spotvogel, Braamsluiper, Grasmus, Tuinfluiter, Fitis en Kneu. Alleen de zeldzame Orpheusspotvogel en Grauwe Klauwier ontbraken uit deze groep. De grasmusgroep is goed vertegenwoordigd in de struweelrijke delen van het gebied, maar ontbreekt langs bosranden met een 'harde overgang' zoals bij

de zuidelijke Schotsman en kent slechts weinig kritische vertegenwoordigers langs bosranden waar het struweel weinig ontwikkeld is (delen Haringvreter, Pietbos, Bos Middelplaten en Pietkreek)

Vinkgroep

De vinkgroep is samengesteld uit een klein aantal weinig kritische soorten en één vrij kritische, zij zijn kenmerkend voor opgaand al dan niet gesloten bos. Alle soorten uit deze groep zijn vertegenwoordigd in deze inventarisatie: Houtduif, Koolmees, Gaai, Vink en de kritische Ransuil. Het is de enige hier behandelde groep die present is in de centrale delen van de meer aaneengesloten boscomplexen van de Schotsman, Haringvreter, Goudplaat en Pietbos / Bos Middelplaten.

Rode Lijst

De verspreidingskaart van de Rode Lijst-soorten toont een redelijk diffuus beeld van de territoria, het gaat om 297 territoria van 20 soorten, verspreid over alle gebieden. De soorten waar het om gaat zijn: Slobeend, Middelste Zaagbek, Grutto, Tureluur, Grote Mantelmeeuw, Visdief, Zomertortel, Koekoek, Kerkuil, Ransuil, Groene Specht, Veldleeuwrik, Graspieper, Gele Kwikstaart, Nachtegaal, Spotvogel, Grauwe Vliegenvanger, Ringmus, Wielewaal en Kneu.

Alle soorten behoren tot de twee lichtste beschermingscategorieën, de ‘ gevoelige ’ en de ‘ kwetsbare ’ soorten. Kijkend naar de verschillende habitats in het onderzoeksgebied dan valt op dat de meeste territoria van Rode Lijst-soorten te vinden zijn in open grazig terrein óf in struwelen; in de aaneengesloten bospercelen zijn vrijwel geen vertegenwoordigers van deze groep te vinden.

De Rode Lijst-waarde van de verschillende gebieden in 2009 is berekend volgens de volgende formule: gewogen aantal Rode Lijst-soorten * gewogen aantal Rode Lijst-territoria, gedeeld door oppervlak van het onderzoeksgebied. Zodoende bleken de Rode Lijst-waarden van de verschillende gebieden te variëren van 0,1 (Lemmerplaat) tot 9,2 (Middelplaten). De Rode Lijst-waarden voor alle gebieden zijn te vinden in tabel 7.2.

Natura 2000 soorten

In Nederland zijn 44 soorten broedvogels aangewezen als Natura 2000-soorten van de Vogelrichtlijn. Deze soorten genieten daarmee een extra beschermde status.

Volgens de vigerende versie van het ontwerpbesluit Veerse Meer (website Min. van LNV) zijn er drie vogelsoorten die kwalificeren voor dit 2.552 hectare metende Natura 2000-gebied op grond van hun status als broedvogel: Aalscholver, Lepelaar, en Kleine Mantelmeeuw. In een eerdere versie werden ook Bontbekplevier en Strandplevier genoemd als soorten die zich kwalificeerden op basis van het voorkomen als broedvogel (SOVON & CBS 2005). In een latere versie zijn beide plevieren uit de lijst geschrapt. In 2009 ontbraken zowel Bontbek- als Strandplevier overigens als broedvogel in het gehele Veerse Meer-gebied. De kolonievogels Aalscholver, Lepelaar en Kleine Mantelmeeuw komen alle drie alleen tot broeden op de Middelplaten. Bij de soortteksten van genoemde drie soorten (hoofdstuk 4.2.) wordt ingegaan op de in het ontwerpbesluit geformuleerde beheerdoelen.

5. Historische ontwikkeling vogelbevolking

5.1. Algemene historische ontwikkeling

In de tijd dat het Veerse Gat / Zandkreekgebied nog bestond als een intergetijdengebied was de broedvogelbevolking er een van schorren en strandjes met als belangrijke soorten Tureluur, Kokmeeuw, Visdief en Grote Stern. Er broedden toen in totaal 24 soorten vogels (Lebret 1961, 1972). Na de afsluiting van Veerse Gat en Zandkreek en daarmee het ontstaan van het Veerse Meer werden de schorren omgezet in bouwland en werden de droogvallende platen in eerste instantie grote kale vlaktes.

De ontwikkeling van de broedvogelbevolking van de reservaten Goudplaat en Middelpaten (vanaf het begin in beheer bij Stichting Natuurmonument “de Beer”) werd opgetekend door Lebret (1961, 1964, 1972). In de reservaten broedden in 1962 nog maar vijf soorten, te weten: Scholekster, Strandplevier, Kluut, Kokmeeuw en Visdief. In 1970 was het aantal soorten gestegen tot 30 en was de eerste soort van opgaande begroeiing verschenen: de Kneu. Er ontstond in eerste instantie een bloeiperiode voor kustbroedvogels. Zo broedden er vele tientallen tot meer dan 100 paren Strandplevieren, duizenden Kokmeeuwen en honderden Kluten en Visdieven. Deze bloeiperiode voor kustbroedvogels duurde tot halverwege de jaren '70 (Dwergstern, Noordse Stern) of halverwege de jaren '80 (Kluut, Bontbekplevier, Strandplevier, Kokmeeuw en Visdief). In iets mindere mate ontstonden ook voor een aantal weidevogelsoorten prima omstandigheden. Weidevogels op de drooggevalen platen betroffen vele tientallen paren van Veldleeuwerik, Kievit, Tureluur en Scholekster en zo'n 30 paar Grutto's. Ter illustratie is in tabel 5.1. de ontwikkeling van een aantal weidevogelsoorten op de Haringvreter weergegeven.

Met de voortschrijdende successie nemen typische kustbroedvogelsoorten als plevieren, Kluten en sterns sterk in aantal af. Dan verschijnen in rap tempo soorten van ruigte, struikgewas en jong bos. Sinds enkele jaren verschijnen ook meer typische bosvogels als Havik, Boomkruiper en Appelvink. Anno 2009 is het aantal soorten van de natuurgebieden in het Veerse Meer opgelopen tot 86.

5.2. Voormalige broedvogels

In het onderstaande worden een aantal voormalige broedvogelsoorten van het onderzoeksgebied vastgestelde broedvogelsoorten besproken.

KNOBBELZWAAN

De Knobbelzwaan kwam vanaf 1970 tot en met 2005 met 1-10 paar tot broeden in het gebied. De Middelpaten vormden de favoriete broedplaats, daarnaast werd geregeld op de Goudplaat en de Lemmerplaat/Oranjeplaat gebroed. Het is niet geheel duidelijk waarom de soort na 2005 niet meer als broedvogel is vastgesteld.

CASARCA

In 1998 was een met een Nijlgans gepaarde Casarca aanwezig op de Middelpaten. Het ging om een succesvol broedpaar dat enkele jongen voortbracht (Jongenelen 1998). Voorzover bekend is dit gemengde paar later niet teruggezien en er zijn ook geen meldingen bekend van de jongen.

KOLGANS

Van 1997 tot en met 2002 werden jaarlijks 2-6 paar Kolganzen vastgesteld op de Middelpaten. Daarbij ging het deels om nestvondsten (Jongenelen 1998,

Tabel 5.1. Aantallen paren / territoria van weidevogelsoorten op de Haringvreter, 1979-2009

weidevogels:	1979	1982	1984	1988	1999	2009
Scholekster		37	44	43	9	12
Kievit		30	34	7	3	14
Kemphaan	?		1			
Grutto	20	17	3	1	1	
Tureluur		32	16	9	2	7
Veldleeuwerik		12	9		2	16
Graspieper		?	3	2	1	15
Gele Kwikstaart		4	2	2		
<i>Aantal soorten</i>		6	8	6	6	5
<i>Totaal territoria</i>		132	112	64	18	64

2003). Kennelijk is de soort nadien weer als broedvogel verdwenen.

WINTERTALING

Voor de afsluiting in 1961 was de Wintertaling een geregelde broedvogel van het Noord-Sloe (Lebret 1961). Van 1964 tot en met 1988 werden geregeld 1-4 territoria van de Wintertaling gemeld op de Middelplaten (zowel het vasteland als het grote eiland). Nadien zijn er geen meldingen meer gedaan en van de andere deelgebieden is geen enkele broedindicatie bekend.

PIJLSTAART

Lebret (1972) noemt de Pijlstaart voor de periode 1961-1970 een schaarse, maar geregelde overzome-raar in het Veerse Meer. In 1972 werd een broedverdacht paartje van de Pijlstaart opgemerkt op de Middelplaten (bewakingsverslag 1972) en in 1974 broedde daar een paartje (Meininger 1977).

ZOMERTALING

Volgens Lebret (1961) broedde de Zomertaling voor de afsluiting geregeld in het Zuid-Sloe. De enige broedindicatie na de afsluiting bestaat uit een melding van 2 paren op de Middelplaten in 1964 (Lebret 1964). In het inlaagje bij Kwistenburg werd in het voorjaar van 2009 enkele malen een mannetje Zomertaling gezien.

KLEINE ZILVERREIGER

Sinds 1997 waren geregeld enkele broedverdachte Kleine Zilverreigers te vinden in de lepelaarkolonie op de Grote Middelplaat. In 1997 en 1998 vond hier tenminste één zeker broedgeval plaats. Mogelijk zijn tot en met 2002 jaarlijks een tot enkele broedpogingen gedaan; nadien is de soort voorzover bekend weer als broedvogel verdwenen uit het gebied. Gezien de opkomst van de Kleine Zilverreiger elders in de Delta is dat een opmerkelijke ontwikkeling. Wel worden vrijwel jaarlijks Kleine Zilverreigers in of bij de kolonie Lepelaars gezien, zodat een eventuele (her)vestiging niet valt uit te sluiten.

SMIENT

Het enige bekende waarschijnlijke broedgeval van de Smient vond in 1985 plaats op de Middelplaten.

TORENVALK

De Torenvalk is een incidentele broedvogel van de bebossing rond het Veerse Meer. Zekere broedgevallen zijn alleen bekend uit 1984, toen zowel in het Pietbos als op de Middelplaten een broedpaar gevonden werd.

PATRIJS

Volgens Lebret (1972) vestigde de Patrijs zich in 1964 in het Veerse Meer-gebied. Kennelijk liep de

vestiging naar behoren; in 1972 werden er 15 territoria geteld op de Middelplaten en 10 op de Goudplaat (Bewakingsverslag 1972). In 1979 was het aantal op de Goudplaat geslonken tot drie, maar op de Middelplaat ging het nog steeds om circa 15 paar. Voorts werd nog een territorium vastgesteld op de Schotsman. Ook op het Zilveren Schor en in het Pietbos werd de soort een enkele keer vastgesteld. Waarschijnlijk is de Patrijs in de loop van de jaren tachtig verder afgenomen in het gebied. Na 1990 zijn voorzover bekend geen territoria meer vastgesteld.

KWARTEL

De Kwartel is een incidentele broedvogel van het Veerse Meer-gebied. In 2005 konden territoria worden opgetekend op de Middelplaten (1) en op Kwistenburg (1).

KLEINE PLEVIER

Waarschijnlijk hebben in de eerste jaren na de afsluiting wel enige Kleine Plevieren in het gebied gebroed, maar de eerste harde aanwijzing daarvoor is een paar op de Goudplaat in 1964 (Lebret 1964). In 1968 werden twee nesten gevonden op de Goudplaat (Mullié in Stuart 1988). Nadien is nog slechts tweemaal een territorium vastgesteld, en wel op de Middelplaten in 1979 en op de Schotsman in 2006.

BONTBEKPLEVIER

In de periode 1979-1986 kwamen jaarlijks 6 tot 20 paar Bontbekplevieren tot broeden in het Veerse Meer. De Middelplaten waren lange tijd het belangrijkste gebied: hier werden in 1972 nog 20 paren en in 1979 10 paren geteld. Daarna zette de afname door, eind jaren tachtig was de Bontbekplevier als geregelde broedvogel verdwenen van de Middelplaten. Op de Haringvreter werd voorzover bekend in 1988 voor het laatst gebroed. Tussen 1987 en 2002 broedden jaarlijks 1-3 paren in het gehele Veerse Meer-gebied. Het voorkomen is de laatste jaren vrijwel beperkt tot Kwistenburg, waar soms gebroed wordt op de laaggelegen, veelal kale delen langs de oever, soms in de inlaag en soms op een binnendijkse akker. In 2009 ontbrak de soort volledig.

De Bontbekplevier werd in eerste instantie genoemd als een kwalificerende broedvogel voor de aanwijzing van het Veerse Meer als Natura 2000-gebied (SOVON & CBS 2005), maar in de laatste versie van het ontwerpbesluit wordt de soort niet meer als zodanig genoemd (website Min. van LNV, mei 2010).

STRANDPLEVIER

De Strandplevier lijkt als broedvogel definitief uit het Veerse Meer te zijn verdwenen. In de jaren na de afsluiting was de soort een talrijke broedvogel. Zo noemt Lebret (1964) maar liefst 75 paar voor

de Middelpaten en 30 paar voor de Goudplaat en vermeldde daarbij dat dit aantal ‘zeker niet te hoog’ was! In 1970 en 1972 werden voor de Middelpaten 50 paren opgegeven. Sindsdien is sprake van een dalende tendens. In 1979 ging het om 25 paren, waarvan 20 op de Middelpaten, 2 op de Schotsman, en 1 op resp. de Haringvreter, de Goudplaat en Kwistenburg. Met 7 paren in 1986 beleefde de Middelpaten een laatste oprisping, maar na 1997 heeft de soort hier voorzover bekend niet meer gebroed. Het laatste broedgeval van de Strandplevier in het Veerse Meer werd in 2007 genoteerd op Kwistenburg. Dat is een groot verschil met een ander afgesloten bekken als de Grevelingen, dat veertig jaar na de afsluiting nog altijd een van de belangrijkste broedgebieden voor de soort in Noordwest-Europa is. De Strandplevier werd in eerste instantie genoemd als een kwalificerende broedvogel voor de aanwijzing van het Veerse Meer als Natura 2000-gebied (SOVON & CBS 2005), maar in de laatste versie van het ontwerpbesluit wordt de soort niet meer als zodanig genoemd (website Min. van LNV, mei 2010). Belangrijke voorwaarde voor een eventuele terugkeer van de Strandplevier en andere kustbroedvogels in het Veerse Meer lijkt een natuurlijker peilbeheer – hoog in de winter, laag in de zomer – zoals dat in de Grevelingen wordt aangehouden.

KEMPHAAN

De Kemphaan was voor de afsluiting waarschijnlijk een geregelde broedvogel van het Noord-Sloe, al geeft Lebrecht (1961) slechts één zeker broedgeval op de schorren bij de Calandpolder. Na de afsluiting zijn territoria (broedverdachte vrouwtjes) vastgesteld op de Middelpaten (1964, 1970, 1972, 1979), op de Haringvreter (1979, 1984) en op de Goudplaat (1972). Het ging steeds om een tot enkele broedverdachte vrouwtjes. Baltsplaatsen van mannetjes worden gemeld van de Haringvreter en de Middelpaten. Opmerkelijk is dat in het beheersverslag van 1972 wordt gerept van een toename van de Kemphaan als broedvogel. Onduidelijk is of de liefst 12 paren die dat jaar voor de Middelpaten werden opgegeven betrekking hebben op baltsende mannetjes of broedverdachte vrouwtjes. Vanaf midden jaren zeventig is de Kemphaan in aantal afgenomen en de melding op de Haringvreter in 1984 was de laatste broedindicatie van de soort in het Veerse Meer-gebied. Gezien het feit dat de Kemphaan inmiddels in heel Zeeland als broedvogel verdwenen is, lijkt de kans op een terugkeer gering.

ZWARTKOPMEEUW

In de jaren tachtig en negentig broedden soms een tot enkele paren van de Zwartkopmeeuw in de kokmeeuwkolonies op de Soelekerkeplaat bij de Haringvreter (1-2 paar 1986-1990) en op de Grote Middelpaat (1-3 paar 1985-1988) (Archief Rijks-waterstaat/DPM/SOVON-LSB). Met de teloor-

gang van de kokmeeuwkolonies verdwenen ook de Zwartkopmeeuwen uit het Veerse Meer-gebied.

STORMMEEUW

De Stormmeeuw is in het Veerse Meer de status van incidentele broedvogel nooit ontgroeit. Pas in 1968 werd het eerste broedgeval gemeld op de Goudplaat, waar ook in 1970 en 1972 gebroed werd. Op de Middelpaten werd in 1972 een alarmerend paar gemeld. Nadien zijn geen broedgevallen meer gemeld.

DWERGSTERN

In het Veerse Meer-Zandkreekgebied bevonden zich kort voor de afsluiting twee kleine kolonies van de Dwergster. Na de afsluiting vestigde de soort zich op de Goudplaat (5 paar in 1964), op de Middelpaten (3 paar in 1964) en op de Schotsman (Mullié in Stuart 1988). Op de Goudplaat werd een klein terrein middels bespuiting met herbiciden door de beheerder geschikt gehouden als broedplaats. Waarschijnlijk heeft de soort op de Goudplaat en de Middelpaten een aantal jaren achtereen gebroed; in 1972 werden 30 paren gemeld op de Goudplaat en 20 op de Middelpaten. De laatste melding van broedende Dwergsters op de Goudplaat stamt uit 1978 (2 paar), waarschijnlijk was de kolonie op de Middelpaten toen al verdwenen. Sindsdien zijn geen geregeld bezette kolonies meer opgedoken in het Veerse Meer-gebied, de enige melding stamt uit Kwistenburg in 1994 (1 paar, RWS/DPM).

GROTE STERN

Van 1954 tot en met 1961 broedde de Grote Stern in het huidige Veerse Meer-gebied, met vestigingen op de Goudplaat, de Calandpolder en de strandwal voor de Egbert Petruspolder (Lebrecht 1972, Stuart 1988). In 1961 kwamen nog 42 paren tot broeden op de Goudplaat, nadien heeft de soort niet meer gebroed in het Veerse Meer-gebied.

VELDUIL

Het is niet bekend of de Velduil al voor de afsluiting tot broeden kwam in het Veerse Meer-gebied. Midden jaren zestig waren 1-2 broedparen aanwezig ‘buiten de reservaten’ en werd een verband gelegd met een explosie van de aantallen Noordse Woelmuizen (Lebrecht 1972). In 1972 werd op de Middelpaten een zeker en een waarschijnlijk broedgeval geconstateerd. In 1977 broedde een paartje op de Kleine Middelpaat en in 1979 werden weer 1-2 paren voor het gehele Middelpaten-complex gemeld. Waarschijnlijk was de Velduil in de jaren zeventig een jaarlijkse broedvogel op de Middelpaten. Op de Haringvreter werd in 1984 een waarschijnlijk broedgeval gemeld. Pas in 1996 werd weer een Velduil gezien in het broedseizoen, waarbij broedindicatieve waarnemingen uitbleven (H. Staal, SOVON-LSB). Nadien is de soort voorzover bekend

niet meer als potentiële broedvogel vastgesteld in het Veerse Meer-gebied.

BOERENZWALUW

In 2003 werd door 3 paar Boerenzwaluwen gebroed in de bunkers langs de oude zeedijk van de Schotsman (Hoekstein 2003).

BOOMPIEPER

De Boompieper is een incidentele broedvogel van het Veerse Meer-gebied, met een territorium op de Goudplaat in 1979 en de Schotsman in 2003. Of er daadwerkelijk gebroed is, wordt minder waarschijnlijk geacht.

TAPUIT

De Tapuit is voorzover bekend nooit een algemene broedvogel geweest in het Veerse Meer-gebied. In de overzichten van Lebreton wordt de soort niet genoemd. In 1979 werd tenminste één territorium gemeld van de Schotsman en de Goudplaat. Met name op de Schotsman was de soort in die jaren waarschijnlijk een geregelde broedvogel. Inmiddels is dat zeker niet meer het geval. Ook het ingraven van enkele speciaal voor de soort vervaardigde nestkasten in dit gebied in 2005 leverde geen resultaat op (archief SOVON).

SPREEUW

Bij de provinciale inventarisaties van de Pietkreek en het Zilveren Schor in 1984 werden enkele territoria van de Spreeuw opgetekend. Dit zijn de enige meldingen van het broeden van de soort in het Veerse Meer-gebied.

Figuur 5. Tapuiten op de Schotsman, 7 mei 2009 (MH). Wel doortrekkende vogels, maar geen territoria meer.

6. Aanbevelingen

Als uitvloeisel van deze broedvogelinventarisatie worden hier enkele ideeën en aanbevelingen voor beheer gegeven.

Op de Haringvreter komt nog een levensvatbare populatie weidevogels voor, het huidige graslandbeheer is blijkbaar dik in orde voor deze soortgroep. Een mogelijkheid om de weidevogels nog meer ruimte te geven is de smalle strook bos te kappen die over het zuidelijk deel van de Haringvreter loopt. Doorgaans is de aanwezigheid van opgaand geboomte een sterk negatieve factor voor (het broedsucces van) weidevogels. Bomen en struikgewas geven kraaiachtigen en roofvogels een uitvalsbasis, weidevogels reageren hierop vaak door zich niet meer te vestigen.

Op de Middelplaten vestigen weidevogels zich met name op de gemaaide oppervlakten. Te overwegen valt om het oppervlak aan te maaien grasland hier uit te breiden.

Buiten de grote meeuwen lijden de kustbroedvogels een wat kwijnend bestaan in het Veerse Meer. De in eerste instantie als kwalificerende soorten broedvogels genoemde Bontbekplevier en Strandplevier zijn in de laatste versie van het ontwerpbesluit Veerse Meer afgevallen (SOVON & CBS 2005, website Min. van LNV, mei 2010). Beide soorten hebben baat bij zeer schraal begroeide (semi)eiland-situaties, bij voorkeur ver van bomen, bebouwing en menselijke activiteiten. Deze voorwaarden worden bijna gehaald op Kwistenburg. Hier zou met relatief geringe middelen een eiland aangelegd kunnen worden in de ondiepte buiten de huidige kustlijn. Ook in de ondiepte langs de golfbreker aan de zuidkant van de Goudplaat zou dit een mogelijkheid zijn. Daar is de aanwezigheid van bomen en struiken op de punt van de Goudplaat een bezwaar. Er valt over te denken deze dan over een kleine afstand van de zuidpunt te verwijderen.

Een derde potentiële locatie vormen de Middelplaten; de kans op succes wordt hier vergroot doordat Visdieven en Kluten er nog steeds broeden. Als eerste mogelijkheid hier: de bestaande oeververdediging aan de westkant een tiental meters verbreden naar de landzijde zodat de beschikbare oppervlakte vergroot wordt en de kans op verlies door overspoeling afneemt. Ten tweede zou een eiland gecreëerd kunnen worden aan de oostkant van het vasteland.

Een structureel probleem voor kustbroedvogels in het hele onderzoeksgebied is het tegennatuurlijke peilbeheer. Nog steeds is het zomerpeil hoger dan het winterpeil. Een natuurlijker peilverloop - hoog in de winter, laag in de zomer - zoals in de Grevelingen is ingesteld ten behoeve van deze soortgroep, zou soorten als Kluut, Bontbekplevier en Strandplevier en waarschijnlijk ook sterns ten goede komen.

In alle gevallen verdient het aanbeveling om betreding van belangrijke potentiële broedplaatsen door vee in elk geval tijdens het broedseizoen te voorkomen.

In de huidige inrichting verdient het aanbeveling de vestiging van Visdieven op de Middelplaten met een raster te blijven beschermen tegen vertrapping door vee. Wanneer kustbroedvogels zich op Kwistenburg zich spontaan weer op de strandhaak vestigen zou een raster ook hier weer toegepast kunnen worden.

Er bestaan verregaande plannen om vlakbij de Schotsman diverse woon- en recreatieprojecten te ontwikkelen. Wanneer dit doorgaat zal veel aandacht geschonken moeten worden aan de zonering van recreatie om toch in een substantieel deel van het gebied de rust te bewaren.

Al eerder werd geopperd om de relatieve armoede aan broedvogels in de grotere bospercelen te 'bestrijden' door meer variatie in het bos aan te brengen. Variatie wil in dit geval zeggen het maken van open plekken waardoor lage begroeiing een kans krijgt en ook de overige bomen meer ruimte.

7. Samenvatting & Conclusies

In het voorjaar van 2009 zijn in opdracht van Staatsbosbeheer en door Natuurmonumenten 13 terreinen in en rond het Veerse Meer met een gezamenlijk oppervlak van 848 hectare op broedvogels onderzocht. Het gaat om 11 terreinen van Staatsbosbeheer met

een gezamenlijk oppervlak van 562 hectare (plus 48 hectare aangrenzend terrein in beheer bij derden) en twee terreinen van Natuurmonumenten met een gezamenlijk oppervlak van 238 hectare.

Tabel 7.1. Overzicht van alle vastgestelde soorten en totaalaantallen in de onderzochte objecten van Staatsbosbeheer (SBB) en Natuurmonumenten (NM) in en rond het Veerse Meer in 2009.

Naam	N SBB	N NM	N Tot.	Naam	N SBB	N NM	N Tot.
Dodaars	1	0	1	Grote Bonte Specht	46	1	47
Fuut	3	0	3	Veldleeuwerik	17	17	34
Aalscholver	0	201	201	Graspieper	17	23	40
Lepelaar	0	28	28	Gele Kwikstaart	0	1	1
Zwarte Zwaan	1	0	1	Witte kwikstaart	1	0	1
Grauwe Gans	90	47	137	Winterkoning	267	16	283
Soepgans	2	0	2	Heggenmus	142	12	154
Canadese Gans	3	5	8	Roodborst	119	0	119
Brandgans	0	411	411	Nachtegaal	38	1	39
Nijlgans	15	11	26	Blauwborst	1	0	1
Bergeend	22	11	33	Roodborsttapuit	3	0	3
Krakeend	1	1	2	Merel	308	8	316
Wilde Eend	144	22	166	Zanglijster	187	6	193
Slobeend	2	5	7	Cetti's Zanger	3	0	3
Kuifeend	9	6	15	Sprinkhaanzanger	18	1	19
Middelste Zaagbek	3	7	10	Rietzanger	24	7	31
Bruine Kiekendief	12	4	16	Bosrietzanger	46	2	48
Havik	4	1	5	Kleine Karekiet	71	8	79
Sperwer	3	0	3	Spotvogel	13	0	13
Buizerd	10	1	11	Braamsluiper	24	0	24
Fazant	61	6	67	Grasmus	73	11	84
Waterhoen	5	2	7	Tuinfluitier	181	3	184
Meerkoet	35	2	37	Zwartkop	225	14	239
Scholekster	14	28	42	Tjiftjaf	142	5	147
Kluut	0	19	19	Fitis	151	16	167
Kievit	18	26	44	Grauwe Vliegenvanger	2	0	2
Houtsnip	3	0	3	Staartmees	24	1	25
Grutto	0	7	7	Pimpelmees	74	0	74
Tureluur	7	10	17	Koolmees	96	3	99
Kokmeeuw	0	7	7	Boomkruiper	7	0	7
Kleine Mantelmeeuw	0	866	866	Wielewaal	4	0	4
Zilvermeeuw	12	1459	1471	Gaai	36	0	36
Grote Mantelmeeuw	0	1	1	Ekster	26	3	29
Visdief	0	53	53	Kauw	1	0	1
Noordse Stern	0	1	1	Zwarte Kraai	25	2	27
Holenduif	12	0	12	Ringmus	0	1	1
Houtduif	135	6	141	Vink	27	2	29
Turkse Tortel	1	0	1	Groenling	5	0	5
Zomertortel	13	0	13	Putter	5	0	5
Koekoek	5	0	5	Kneu	37	2	39
Kerkuil	1	0	1	Goudvink	15	0	15
Ransuil	3	0	3	Appelvink	1	0	1
Groene Specht	4	0	4	Rietgors	33	15	48

In totaal zijn er in natuurgebieden van Staatsbosbeheer 3140 en in die van Natuurmonumenten 3439 territoria vastgesteld, waarmee het totaal aantal vastgestelde territoria over alle onderzoeksgebieden 6623 bedraagt. Tabel 7.1. geeft een overzicht van de vastgestelde soorten, de aantallen in de verschillende terreinen en het totaal gekarteerde aantal rond het Veerse Meer. Deze territoria zijn tevens terug te vinden op de stippenkaarten in de bijlagen.

Van de ecologische vogelgroepen zijn die van open water (kuifeendgroep), Grasmusgroep (kenmerkend voor struikgewas) en Vinkgroep (reguliere soorten van opgaand bos) goed vertegenwoordigd. Vogelgroepen van riet, de in de Strandpleviergroep vertegenwoordigde kustbroedvogels en de weidevogels van de Veldleeuwergroep komen slechts plaatselijk en met weinig soorten voor.

In totaal werden er 86 soorten broedvogels vastgesteld in de onderzochte gebieden. De talrijkste broedvogel was de Zilvermeeuw met 1471 territoria, gevolgd door de Kleine Mantelmeeuw met 866 territoria, Brandgans (411 terr.), Merel (316 terr.), Winterkoning (283 terr.), Zwartkop (239 terr.) en Aalscholver (201 terr.). De top van de lijst bestaat derhalve uit koloniebroedende soorten en reguliere soorten van struweel en jong bos.

Het aantal soorten broedvogels varieert sterk van object tot object. Deels is dat een gevolg van de grote verschillen in omvang van de deelgebieden, maar daarnaast speelt ook de hoedanigheid van de terreinen een grote rol. Deelgebieden met een combinatie van boselementen, grasland en natuurlijke oevers en/of rietruigte waren relatief soortenrijk. Dat blijkt duidelijk uit de top vijf van soortenrijke deelgebieden, die bestaat uit de Schotsman (55 soorten), Ha-

ringvreter (54 soorten), Middelplaten (52 soorten), Goudplaat (49 soorten) en Pietkreek (40 soorten). De dichtheden van alle soorten tezamen liggen over het algemeen hoog in de bosgebieden en rietruigten en lager in de meer open terreinen. Desondanks bevindt het grootste onderzochte gebied, de Middelplaten met voornamelijk open grazig terrein, zich dankzij de kolonievogels bovenaan de lijst van deelgebieden met een fiks aantal territoria. Deze gebieden met de meeste territoria zijn: de Middelplaten (3364 terr.), Schotsman (951 terr.), Goudplaat (569 terr.), Haringvreter (399 terr.) en de Pietkreek (329 terr., waarvan 301 in SBB-gebied.). De kleine deelgebieden maken vanzelfsprekend weinig kans op een hoog absoluut aantal territoria, maar veel van deze gebieden scoren wel hoog bij het overzicht van het aantal territoria per 100 hectare. Deze lijst wordt aangevoerd door het Aardbeieneiland (3375 paar/100 ha), gevolgd door Middelplaten (1565 paar/100 ha), Rietput Veere (1083 paar/100 ha), Lemmerplaat (840 paar/100 ha) en de Schelphoek (817 paar/100 ha). Van deze gebieden overschrijdt alleen de Middelplaten ruimschoots de grens van 20 hectare. Een andere in het rapport besproken invalshoek is de aanwezigheid van broedvogels van de Rode Lijst van Nederlandse Broedvogels in de gekarteerde gebieden. Twintig soorten van de twee lichtste categorieën van de Rode Lijst komen verspreid over de deelgebieden voor, met name in open grazig terrein en in struwelen. Een eenvoudige formule heeft tot doel om zowel de hoeveelheid Rode Lijst-soorten als de kwalificatie op de Rode Lijst, de hoeveelheid territoria en de omvang van het deelgebied mee te wegen. De uitkomst van deze formule toont een hoge Rode Lijst-waarde voor de Middelplaten (9,2), gevolgd door Haringvreter en Kwistenburg (beide 7,8), Goudplaat (7,3) en Schotsman

Tabel 7.2. Overzicht per deelgebied van beheerder (SBB of NM), oppervlak in ha, aantal vastgestelde soorten, aantal vastgestelde territoria, dichtheid per 100 ha, Rode Lijstwaarde, aantal vastgestelde N 2000 soorten (aangewezen broedvogels Veerse Meer), aantal landelijk schaarse soorten (<1500 paar in NL).

Deelgebied	Beheerder	Opp.(ha)	N srt	N terr.	N/100 ha	RL-waarde	N N200-srt	N schaars
Schotsman	SBB	204	55	951	4466	5,3	0	2
Rietput Veere	SBB	5	23	52	1083	2,5	0	1
Aalvanger	SBB	10	20	64	640	1,6	0	0
Zilveren Schor	SBB	36	36	239	665	3,1	0	1
Haringvreter	SBB	107	54	399	3729	7,8	0	2
Goudplaat	SBB	100	49	569	554	7,3	0	2
Aardbeieneiland	SBB	4	27	135	3375	2,25	0	2
Lemmerplaat	SBB	12	30	105	840	0,1	0	0
Pietkreek	SBB	58	40	301	521	3,1	0	0
Pietbos/Bos M'platen	SBB/NM	58	31	191	330	0,8	0	0
Middelplaten	NM	215	52	3364	1565	9,2	3	4
Schelphoek	SBB	15	36	134	817	3,7	0	1
Kwistenburg	NM	23	31	76	296	7,8	0	2

(5,3). Duidelijk is dat de deelgebieden die (deels) bestaan uit vochtig grasland en kreekoevers hier sterk vertegenwoordigd zijn. Deelgebieden die overwegend uit bos bestaan ontbreken in de top van deze klassering.

Alle onderzochte gebieden maken deel uit van het 2.552 hectare metende Natura 2000-gebied het Veerse Meer, waarvoor Aalscholver, Lepelaar, en Kleine Mantelmeeuw als kwalificerende soorten broedvogels worden genoemd. Bontbekplevier en Strandplevier waren in een eerder stadium ook als kwalificerende broedvogels voor het gebied genoemd (SOVON & CBS 2005), maar zijn in een later stadium vervallen (website LNV, mei 2010). Beide pleviersoorten zijn in het voorjaar van 2010 niet als broedvogel in het onderzoeksgebied vastgesteld. Aalscholver, Lepelaar en Kleine Mantelmeeuw waren voorjaar 2009 alleen op de Middelpaten als broedvogel aanwezig. Geconcludeerd kan dus worden dat de voor het Natura 2000-gebied gekwalificeerde broedvogels ofwel slechts in een deel van het gebied voorkomen, ofwel geheel ontbreken.

Opmerkelijk is dat enkele voornamelijk uit bos bestaande deelgebieden geheel ontbreken in alle bovengenoemde overzichten: de Aalvanger, Zilveren Schor en Pietbos. Inderdaad bleek de broedvogelfauna van bospercelen niet bijster soortenrijk te zijn, terwijl ook de dichtheid laag was. Het waren de randen van de bossen die nog voor wat variatie en aantallen zorgden.

Momenteel is het oppervlak aan geschikt broedhabitat voor kluten, plevieren en sterns in het Veerse Meer beperkt. Op de Middelpaten wordt vrijwel alleen gebroed op een oeververdediging en op Kwisenburg vormt een smalle, weinig begroeide strook direct grenzend aan het water het belangrijkste broedgebied.

Met het gereedkomen van het doorlaatmiddel in de Zandkreekdam in mei 2004 deed zich de mogelijkheid voor om het huidige waterbeheer te veranderen. Een voor kustbroedvogels gunstig beheer zou zich kenmerken door een relatief hoog winterpeil, gevolgd door een lager peil in het voorjaar en de zomer. Hierdoor zou het oppervlak geschikt broedhabitat voor kustbroedvogels toenemen. Wanneer deze gebieden in het voorjaar droogvallen, vormen ze een prima broedgebied voor Kluten, plevieren en sterns. Het nieuwe peilbeheer waarmee in 2008 een aanvang is gemaakt houdt een zomerpeil dat hoger is dan het winterpeil. Zodoende valt geen toename van het voor kustbroedvogels geschikt broedgebied te verwachten.

De belangrijkste conclusie van het broedvogelonderzoek luidt dat kustbroedvogels en weidevogels sinds het ontstaan van het Veerse Meer als gevolg van bosaanplant, vegetatiesuccessie en tegennatuurlijk peilbeheer sterk zijn afgenomen. Zonder ingrijpende maatregelen lijkt deze trend niet te keren. Als maatregelen worden aanbevolen om plaatselijk opgaande begroeiing te verwijderen, eilandjes voor kustbroedvogels aan te leggen en vestigingen te beschermen tegen vertrapping door vee. De belangrijkste maatregel zou echter een meer natuurlijk peilbeheer zijn.

Literatuur

- BEUSEKOM R.VAN, HUIGEN P., HUSTINGS F., PATER K. DE & THISSEN J. 2005. Rode Lijst van de Nederlandse broedvogels. Tirion, Baarn.
- CASTELIJS H. 1996-2009 (in serie). Jaarverslag Roofvogelwerkgroep Zeeland 1995-2008. Roofvogelwerkgroep Zeeland. Eigen uitgave: <http://www.roofvogelszeeland.nl>.
- HANNEWIJK A. & HOEKSTEIN, M. 1998. Broedvogels van het noordelijk deel van de Schotsman. KNNV Vogelwerkgroep Bevelanden med. no. 10, Goes.
- HOEKSTEIN, M. & HANNEWIJK A. 1999. Broedvogels van het zuidelijk deel van de Schotsman. KNNV Vogelwerkgroep Bevelanden med. no. 15, Goes.
- HOEKSTEIN, M. & HANNEWIJK A. 2003. Broedvogels van het de Schotsman-noord in 2003. KNNV Vogelwerkgroep Bevelanden med. no. 22, Goes.
- HOEKSTEIN, M. 2006. Broedvogels van de Schotsman in 2006. Inventarisatierapport Het Zeeuws Alternatief, Goes.
- JONGENELEN M.G.M. 1998. Broedvogels van de Middelplaten en Kwistenburg in 1998 – deel 1 – een inventarisatie. Broedvogelverslag Beveland nummer 6 – deel 1 – 1998, Wolphaartsdijk.
- JONGENELEN M.G.M. 2001. Broedvogels van de Middelplaten in 2001 (1997-2001). Broedvogelverslag, Wolphaartsdijk.
- DE KEUNING, P. 1999. Broedvogels van de Haringvreter. Verslag Staatsbosbeheer.
- LEBRET T. 1964. Broedseizoen 1964 in de reservaten “Middelplaten” en “Goudplaat” aan het Veerse Meer. Het Vogeljaar 12: 328-332.
- MEININGER P.L. 1977. Verspreiding en aantallen van de broedvogels in Zeeland, Resultaten van het atlasproject in de jaren 1973 t/m 1977 georganiseerd onder auspiciën van SOVON. Middelburg.
- MEININGER P.L., BERREVOETS C.M. & STRUCKER R.C.W. 1999. Kustbroedvogels in het Deltagebied: een terugblik op twintig jaar monitoring (1979-1998). rapport RIKZ- 99.025. Rijksinstituut voor Kust en Zee, Middelburg.
- MEININGER P.L. & MULLIÉ W.C. 1980. Broedvogels in het Veerse Meer in 1979. Rijkswaterstaat Delta-dienst notitie DDMI-80.219. Middelburg.
- MEININGER P.L., STRUCKER R.C.W., WOLF P.A. 2003. Kustbroedvogels in het Deltagebied in 2002. Rapport RIKZ/2003.020 Middelburg
- SOVON VOGELONDERZOEK NEDERLAND 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000 Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
- LEBRET T. 1961. De avifauna van het Veeregat-Zandkreekgebied. Limosa 34: 21-29.
- LEBRET T. 1962. De vogels van het Veerse Meer. Vogeljaar 10: 337-345.
- LEBRET T. 1964. Broedseizoen in de reservaten ‘Middelplaten’ en ‘Goudplaat’ aan het Veerse Meer. Vogeljaar 12: 328-332.
- LEBRET T. 1972. Vogels van de natuurreservaten in het Veerse Meer in de eerste tien jaar na de afsluiting 1961-1970. Limosa 45: 1-24.
- SOVON & CBS. 2005. Trends van vogels in het Nederlandse Natura 2000 netwerk. SOVON-informatierapport 2005/09. SOVON Vogelonderzoek Nederland. Beek-Ubbergen.
- STUART J.J. 1988. Voorkomen en voedsel van watervogels in het Veerse Meer. Rapport Rijkswaterstaats-Dienst Getijdewateren/Rijksuniversiteit Gent. Nota GWAO 89.1002. Middelburg/Gent.
- VERGEER, J-W. & VAN ZUYLEN G. 1994. Broedvogels van Zeeland. Uitgeverij KNNV / Stichting Uitgeverij SOVON.
- WAANDERS J. & V.D. VLIET 1991. Broedvogels van de Pietkreek in 1988. Heelblaadje (9) 2: 18-23.

Websites:

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Bijlagen

Bijlage I Historisch overzicht broedvogels per deelgebied

In het onder staande wordt per deelgebied de getraceerde informatie betreffende eerdere broedvogelkarteringen in het onderzoeksgebied weergegeven. In de periode voor 1984 gaat het om niet via de BMP-methodiek verzamelde gegevens. Van enkele deelgebieden, te weten de Aalvanger en werden geen historische gegevens gevonden. Het deelgebied Lemmerplaat behoort bij het hier gegeven gebied 'Oranjeplaat plus vliegveldkreek'. Bij de Schotsman is in sommige jaren alleen een deel van het gebied geteld. Deze deelgegevens zijn apart opgenomen in de tabel. Het Pietbos en het Bos Middelplaten zijn in eerdere jaren als één gebied onderzocht. Bij de Middelplaten gaat het in de meeste jaren niet om een complete inventarisatie van het gehele gebied. Vaak zijn slechts de schaarsere soorten (SOVON-LSB soorten) geteld. Alleen de gegevens van 1964, 1970, 1972, 1979, 1984, 1998, 2005 en 2009 betreffen het grootste deel van het gebied en een breder soortenspectrum (zij het dat i.e.g in 2009 het eiland de Kleine Middelplaat zeer incompleet geteld werd). Er worden bij de Middelplaten drie tabellen gepresenteerd: één voor het vasteland, één voor beide eilanden en één voor het gehele Middelplaten-complex met uitzondering van het bos op

de vastewal.

Geb.nr.	Telgebied
1	Schotsman
2	Rietput Veere
3	Zilveren Schor (noord en zuid)
4	Haringvreter
5	Goudplaat
6	Aardbeieneiland
7	Oranjeplaat/Vliegveldkreek
8	Pietkreek
9	Middelplaten vaste wal
10	Middelplaten eilanden
11	Middelplaten geheel
12	Schelphoek
13	Kwistenburg
14	Paardenkreek
15	Arneplaat

Bronnen: Archief basiskarteringen PPD Zeeland (bij SOVON), Archief Natuurmonumenten, archief Staatsbosbeheer, Hoekstein 2006, Jongenelen 1998, Jongenelen 2001, Lebret 1964, Lebret 1972, Meiningering & Mullié 1980, Waanders & v.d. Vliet 1991.

Schotsman			1979	1984	1998	1999	1998/99	2003	2006	2009
Euring	Soort	Gebied								
1610	Grauwe Gans	Schotsman totaal	0				0	0	1	2
1610	<i>Grauwe Gans</i>	<i>Schotsman zuid</i>								2
1700	Nijlgans	Schotsman totaal	0				2		1	0
1700	<i>Nijlgans</i>	<i>Schotsman noord</i>			1					
1700	<i>Nijlgans</i>	<i>Schotsman zuid</i>				1				
1730	Bergeend	Schotsman totaal	2				17		8	4
1730	<i>Bergeend</i>	<i>Schotsman noord</i>			15			6		3
1730	<i>Bergeend</i>	<i>Schotsman zuid</i>		1		2				1
1820	Krakeend	Schotsman totaal	0				0		1	1
1820	<i>Krakeend</i>	<i>Schotsman zuid</i>								1
1860	Wilde Eend	Schotsman totaal	5				34		25	23
1860	<i>Wilde Eend</i>	<i>Schotsman noord</i>			25			14		9
1860	<i>Wilde Eend</i>	<i>Schotsman zuid</i>		3		9				14
1940	Slobeend	Schotsman totaal	2				1		1	0
	<i>Slobeend</i>	<i>Schotsman noord</i>			1					
	Kuifeend	Schotsman totaal	0				0	1	0	0
	<i>Kuifeend</i>	<i>Schotsman noord</i>						1		
2600	Bruine Kiekendief	Schotsman totaal	0				1		3	3
2600	<i>Bruine Kiekendief</i>	<i>Schotsman noord</i>						1		2
2600	<i>Bruine Kiekendief</i>	<i>Schotsman zuid</i>				1				1
2670	Havik	Schotsman totaal	0				0		1	2
2670	<i>Havik</i>	<i>Schotsman noord</i>								1
2670	<i>Havik</i>	<i>Schotsman zuid</i>								1
2690	Sperwer	Schotsman totaal	0				2		4	2

Vervolg tabel Schotsman

2690	Sperwer	Schotsman noord		1		1	1
2690	Sperwer	Schotsman zuid			1		1
2870	Buizerd	Schotsman totaal	0			2	5 3
2870	Buizerd	Schotsman noord		1			1
2870	Buizerd	Schotsman zuid			1		2
3670	Patrijs	Schotsman totaal	1			0	1 0
3940	Fazant	Schotsman totaal	x			33	37 23
3940	Fazant	Schotsman noord	x	21			12 8
3940	Fazant	Schotsman zuid	x	5	12		15
4240	Waterhoen	Schotsman totaal	2			0	3 0
4240	Waterhoen	Schotsman noord					1
4290	Meerkoet	Schotsman totaal	0			16	14 6
4290	Meerkoet	Schotsman noord		14			7 5
4290	Meerkoet	Schotsman zuid			2		1
4500	Scholekster	Schotsman totaal	7			7	5 2
4500	Scholekster	Schotsman noord		5			4 1
4500	Scholekster	Schotsman zuid			2		1
	Kluut	Schotsman totaal	0			1	0 0
	Kluut	Schotsman noord					1
4690	Kleine Plevier	Schotsman totaal	0			0	1 0
4700	Bontbekplevier	Schotsman totaal	1			0	0 0
4770	Strandplevier	Schotsman totaal	2			0	0 0
4930	Kievit	Schotsman totaal	20			12	2 4
4930	Kievit	Schotsman noord		12			3 2
4930	Kievit	Schotsman zuid		1	0		2
5290	Houtsnip	Schotsman totaal	0			2	5 2
5290	Houtsnip	Schotsman noord		1			1
5290	Houtsnip	Schotsman zuid			1		1
5460	Tureluur	Schotsman totaal	6			2	0 0
5460	Tureluur	Schotsman noord		2			
5460	Tureluur	Schotsman zuid		1			
6680	Holenduif	Schotsman totaal	0			6	3 4
6680	Holenduif	Schotsman noord		5			6
6680	Holenduif	Schotsman zuid			1		4
6700	Houtduif	Schotsman totaal	28			31	45 30
6700	Houtduif	Schotsman noord		24			32 15
6700	Houtduif	Schotsman zuid		24	7		15
6870	Zomertortel	Schotsman totaal	10			14	7 3
6870	Zomertortel	Schotsman noord		12			6 3
6870	Zomertortel	Schotsman zuid		9	2		
	Turkse Tortel	Schotsman totaal	0			1	0 0
	Turkse Tortel	Schotsman zuid			1		
7240	Koekoek	Schotsman totaal	4			4	2 2
7240	Koekoek	Schotsman noord					1
7240	Koekoek	Schotsman zuid		5			1
7350	Kerkuil	Schotsman totaal	0			0	1 1
7350	Kerkuil	Schotsman zuid					1
7670	Ransuil	Schotsman totaal	0			2	2 1
7670	Ransuil	Schotsman noord		1			1
7670	Ransuil	Schotsman zuid			1		
8560	Groene Specht	Schotsman totaal	0			2	3 1
8560	Groene Specht	Schotsman zuid			2		1
8760	Grote Bonte Specht	Schotsman totaal	0			9	10 17
8760	Grote Bonte Specht	Schotsman noord		3			4 6
8760	Grote Bonte Specht	Schotsman zuid			6		11
9760	Veldleeuwerik	Schotsman totaal	33			1	1
9760	Veldleeuwerik	Schotsman noord		1			1
9760	Veldleeuwerik	Schotsman zuid		1			1

Vervolg tabel Schotsman

9920	Boerenzwaluw	Schotsman totaal	0		0	3	0
9920	Boerenzwaluw	Schotsman noord				1	
10110	Graspieper	Schotsman totaal	14		5		1
10110	Graspieper	Schotsman noord		5		1	1
10110	Graspieper	Schotsman zuid	3				
	Boompieper	Schotsman noord				1	
10171	Gele Kwikstaart	Schotsman totaal	2		0	0	0
10200	Witte Kwikstaart	Schotsman zuid		1			
10201	Witte Kwikstaart	Schotsman totaal	0		0	2	0
10660	Winterkoning	Schotsman totaal	19		71	67	76
10660	Winterkoning	Schotsman noord		47		44	34
10660	Winterkoning	Schotsman zuid	57		24		42
10840	Heggenmus	Schotsman totaal	18		91	57	45
10840	Heggenmus	Schotsman noord		82		51	27
10840	Heggenmus	Schotsman zuid	7		9		18
10990	Roodborst	Schotsman totaal	0		37	66	59
10990	Roodborst	Schotsman noord		14		14	23
10990	Roodborst	Schotsman zuid	28		23		36
11040	Nachtegaal	Schotsman totaal	11		26	17	13
11040	Nachtegaal	Schotsman noord		19		19	10
11040	Nachtegaal	Schotsman zuid	9		7		3
11390	Roodborsttapuit	Schotsman totaal	0		2	2	1
11390	Roodborsttapuit	Schotsman noord		2		1	1
11460	Tapuit	Schotsman totaal	1		0	0	0
11870	Merel	Schotsman totaal	17		65	85	92
11870	Merel	Schotsman noord		47		28	42
11870	Merel	Schotsman zuid	19		18		50
12000	Zanglijster	Schotsman totaal	11		8	53	59
12000	Zanglijster	Schotsman noord		5		14	24
12000	Zanglijster	Schotsman zuid	7		3		35
	Grote Lijster	Schotsman totaal	0		3	0	0
	Grote Lijster	Schotsman noord		2			
	Grote Lijster	Schotsman zuid			1		
12200	Cetti's Zanger	Schotsman totaal	0		0	0	3
12200	Cetti's Zanger	Schotsman noord					2
12200	Cetti's Zanger	Schotsman zuid					1
12360	Sprinkhaanzanger	Schotsman totaal	1		0	8	6
12360	Sprinkhaanzanger	Schotsman noord		3		3	5
12360	Sprinkhaanzanger	Schotsman zuid	2				1
12430	Rietzanger	Schotsman totaal	0	1	0	0	0
12430	Rietzanger	Schotsman zuid		1			
12500	Bosrietzanger	Schotsman totaal	7		11	12	10
12500	Bosrietzanger	Schotsman noord		11		12	5
12500	Bosrietzanger	Schotsman zuid			0		5
12510	Kleine Karekiet	Schotsman totaal	1		16	16	18
12510	Kleine Karekiet	Schotsman noord		10		14	17
12510	Kleine Karekiet	Schotsman zuid	9		6		1
12590	Spotvogel	Schotsman totaal	5		1	7	7
12590	Spotvogel	Schotsman noord		1		3	3
12590	Spotvogel	Schotsman zuid	2		0		4
12740	Braamsluiper	Schotsman totaal	1		11	12	14
12740	Braamsluiper	Schotsman noord		9		7	10
12740	Braamsluiper	Schotsman zuid	2		2		4
12750	Grasmus	Schotsman totaal	27		34	25	33
12750	Grasmus	Schotsman noord		32		16	20
12750	Grasmus	Schotsman zuid	3		2		13
12760	Tuinfluiter	Schotsman totaal	29		35	65	64
12760	Tuinfluiter	Schotsman noord		28		29	35

Vervolg tabel Schotsman

12760	Tuinfluitier	Schotsman zuid		22		7			29
12770	Zwartkop	Schotsman totaal	10				62	56	73
12770	Zwartkop	Schotsman noord			40			41	35
12770	Zwartkop	Schotsman zuid		13		22			38
13110	Tjiftjaf	Schotsman totaal	7				55	42	44
13110	Tjiftjaf	Schotsman noord			31			36	24
13110	Tjiftjaf	Schotsman zuid		8		24			20
13120	Fitis	Schotsman totaal	140				72	64	51
13120	Fitis	Schotsman noord			57			43	35
13120	Fitis	Schotsman zuid		79		15			16
13350	Grauwe Vliegenvanger	Schotsman totaal	0				0	0	1
13350	Grauwe Vliegenvanger	Schotsman noord							1
13350	Grauwe Vliegenvanger	Schotsman zuid		1					
14370	Staatmees	Schotsman totaal	2				9	18	10
14370	Staatmees	Schotsman noord			6			10	4
14370	Staatmees	Schotsman zuid		4		3			6
14620	Pimpelmees	Schotsman totaal	0				27	20	30
14620	Pimpelmees	Schotsman noord			10			17	9
14620	Pimpelmees	Schotsman zuid				17			21
14640	Koolmees	Schotsman totaal	x				51	28	37
14640	Koolmees	Schotsman noord	x		28			13	12
14640	Koolmees	Schotsman zuid	x	5		23			25
15080	Wielewaal	Schotsman totaal	4				1	1	0
15080	Wielewaal	Schotsman zuid		3		1			
15390	Gaai	Schotsman totaal	2				7	15	16
15390	Gaai	Schotsman noord			2			4	7
15390	Gaai	Schotsman zuid		3		5			9
15490	Ekster	Schotsman totaal	2				16	12	11
15490	Ekster	Schotsman noord			12			6	5
15490	Ekster	Schotsman zuid		1		4			6
15600	Kauw	Schotsman totaal	0				0	1	1
15600	Kauw	Schotsman zuid							1
15671	Zwarte Kraai	Schotsman totaal	2				10	12	8
15671	Zwarte Kraai	Schotsman noord			5			2	3
15671	Zwarte Kraai	Schotsman zuid		2		5			5
	Ringmus	Schotsman totaal	0				2	0	0
16360	Vink	Schotsman totaal	0				1	3	5
16360	Vink	Schotsman noord							2
16360	Vink	Schotsman zuid		1		1			3
16490	Groenling	Schotsman totaal	0				2	0	1
16490	Groenling	Schotsman zuid		2		2			1
16530	Putter	Schotsman totaal					1	2	
16530	Putter	Schotsman zuid				1			2
16600	Kneu	Schotsman totaal	40				12	6	12
16600	Kneu	Schotsman noord			11			5	6
16600	Kneu	Schotsman zuid				1			6
17100	Goudvink	Schotsman totaal	0				6	7	10
17100	Goudvink	Schotsman noord			5			5	5
17100	Goudvink	Schotsman zuid				1			5
18770	Rietgors	Schotsman totaal	4				2	0	1
18770	Rietgors	Schotsman noord			2			1	1
18770	Rietgors	Schotsman zuid		1		0			

Rietput Veere			
Euring	Soort	1979	2009
1610	Grauwe Gans		7
1730	Bergeend	1	1
1860	Wilde Eend	2	1
1940	Slobeend	1	
2600	Bruine Kiekendief		2
3940	Fazant		1
4240	Waterhoen	1	
4930	Kievit	3	
5460	Tureluur	3	
6150	Visdief	1	
6700	Houtduif	1	2
7240	Koekoek	1	
10110	Graspieper	1	
10171	Gele Kwikstaart	1	
10660	Winterkoning		2
10840	Heggenmus		3
11040	Nachtegaal		1
11870	Merel	1	2
12000	Zanglijster		3
12360	Sprinkhaanzanger		1
12430	Rietzanger	2	
12500	Bosrietzanger	1	5
12510	Kleine Karekiet	4	4
12740	Braamsluiper	1	1
12750	Grasmus	2	3
12760	Tuinfluit	1	3
12770	Zwartkop		3
13110	Tjiftjaf		1
13120	Fitis		1
14370	Staartmees		1
16600	Kneu	2	2
18770	Rietgors	2	2

Zilveren Schor-zuid			
Euring	Soort	1984	2009
1730	Bergeend	1	
1860	Wilde Eend	2	1
2600	Bruine Kiekendief		1
2870	Buizerd		1
3040	Torenvalk	1	
3670	Patrijs	1	
3940	Fazant	4	6
4930	Kievit	1	
5460	Tureluur	1	
6680	Holenduif		3
6700	Houtduif	16	10
6870	Zomertortel	1	
7240	Koekoek	1	
7670	Ransuil	1	
8560	Groene Specht		1
8760	Grote Bonte Specht		4
10110	Graspieper	1	
10660	Winterkoning	13	23
10840	Heggenmus	8	7
10990	Roodborst	2	4

Vervolg tabel Schor-zuid

11040	Nachtegaal		1
11060	Blauwborst		1
11870	Merel	5	10
12000	Zanglijster	1	4
12500	Bosrietzanger		4
12510	Kleine Karekiet	1	1
12590	Spotvogel		1
12750	Grasmus	2	1
12760	Tuinfluit	12	5
12770	Zwartkop	2	11
13110	Tjiftjaf	4	8
13120	Fitis	16	2
14370	Staartmees	1	2
14620	Pimpelmees	1	4
14640	Koolmees	2	6
14870	Boomkruiper		4
15080	Wielewaal		1
15390	Gaai	1	1
15490	Ekster	1	3
15671	Zwarte Kraai	1	1
15820	Spreeuw	1	
15980	Ringmus	20	
16490	Groenling	1	1
18770	Rietgors	2	1

Zilveren Schor-noord				
Euring	Soort	1979	1984	2009
1700	Nijlgans			2
1730	Bergeend	1		3
1860	Wilde Eend	2		4
2030	Kuifeend			3
2600	Bruine Kiekendief			1
3940	Fazant			11
4240	Waterhoen			1
4500	Scholekster			3
4930	Kievit	1		7
5320	Grutto			2
5460	Tureluur	2		5
6680	Holenduif			2
6700	Houtduif	8		25
6870	Zomertortel	1		2
7240	Koekoek	1		
7670	Ransuil			2
8760	Grote Bonte Specht			4
9760	Veldleeuwerik	2		
10110	Graspieper			3
10171	Gele Kwikstaart			1
10660	Winterkoning	8		25
10840	Heggenmus			13
10990	Roodborst			10
11040	Nachtegaal			2
11390	Roodborsttapuit			1
11870	Merel	12		15
12000	Zanglijster	6		13
12430	Rietzanger			1
12500	Bosrietzanger			3
12510	Kleine Karekiet			1

Vervolg tabel Schor-noord

12590	Spotvogel	5	1	1	15080	Wielewaal	1	1	1
12740	Braamsluiper	2			15390	Gaai	1	1	1
12750	Grasmus		1	2	15490	Ekster	1	6	
12760	Tuinfluit	10	23	4	15671	Zwarte Kraai		1	
12770	Zwartkop	5	17	11	15980	Ringmus		9	
13110	Tjiftjaf		7	14	16360	Vink		1	1
13120	Fitis	4	38	2	16490	Groenling		6	1
14370	Staartmees		1	1	16600	Kneu	4	24	
14620	Pimpelmees		3	4	18770	Rietgors	6	3	1
14640	Koolmees		5	5					

Haringvreter

Euring Soort		1979	1984	1988	2009
1520	Knobbelzwaan	1		4	
1610	Grauwe Gans				4
1660	Canadese gans				3
1700	Nijlgans				4
1730	Bergeend		4		9
1860	Wilde Eend	7	6	15	21
1940	Slobeend	2	1	2	1
2030	Kuifeend		3	14	2
2210	Middelste Zaagbek				1
2600	Bruine Kiekendief			1	1
2670	Havik				1
2870	Buizerd				1
3040	Torenvalk		1	1	
3940	Fazant		10	13	7
4240	Waterhoen		1		1
4290	Meerkoet		3	7	5
4500	Scholekster	21	44	43	12
4560	Kluut	27	10	20	
4700	Bontbekplevier	3	1	1	
4770	Strandplevier	1	1		
4930	Kievit	32	34	7	14
5170	Kemphaan	1	1		
5290	Houtsnip				1
5320	Grutto	28	3	1	
5460	Tureluur	19	16	9	7
5820	Kokmeeuw	2120	1529	822	
5920	Zilvermeeuw	8	8	18	9
6150	Visdief	177	378	196	
6160	Noordse Stern	3	2		
6680	Holenduif	1	2		
6700	Houtduif	15	39	12	8
6870	Zomertortel	2	1		1
7240	Koekoek	3	2	1	1
7670	Ransuil	1			1
8760	Grote Bonte Specht				4
9760	Veldleeuwerik	12	9		16
10110	Graspieper	5	3	2	15
10171	Gele Kwikstaart	4	2	2	
10200	Witte kwikstaart			1	1
10660	Winterkoning	9	20	7	16
10840	Heggenmus		11	4	14
10990	Roodborst		2	1	6
11040	Nachtegaal		3	15	1
11666	Soepgans				2

Vervolg Haringvreter

11870	Merel	10	7	7	35
12000	Zanglijster	6		1	23
12360	Sprinkhaanzanger				1
12430	Rietzanger			2	13
12500	Bosrietzanger		1		6
12510	Kleine Karekiet	1	7	2	13
12590	Spotvogel	7			1
12740	Braamsluiper	3	1	1	2
12750	Grasmus	12			8
12760	Tuinfluit	10	16	13	18
12770	Zwartkop	4	3	14	24
13110	Tjiftjaf			1	6
13120	Fitis	50	25	46	17
14370	Staartmees	1			1
14620	Pimpelmees			3	8
14640	Koolmees		4	5	8
15080	Wielewaal	2	2	2	
15390	Gaai		3	1	5
15490	Ekster	1	4	2	
15671	Zwarte Kraai		1	1	1
15980	Ringmus		5	1	
16360	Vink				6
16490	Groenling	3	3		
16530	Putter			1	
16600	Kneu	8	1		2
17100	Goudvink				1
18770	Rietgors	2	7	8	10

Goudplaat

Euring	Soort	1964	1972	1978	1979	1984	2009
70	Dodaars						1
90	Fuut						1
1520	Knobbelzwaan			3	3	2	
1700	Nijlgans						4
1730	Bergeend	1	6	16		4	4
1860	Wilde Eend		25	7	7	8	21
1940	Slobeend				1	2	
2030	Kuifeend					2	2
2210	Middelste Zaagbek						1
2600	Bruine Kiekendief						2
2870	Buizerd						2
3670	Patrijs		10	4	3	1	
3940	Fazant			6		4	10
4240	Waterhoen		8	2	3	1	
4290	Meerkoet		1	2		3	7
4500	Scholekster	12	20	12	5	6	
4560	Kluut	30	14	5	2		
4690	Kleine Plevier	1					
4700	Bontbekplevier	2	3	2	2		
4770	Strandplevier	30	15	2	1		
4930	Kievit		20	10	9	6	
5170	Kemphaan		1				
5320	Grutto					3	
5460	Tureluur	12	6	4	6	2	
5820	Kokmeeuw		2700	450	120	1047	
5900	Stormmeeuw		1				

Vervolg Goudplaat

5920	Zilvermeeuw		3			5	3
6150	Visdief	100	280	45	2		
6240	Dwergstern	5	30	2			
6680	Holenduif		2				1
6700	Houtduif					30	26
6870	Zomertortel					2	2
7240	Koekoek				2	3	1
8560	Groene Specht						1
8760	Grote Bonte Specht						9
9760	Veldleeuwerik		10	6	10	5	
10090	Boompieper				1		
10110	Graspieper		10		6	4	1
10171	Gele Kwikstaart		2		1	1	
10660	Winterkoning				3	53	47
10840	Heggenmus				3	15	33
10990	Roodborst					1	22
11040	Nachtegaal					3	9
11460	Tapuit				1		
11870	Merel				3	11	64
12000	Zanglijster					3	44
12020	Grote Lijster						1
12360	Sprinkhaanzanger					1	4
12430	Rietzanger						3
12500	Bosrietzanger					2	4
12510	Kleine Karekiet					17	6
12590	Spotvogel					1	3
12740	Braamsluiper				2		3
12750	Grasmus				12	2	12
12760	Tuinfluit				7	29	46
12770	Zwartkop				10	11	39
13110	Tjiftjaf					3	25
13120	Fitis				20	50	35
13350	Grauwe Vliegenvanger						1
14370	Staatmees					2	1
14620	Pimpelmees						10
14640	Koolmees					3	16
15080	Wielewaal				1	1	2
15390	Gaai				1	3	5
15490	Ekster			2		4	5
15671	Zwarte Kraai					1	3
16360	Vink						5
16490	Groenling				2	1	
16530	Putter						2
16600	Kneu				9	2	14
17100	Goudvink						2
18770	Rietgors					11	5

Aardbeieneiland

Euring	Soort	1979	1984	2009
1520	Knobbelzwaan		1	
1528	Zwarte Zwaan			1
1610	Grauwe Gans			45
1700	Nijlgans			4
1730	Bergeend			2
1860	Wilde Eend		3	9
2210	Middelste Zaagbek			1

Vervolg Aardbeieneiland

2670	Havik		1	12770	Zwartkop			11
3940	Fazant	1		13110	Tjiftjaf			3
4290	Meerkoet	1	4	13120	Fitis	15	9	1
6700	Houtduif	5	3	14370	Staartmees			1
6870	Zomertortel		1	14620	Pimpelmees			2
10660	Winterkoning	4	12	14640	Koolmees			1
10840	Heggenmus	3	3	15490	Ekster		1	
10990	Roodborst		1	15671	Zwarte Kraai			1
11040	Nachtegaal	1		16360	Vink			2
11870	Merel	2	8	16490	Groenling			1
12000	Zanglijster	1	8	17100	Goudvink			1
12740	Braamsluiper		1	18770	Rietgors	2	5	
12760	Tuinfluit	2	7					

Oranjeplaat

Euring	Soort	Gebied	1979	1984	2009
1520	Knobbelzwaan	Oranjeplaat + Vliegveldkreek		1	
1610	Grauwe Gans	Oranjeplaat			31
1700	Nijlgans	Oranjeplaat			1
1730	Bergeend	Oranjeplaat + Vliegveldkreek		2	
1860	Wilde Eend	Oranjeplaat			5
1860	Wilde Eend	Oranjeplaat + Vliegveldkreek	3	19	
2030	Kuifeend	Oranjeplaat + Vliegveldkreek	1	7	
2690	Sperwer	Oranjeplaat			1
2870	Buizerd	Oranjeplaat			1
3040	Torenvalk	Oranjeplaat + Vliegveldkreek		1	
3940	Fazant	Oranjeplaat			1
3940	Fazant	Oranjeplaat + Vliegveldkreek		3	
4240	Waterhoen	Oranjeplaat + Vliegveldkreek	2	2	
4290	Meerkoet	Oranjeplaat			1
4290	Meerkoet	Oranjeplaat + Vliegveldkreek	4	10	
4500	Scholekster	Oranjeplaat + Vliegveldkreek	2	4	
4700	Bontbekplevier	Oranjeplaat + Vliegveldkreek	2	1	
4930	Kievit	Oranjeplaat + Vliegveldkreek	2	6	
5460	Tureluur	Oranjeplaat + Vliegveldkreek	3	5	
6150	Visdief	Oranjeplaat + Vliegveldkreek		1	
6700	Houtduif	Oranjeplaat			3
6700	Houtduif	Oranjeplaat + Vliegveldkreek		19	
7670	Ransuil	Oranjeplaat + Vliegveldkreek		1	
9760	Veldleeuwerik	Oranjeplaat + Vliegveldkreek	3	3	
10110	Graspieper	Oranjeplaat + Vliegveldkreek	3	4	
10171	Gele Kwikstaart	Oranjeplaat + Vliegveldkreek	1	5	
10200	witte kwikstaart	Oranjeplaat + Vliegveldkreek		2	
10660	Winterkoning	Oranjeplaat			9
10660	Winterkoning	Oranjeplaat + Vliegveldkreek		10	
10840	Heggenmus	Oranjeplaat			1
10840	Heggenmus	Oranjeplaat + Vliegveldkreek		6	
10990	Roodborst	Oranjeplaat			4
11870	Merel	Oranjeplaat			7
11870	Merel	Oranjeplaat + Vliegveldkreek		5	
12000	Zanglijster	Oranjeplaat			4
12000	Zanglijster	Oranjeplaat + Vliegveldkreek		1	
12360	Sprinkhaanzanger	Oranjeplaat			1
12500	Bosrietzanger	Oranjeplaat			3
12510	Kleine Karekiet	Oranjeplaat			3
12510	Kleine Karekiet	Oranjeplaat + Vliegveldkreek		8	

Vervolg Oranjeplaat

12740	Braamsluiper	Oranjeplaat				1
12750	Grasmus	Oranjeplaat				1
12760	Tuinfluit	Oranjeplaat				3
12760	Tuinfluit	Oranjeplaat + Vliegveldekreek			9	
12770	Zwartkop	Oranjeplaat				3
12770	Zwartkop	Oranjeplaat + Vliegveldekreek			1	
13110	Tjiftjaf	Oranjeplaat				2
13110	Tjiftjaf	Oranjeplaat + Vliegveldekreek			2	
13120	Fitis	Oranjeplaat				5
13120	Fitis	Oranjeplaat + Vliegveldekreek			19	
14620	Pimpelmees	Oranjeplaat				1
14640	Koolmees	Oranjeplaat				2
14640	Koolmees	Oranjeplaat + Vliegveldekreek			1	
14870	Boomkruiper	Oranjeplaat				1
15080	Wielewaal	Oranjeplaat + Vliegveldekreek	1		2	
15390	Gaai	Oranjeplaat				1
15490	Ekster	Oranjeplaat				2
15490	Ekster	Oranjeplaat + Vliegveldekreek			1	
15671	Zwarte Kraai	Oranjeplaat				1
15671	Zwarte Kraai	Oranjeplaat + Vliegveldekreek			1	
16490	Groenling	Oranjeplaat + Vliegveldekreek			1	
16600	Kneu	Oranjeplaat				1
18770	Rietgors	Oranjeplaat				5
18770	Rietgors	Oranjeplaat + Vliegveldekreek	3		7	

Pietkreek

Euring	Soort	1979	1984	1988	2009	Euring	Soort	1979	1984	1988	2009
90	Fuut			1	2	12500	Bosrietzanger			3	5
1520	Knobbelzwaan		1			12510	Kleine Karekiet	30	20	58	7
1610	Grauwe Gans				1	12590	Spotvogel	10	1	3	
1730	Bergeend		1	1	2	12740	Braamsluiper	1	2		1
1860	Wilde Eend		4	11	58	12750	Grasmus	3	2	1	6
1940	Slobeend			1	1	12760	Tuinfluit	15	25	23	15
2030	Kuifeend		4	11	4	12770	Zwartkop	4	7	14	21
2870	Buizerd				1	13110	Tjiftjaf		5	5	16
3940	Fazant		3	x	8	13120	Fitis	40	45	25	13
4240	Waterhoen	3	4	4	3	13350	Gr Vliegenvanger		2		
4290	Meerkoet	2	13	16	10	14370	Staartmees			1	3
4500	Scholekster		1			14620	Pimpelmees		2	5	9
6680	Holenduif		1			14640	Koolmees		5	7	9
6700	Houtduif	8	25	15	16	15080	Wielewaal	2	3	2	2
6840	Turkse Tortel			1	1	15390	Gaai	1	2	3	3
6870	Zomertortel	4	1	1		15490	Ekster	1	4	5	1
7240	Koekoek	2	3	2	1	15671	Zwarte Kraai		1	1	4
7670	Ransuil		1	2		15820	Spreeuw		1	x	
8560	Groene Specht				1		Ringmus			1	
8760	Gr B Specht			1	5	16360	Vink				3
10110	Graspieper		1			16490	Groenling	2			
10171	Gele Kwikstaart		1			16530	Putter				1
10660	Winterkoning	4	48	36	29	16600	Kneu		1		
10840	Heggenmus	5	11	10	13	18770	Rietgors	10	7	7	1
10990	Roodborst		2	7	4						
11040	Nachttegaal			2	4						
11870	Merel	4	9	11	31						
12000	Zanglijster		2	5	13						
12430	Rietzanger	3			1						

Bos Middelplaten									
Euring	Soort	1984	1993	2009	Euring	Soort	1984	1993	2009
1860	Wilde Eend	4		2	12500	Bosrietzanger			5
2030	Kuifeend		1		12510	Kleine Karekiet	1		6
3040	Torenavalk	1			12750	Grasmus	1	1	3
3670	Patrijs	1			12760	Tuinfluitter	30	10	11
3940	Fazant	6	4	1	12770	Zwartkop	7	17	17
4240	Waterhoen	2	1		13110	Tjiftjaf	4	10	10
4500	Scholekster	1			13120	Fitis	31	32	14
6680	Holenduif	1		1	14370	Staartmees		1	2
6700	Houtduif	90	25	10	14620	Pimpelmees		9	4
6870	Zomertortel	8	11	1	14640	Koolmees	2	6	6
7240	Koekoek	1	1		14870	Boomkruiper			2
7670	Ransuil	3			15080	Wielewaal	3	2	
8760	Gr B Specht		2	2	15390	Gaai	3	2	2
9760	Veldleeuwerik	1	2		15490	Ekster		1	1
10110	Graspieper	3	2		15670	kraai		1	
10200	Witte Kwikstaart		1		15671	Zwarte Kraai	3		2
10660	Winterkoning	33	24	11	15980	Ringmus	1	2	
10840	Heggenmus	14	6	9	16360	Vink			5
10990	Roodborst	5	6	7	16490	Groenling		1	
11040	Nachtegaal	2	9	5	16600	Kneu	2	3	
11870	Merel	9	5	32	17170	Appelvink			1
12000	Zanglijster	6	4	13	18770	Rietgors	1		3
12360	Sprinkhaanzanger			3					

Middelplaten Vaste Wal West en Oost

Euring	Soort	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1998	2001	2005	2009
90	Fuut						4				
1520	Knobbelzwaan	2		1			1	1		1	
1528	Zwarte Zwaan								1		
1610	Grauwe Gans									14	24
1660	Canadese Gans									1	3
1670	Brandgans								2	68	351
1700	Nijlgans							4	8	9	7
1710	Casarca							1			
1730	Bergeend	4	15	3	3	12	7			5	5
1790	Smient		1								
1820	Krakeend									2	1
1840	Wintertaling	4				1					
1860	Wilde Eend	4	10	12	6	9	9			20	7
1940	Slobeend	6	11	7	10	2	3	8		3	3
2030	Kuifeend	9	3	12	8	20	3	39		11	3
2210	Middelste Zaagbek	1		1				2	1	17	4
2670	Havik										1
2870	Buizerd									1	1
3040	Torenavalk	1									
3670	Patrijs		2	2	1			2			
3700	Kwartel			1						1	
3940	Fazant			2			1			5	2
4240	Waterhoen										1
4290	Meerkoet	4	3	7	3	2	2			3	
4500	Scholekster	28	43	36	31	37	15	43		25	22
4560	Kluut	31	38	74	50	20	1	57	2	23	12
4700	Bontbekplevier	2	1		1						
4770	Strandplevier	3	1	7	1						
4930	Kievit	33	28	14	18	7	6	23		12	21

Vervolg Middelplaten Vaste Wal

5320	Grutto	2	1	1				5		4	4
5460	Tureluur	9	8	6	4	3	1	22		11	7
5820	Kokmeeuw	18	2	410	101	46	4	109	126	16	
5910	Kleine Mantelmeeuw	1						12	19	329	231
5920	Zilvermeeuw	167						426	720	509	469
6000	Grote Mantelmeeuw							2	1		1
6150	Visdief	84	68	41	102	86	9	110	77	16	51
6160	Noordse Stern	1		1	1						
6680	Holenduif	1	2	1	2	2					
6700	Houtduif		1							2	2
7240	Koekoek		1								
7670	Ransuil			1						1	
8760	Grote Bonte Specht										1
9760	Veldleeuwerik	28	4	3	9	9		38		22	16
10110	Graspieper	25	1	13	13	18		9		15	19
10171	Gele Kwikstaart	7	2	4	3	1		3			
10200	Witte Kwikstaart (spec)	1		1		1					
10660	Winterkoning									6	8
10840	Heggenmus									3	2
10990	Roodborst									2	
11040	Nachtegaal									1	
11870	Merel									4	5
12000	Zanglijster									1	2
12020	Grote Lijster									1	
12360	Sprinkhaanzanger		1								
12430	Rietzanger							1	2	1	3
12500	Bosrietzanger									1	1
12510	Kleine Karekiet									1	
12750	Grasmus										2
12760	Tuinfluit									1	
12770	Zwartkop									4	8
13110	Tjiftjaf									3	4
13120	Fitis									2	3
14370	Staartmees									2	
14620	Pimpelmees									1	
14640	Koolmees									4	2
15080	Wielewaal		1								
15490	Ekster	1	2							2	
15671	Zwarte Kraai		1							1	
16360	Vink										2
18770	Rietgors	1	1		1	1	2			5	9

Middelplaten eilanden

Euring	Soort	Gebied	1964	1970	1972	1977	1979	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1998	2001	2005	2009
90	Fuut	Grote Middelplaat							1		1		1	8			
720	Aalscholver	Grote Middelplaat												94	103		
720	Aalscholver	Kleine Middelplaat									7			316	410		
1190	Kleine Zilverreiger	Kleine Middelplaat												2			
1440	Lepelaar	Grote Middelplaat													13	6	28
1440	Lepelaar	Kleine Middelplaat												12			
1520	Knobbelzwaan	Grote Middelplaat			2		2	2		3		2	5		1		
1520	Knobbelzwaan	Kleine Middelplaat			2		1						1				
1528	Zwarte Zwaan	Kleine Middelplaat														1	
1590	Kolgans	Grote Middelplaat											4	2			
1610	Grauwe Gans	Grote Middelplaat											9	17	37	22	
1610	Grauwe Gans	Kleine Middelplaat													1		

Vervolg Middelpaten eilanden

10840	Heggenmus	Grote Middelpaat														3	8
10840	Heggenmus	Kleine Middelpaat															
10990	Roodborst	Grote Middelpaat															
11040	Nachtegaal	Grote Middelpaat															1
11643	Soepeend	Grote Middelpaat															1
11870	Merel	Grote Middelpaat				2	1									2	2
11870	Merel	Kleine Middelpaat						7									
12000	Zanglijster	Grote Middelpaat															1 4
12000	Zanglijster	Kleine Middelpaat															1
12360	Sprinkhaanzanger	Grote Middelpaat															1 1
12430	Rietzanger	Grote Middelpaat				2	6				1		1	3	4	3	4
12430	Rietzanger	Kleine Middelpaat				1		2						1		1	
12500	Bosrietzanger	Grote Middelpaat				4	3	2			1						1
12500	Bosrietzanger	Kleine Middelpaat							1								
12510	Kleine Karekiet	Grote Middelpaat				1	1				1		4				8 8
12510	Kleine Karekiet	Kleine Middelpaat						2									1
12740	Braamsluiper	Grote Middelpaat															2
12740	Braamsluiper	Kleine Middelpaat						2									
12750	Grasmus	Grote Middelpaat				4	2										2 6
12750	Grasmus	Kleine Middelpaat							1								2
12760	Tuinfluit	Grote Middelpaat							3								4 3
12760	Tuinfluit	Kleine Middelpaat							3								2
12770	Zwartkop	Grote Middelpaat															2 6
12770	Zwartkop	Kleine Middelpaat															3
13110	Tjiftjaf	Grote Middelpaat															2 1
13110	Tjiftjaf	Kleine Middelpaat															3
13120	Fitis	Grote Middelpaat				4	4	1									11 13
13120	Fitis	Kleine Middelpaat				3		7									3
14370	Staartmees	Grote Middelpaat															1
14370	Staartmees	Middelpaten						1									
14620	Pimpelmees	Grote Middelpaat															1
14640	Koolmees	Grote Middelpaat															1
15490	Ekster	Grote Middelpaat										1					2 2
15490	Ekster	Kleine Middelpaat															2
15671	Zwarte Kraai	Grote Middelpaat				1		1									3 1
15671	Zwarte Kraai	Kleine Middelpaat															1
15980	Ringmus	Grote Middelpaat															1
15980	Ringmus	Kleine Middelpaat															1
16600	Kneu	Grote Middelpaat						4									1
16600	Kneu	Kleine Middelpaat															2
18770	Rietgors	Grote Middelpaat				2	6	5	3			2		2			5 5
18770	Rietgors	Kleine Middelpaat				5		9									

Middelpaten geheel

Euring	Soort	Gebied	1964	1970	1972	1977	1979	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1998	2001	2005	2009
90	Fuut	Middelpaten totaal	0	0	0	0			1		1		1	8			0
720	Aalscholver	Middelpaten totaal	0	0	0	0	0	0	0	0	7	47	120	410	513	?	201
1190	Kleine Zilverreiger	Middelpaten totaal	0	0	0	0	0	0	0	0				2	?	0	0
1440	Lepelaar	Middelpaten totaal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12	13	6	28
1520	Knobbelzwaan	Middelpaten totaal	0	0	0	0	0	3	2	0	3	0	2	6	0	1	0
1528	Zwarte Zwaan	Middelpaten totaal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
1590	Kolgans	Middelpaten totaal												4	2		0
1610	Grauwe Gans	Middelpaten totaal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	18	52	46
1660	Canadese Gans	Middelpaten totaal														1	5
1670	Brandgans	Middelpaten totaal												4	91	411	

Vervolg Middelplaten geheel

1700	Nijlgans	Middelplaten totaal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	19	13	10			
1710	Casarca	Middelplaten totaal											1						
1730	Bergeend	Middelplaten totaal	15	10	10		10	7	16	3	3	12	7	x	x	10	7		
1820	Krakeend	Middelplaten totaal	0	0	0	0	1							0	0	2	1		
1840	Wintertaling	Middelplaten totaal	2		2	2		4				1		0	0	0	0		
1890	Pijlstaart	Middelplaten totaal			1									0	0	0	0		
1910	Zomertaling	Middelplaten totaal	2											0	0	0	0		
1940	Slobeend	Middelplaten totaal	2	3	5	3	15	10	11	7	10	2	3	8		3	3		
2030	Kuifeend	Middelplaten totaal					12	64	26	12	19	20	11	74		18	3		
2210	Middelste Zaagbek	Middelplaten totaal					1	2	1			2		6	4	22	6		
2600	Bruine Kiekendief	Middelplaten totaal				1					1		1	6	2	3	3		
2670	Havik	Middelplaten totaal														0	2		
2690	Sperwer	Middelplaten totaal														1	0		
2870	Buizerd	Middelplaten totaal														2	1		
3040	Torenvalk	Middelplaten totaal					1	1								0	0		
3940	Fazant	Middelplaten totaal	8	4	10					2			1			5	2		
4240	Waterhoen	Middelplaten totaal		25	20	3	15	1	1								1		
4290	Meerkoet	Middelplaten totaal		3	x		15	29	7	3	5		11			10	x		
4500	Scholekster	Middelplaten totaal	40	20	40	18	50	32	43	36	33	37	20	49	0	27	24		
4560	Kluut	Middelplaten totaal	100	80	40		95	31	38	74	50	20	1	57	2	23	12		
4690	Kleine Plevier	Middelplaten totaal					1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
4700	Bontbekplevier	Middelplaten totaal	2	8	20		10	2	1	0	1	0	0	0	0	0	0		
4770	Strandplevier	Middelplaten totaal	75	50	50		20	3	1	7	1	0	0	0	0	0	0		
4930	Kievit	Middelplaten totaal	35	70	110		80	35	28	14	18	7	6	24	x	12	21		
5170	Kemphaan	Middelplaten totaal	3	2	12		1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
5190	Watersnip	Middelplaten totaal					1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
5320	Grutto	Middelplaten totaal		15	25		2	1	1					6		4	4		
5460	Tureluur	Middelplaten totaal	120	20	50		45	9	8	6	4	3	1	23		11	7		
5750	Zwartkopmeeuw	Middelplaten totaal									2								
5820	Kokmeeuw	Middelplaten totaal	200	1500	150		2200	18	2	410	101	46	4	109	126	16			
5900	Stormmeeuw	Middelplaten totaal			1														
5910	Kleine Mantelmeeuw	Middelplaten totaal					3	35	16					398	478	877	866		
5920	Zilvermeeuw	Middelplaten totaal	2	70	130	550	800	1262						1774	2379	1171	1459		
6000	Grote Mantelmeeuw	Middelplaten totaal												3	1		1		
6150	Visdief	Middelplaten totaal	75	20	15	120	180	84	68	144	102	86	9	110	77	16	51		
6160	Noordse Stern	Middelplaten totaal					30	2	1		1	1							
6240	Dwergstern	Middelplaten totaal	3	18	20			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
6680	Holenduif	Middelplaten totaal	3	10	5		10	1	2	1	2	2							
6700	Houtduif	Middelplaten totaal					8	30	22	3		2				10	5		
6870	Zomertortel	Middelplaten totaal				1	1	9									5		
7240	Koekoek	Middelplaten totaal	x	x			3										1		
7670	Ransuil	Middelplaten totaal					1										2		
7680	Velduil	Middelplaten totaal				1	1	1									0	0	
8760	Grote Bonte Specht	Middelplaten totaal																1	
9760	Veldleeuwrik	Middelplaten totaal	30	20	30	9	90	31	4	3	9	9		38		22	17		
10110	Graspieper	Middelplaten totaal	10	30	10	7	70	28	1	13	13	18		9		15	19		
10171	Gele Kwikstaart	Middelplaten totaal	20	5	10		20	7	2	4	3	1		3					
10200	Witte Kwikstaart (spec)	Middelplaten totaal						1		1		1							
10660	Winterkoning	Middelplaten totaal					5	3									9	13	
10840	Heggenmus	Middelplaten totaal					6	2									6	10	
10990	Roodborst	Middelplaten totaal																2	
11040	Nachtegaal	Middelplaten totaal																1	1
11870	Merel	Middelplaten totaal					9	8										6	7
12000	Zanglijster	Middelplaten totaal					12											1	2
12020	Grote Lijster	Middelplaten totaal																	1
12360	Sprinkhaanzanger	Middelplaten totaal							1							1			1
12430	Rietzanger	Middelplaten totaal	5	10		3	6	2				1		1	5	7	4	7	
12500	Bosrietzanger	Middelplaten totaal					4	3	2		1							1	2

Vervolg Middelplaten geheel

12510	Kleine Karekiet	Middelplaten totaal			1	3			1		4		10	8
12740	Braamsluiper	Middelplaten totaal			1	2							2	
12750	Grasmus	Middelplaten totaal			13	3							4	8
12760	Tuinfluit	Middelplaten totaal			4	6							7	3
12770	Zwartkop	Middelplaten totaal											9	14
13110	Tjiftjaf	Middelplaten totaal			8								8	5
13120	Fitis	Middelplaten totaal			7	33	8						16	16
14370	Staartmees	Middelplaten totaal			1								2	1
14620	Pimpelmees	Middelplaten totaal												2
14640	Koolmees	Middelplaten totaal											4	3
15080	Wielewaal	Middelplaten totaal			1		1							
15490	Ekster	Middelplaten totaal			8	1	2		1				6	2
15671	Zwarte Kraai	Middelplaten totaal			1	2	1	1					5	1
15980	Ringmus	Middelplaten totaal					2							
16360	Vink	Middelplaten totaal												2
16530	Putter	Middelplaten totaal				1								
16600	Kneu	Middelplaten totaal	1	4		8							2	1
18770	Rietgors	Middelplaten totaal	15	10	5	7	16	15	4	3	1	4	10	14

Schelphoek

Euring	Soort	2009	Euring	Soort	2009	Euring	Soort	2009
1860	Wilde Eend	3	11040	Nachtegaal	2	13110	Tjiftjaf	6
2030	Kuifeend	1	11390	Roodborsttapuit	1	13120	Fitis	9
2600	Br. Kiekendief	2	11870	Merel	11	14370	Staartmees	1
2870	Buizerd	1	12000	Zanglijster	7	14620	Pimpelmees	1
3940	Fazant	2	12360	Sprinkhaanzanger	2	14640	Koolmees	3
4240	Waterhoen	1	12430	Rietzanger	6	15390	Gaai	1
4290	Meerkoet	1	12500	Bosrietzanger	1	15490	Ekster	2
6700	Houtduif	13	12510	Kleine Karekiet	10	15671	Zwarte Kraai	3
7670	Ransuil	1	12740	Braamsluiper	1	16490	Groenling	1
10660	Winterkoning	11	12750	Grasmus	4	16600	Kneu	6
10840	Heggenmus	3	12760	Tuinfluit	5	17100	Goudvink	1
10990	Roodborst	1	12770	Zwartkop	6	18770	Rietgors	4

Kwistenburg

Euring	Soort	1979	1984	1988	1996	1997	1998	2004	2005	2007	2008	2009
1610	Grauwe Gans									1		1
1700	Nijlgans								1	1	1	1
1730	Bergeend	1	3	1	2	2		2	5	14	6	4
1860	Wilde Eend	3	15	x	2	14		2	3	9	9	6
1940	Slobeend		1	1	2	2	4	2	2	1	1	2
2030	Kuifeend		12		10	5	9		1	2	2	3
2210	Middelste Zaagbek								1			1
2600	Bruine Kiekendief		1									
2870	Buizerd								1			
3670	Patrijs		2		1	2	2					
3700	Kwartel								1			
3940	Fazant		3		x	3		3	2	3	2	2
4240	Waterhoen		x	1	1	2	2			1	1	1
4290	Meerkoet		4		x	2	1	2	1	2	2	2
4500	Scholekster	2	1		5	6	5	3	5	2	3	4
4560	Kluut	2	2	8	8	16	18	14	8	10	3	7
4700	Bontbekplevier	1	1		x	2	2		1			
4770	Strandplevier	1	2	1	3	3	1		1			
4930	Kievit	5	5	3	8	11	5	7	7	5	8	5
5320	Grutto		x	x	9	4	8	3	3	3	3	3

Vervolg Kwistenburg

5460	Tureluur	2	4	5	6	8	8	3	2	1	2	3
5820	Kokmeeuw										3	7
5920	Zilvermeeuw					1						
6150	Visdief			14	13	8	6	1	5			2
6160	Noordse Stern			1	1	2	1	1		1	1	
6680	Holenduif									1		
6700	Houtduif		2	1	x	4	3	1	3	2	2	1
6870	Zomertortel		1									
7240	Koekoek	1	1	1	1	1		1		1		
9760	Veldleeuwerik	20	3	5	6	11	8	1	1	1	1	
9920	Boerenwaluw		2									
10110	Graspieper	18	16	13	20	18	8	4	3	7	5	4
10171	Gele Kwikstaart	2	4	1	x	2	3					1
10660	Winterkoning							2	3	3	2	3
10840	Heggenmus		2	x					2			2
11870	Merel	1	5	1	1	2	2	1		1		1
12000	Zanglijster		1									
12430	Rietzanger					1						
12500	Bosrietzanger								1	2		
12510	Kleine Karekiet	1	5	4	1	2		1	2	2	2	
12750	Grasmus	1	2	1	1	4	4	2	2	3	4	3
13120	Fitis	1										
15490	Ekster		1						1			1
15671	Zwarte Kraai		1								1	1
15980	Ringmus		2							1		1
16530	Putter		1	x	x	1						
16600	Kneu	2	4	x	x	3	3		1		1	1
18770	Rietgors	2	x	5	1	2		1		1	1	1

Paardekreek		
Euring	Soort	1984
1730	Bergeend	1
2030	Kuifeend	1
3940	Fazant	3
6700	Houtduif	25
6870	Zomertortel	7
7240	Koekoek	1
8760	Gr B Specht	1
10660	Winterkoning	35
10840	Heggenmus	9
11870	Merel	6
12000	Zanglijster	4
12500	Bosrietzanger	3
12510	Kleine Karekiet	3
12590	Spotvogel	4
12750	Grasmus	1
12760	Tuinfluit	19
12770	Zwartkop	10
13110	Tjiftjaf	7
13120	Fitis	18
13350	Gr Vliegenvanger	1
14640	Koolmees	3
15080	Wielewaal	2
15390	Gaai	1
15671	Zwarte Kraai	2
16530	Putter	1
18770	Rietgors	5

Arneplaat			
Euring	Soort	1979	1984
1860	Wilde Eend		1
3940	Fazant		1
10660	Winterkoning		1
11870	Merel		2
13120	Fitis	5	2

Bijlage II. Soortgroepkaarten en kaart Rode Lijst-soorten 2009

SOVON Vogelonderzoek Nederland

Natuurplaza (gebouw Mercator 3)
Toernooiveld 1
6525 ED Nijmegen
T (024) 741 04 10

E info@sovon.nl
I www.sovon.nl

In het voorjaar van 2009 zijn in opdracht van Staatsbosbeheer en door Natuurmonumenten 13 terreinen in en rond het Veerse Meer met een gezamenlijk oppervlak van 848 hectare op broedvogels onderzocht. Het gaat om 11 terreinen van Staatsbosbeheer met een gezamenlijk oppervlak van 562 hectare (plus 48 hectare aangrenzend terrein in beheer bij derden) en twee terreinen van Natuurmonumenten met een gezamenlijk oppervlak van 238 hectare.

In totaal werden er 86 soorten broedvogels vastgesteld in de onderzochte gebieden. Twintig soorten van de twee lichtste categorieën van de Rode Lijst komen verspreid over de deelgebieden voor, met name in open grazig terrein en in struwelen.

